

MERIPUOLUSTUKSEN TIEDOTUS- JA JÄSENLEHTI • 2/2001

RANNIKON PUOLUSTAJA

- **MERIPUOLUSTUKSEN OHJUKSET**
- **ERITYISALUE AHVENANMAA**
- **RUOTSI AMFIBIOAIKAAN**
- **RANNIKKOPUOLUSTUS KESÄLLÄ 1941**
- **MICA LÄHTEE PYSTYYN**

MERIPUOLUSTUKSEN TIEDOTUS- JA JÄSENLEHTI

Päätoimittaja

Eero Sivunen
puh 09-129 9256
fax 09-129 9277
gsm 0500 504 579
e-mail eero.sivunen@rtk-fakta.rtk.fi

Toimituspäällikkö

Jussi Voutilainen
puh 09-18124296
fax 09-18124299
gsm 040 552 5501
e-mail jussi.voutilainen@
rannikonpuolustaja.fi

Toimituksen osoite

Merivemat-os, PL 105
00201 Helsinki

Toimitusneuvosto

Hanno Strang, kommodori
Ulla Varjola, hall.pj. RSKY
Hasse Rekola, komentaja
Juha Rannikko, kommodori
Heikki Tiilikainen, everstiluutnantti evp
Jussi Voutilainen, komentajakapteeni
Reijo Telaranta, majuri res
Viljo Lehtonen, majuri res
Kai Masalin, kapteeniluutnantti res
Jukka Toukkari, yliluutnantti res
Kari Laakko, luutnantti

Tilaushinnat

Kestotilaaajat 80 mk/vuosikerta

Osoitteenmuutokset ja tilaukset

Auvo Viita-aho
puh 09-18124295
fax 09-18124299
e-mail auvo.viita-aho@
rannikonpuolustaja.fi

Lehden kotisivut

www.rannikonpuolustaja.fi

Kirjapaino

Lauttapaino Oy, Huittinen
Taitto Kari Merilä

Ilmoitusmyynti

Ilpo Pitkänen Oy
puh (09) 349 9224
fax (09) 349 9223

Julkaisija

Rannikkotyöstön Upseeriyhdistys ry

Aikakauslehtien liiton jäsen

ISSN 1239-0445

44. VUOSIKERTA • 2/2001

RANNIKON PUOLUSTAJA 3/2001

... ilmestyy viikolla 38

Syyskuun numeron teemoina ovat: Miinaso-
dankäynti rannikolla ja merellä • Rannikko-
joukkojen huolto • Selkämeri ja Pohjanlahti –
suojattavat meremme?

Artikkeleita kaikilta aloilta toivotaan toimi-
tukseen 10.8.2001 mennessä.
Tekstit mielellään levykkeellä missä tahansa
formaattissa. Kuva-aineiston toivomme
saavamme paperi- tai diakuvina.
Muistakaa myös perkeinpönttö.

Kansi: Stridsbåt 90. Kuva Ruotsin
merivoimien kuva-arkisto.

**RANNIKON PUOLUSTAJAN
TAPAHTUMAKALENTERI
SIVULLA**

1 1 1

RANNIKKO- JA LAIVASTOJOUKKOJEN SIDOSRYHMIEN YHTEYSTIETOJA LÖYDÄT SIVULTA 109

Merellinen viranomaisyhteistyö on voimaa

Merellisten viranomaisten yhteistyöllä on pitkät perinteet. Puolustusvoimien, merenkululaitoksen ja rajavartiolaitoksen yhteistyö sai uutta puhtia ja järjestäytyneet muodot keväällä 1994, jolloin valmistui useiden hallinnonhaarojen yhteinen selvitys valtion merellisten toimintojen kehittämistä. Sen pohjalta perustettiin mm. valtakunnallisen ja alueellisen tason METO-yhteistyöryhmät sekä asetettiin pysyvä asiantuntijatyöryhmä. Valtakunnallisen yhteistyöryhmän muodostavat merivoimien komentaja, merenkululaitoksen keskushallinnon ylijohdaja ja rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö. He linjaavat tärkeimmät periaatteelliset yhteistyökysymykset, valmistelevat tarvittaessa asioita ylemmällä tasolla päätettäväksi ja seuraavat alueellisen yhteistyön sujumista.

Alueelliset yhteistyöryhmät muodostavat meripuolustusalueiden komentajat (Pohjalahdella sotilasläänin komentaja), merenkulukupiirien päälliköt ja merivartiostojen komentajat. Yhteistyössä pohditaan niin laajoja operatiivisia kysymyksiä kuin pieniä käytännön yksityiskoh-
tiakin. Käytännönläheisyys ja konkreettisuus tekee yhteistyöstä haasteellista ja joskus vaikeaa. Kaikki asiat on kuitenkin pystytty hyvässä "METO-hengessä" ratkaisemaan. Kolmen osapuolen yhteistyö ei sulje ulkopuolelle muita rannikon viranomaisia. "Pääsuorittajilla" on päinvastoin velvollisuus antaa muiden käyttöön mm. merellistä kalustoaan ja osaamistaan.

Tärkein yksittäinen yhteistyökohde on varmasti meritilannekuvan tuottaminen. Kukin viranomainen kehittää omia valvontajärjestelmiään asiantuntijatyöryhmän laatiman selvityksen linjausten mukaisesti. Muut voivat olla hankkeissa mukana haluamassaan laajuudessa sekä käyttää toisen viranomaisen sensoreiden vapaa-

na olevaa kapasiteettia hyväksi noutoperiaat-
teella. Keskeistä on yhteensopivuus ja kaiken
tuotetun tiedon yhteinen käyttö puolustusvoi-
mien ylläpitämisen MEVAT-järjestelmän avulla.

Suuria ja näkyviä yhteistyöhankkeita ovat olleet esimerkiksi Nauvon meriliikennekeskus ja Kotkan alueen valvontajärjestelmien keskitäminen. Tulossa on mittava Santahamina-projekti. Esimerkki pienestä, mutta yksilöiden kannalta tärkeästä hankkeesta voisi olla vaikkapa Utön liikenteen aikataulukysymykset ja kuljetusten yhteensovittaminen. Ahvenanmaalla puolustusvoimien osallistumista yhteistyöhön rajoittaa alueen demilitarisointi. Käytännössä rajavartiolaitoksen käyttöön rakennetut pinta- ja vedenalaisen valvonnan järjestelmät sekä merenkululaitoksen tutka- ja kamerajärjestelmät tuottavat myös alueellisen koskemattomuuden valvomiseksi tarvittavaa tietoa. On myös luonnollista, että merivartiosto maakunnan ainoana sotilaslaitoksena ottaa huomioon maanpuolustuksellisetkin näkökohdat. Lähi-
vuosien yhteinen kehittämissuunnitelma on "Åland VTS", joka hyödyntäisi rajavartiolaitoksen valvontajärjestelmää täydennettynä merenkululaitoksen sensoreilla sekä Maarianhaminan merivartioston tiloilla.

Yhteistyöllä on varmasti tehostettu valtion merellisiä toimintoja ja saatu aikaan mittavia säästöjä. Niiden mittaaminen on kuitenkin vaikeaa vertailuvaihtoehtoon puuttuessa. Tämän yhteistyön hyvä hakevan toimintamallin pohjalta on hyvä jatkaa kohti uusia haasteita. Esitän omasta puolestani lämpimän kiitoksen muille METO-osapuolille ja toivon turvallista ja myönteistä purjehduskautta 2001!

**Saaristomeren merivartioston komentaja
Kommodori Pekka Laitala**

TÄSSÄ NUMEROSSA

sivu 8 Laivue 2000:n ohjukset

- Näillä pitäisi osua

sivu 12 Ahvenanmaa

- onko maakunnan merkitys vähentynyt?

sivu 20 RUOTSI

- rannikkotykistöstä amfibiojoukoiksi

- **3 Pääkirjoitus**
- **7 Merivoimat tiedottaa**
- **8 Laivue 2000:n ohjusjärjestelmät**
Esittelyssä meri- ja ilmatorjuntaohjusten vaihtoehdot.
- **10 Suomalaiset ohjusjärjestelmät**
Ilma- ja panssarintorjuntaohjukset.
- **12 Onko Ahvenanmaan merkitys vähentynyt**
Talvisodan rannikkotykkimies, kenraaliluutnantti Ermei Kanninen.
- **17 Suomalaisen maanpuolustuksen tulevaisuus**
Eero Akaan-Penttilä
- **18 Kauppalaivasto on osa maanpuolustusta**
Hans Ahlström
- **20 Ruotsi siirtyy rannikkotykistöstä amfibiojoukkoihin**
Bo Österlund tarkastelee Ruotsin rannikkopuolustuksen kehitystä.
- **25 Vara-amiraali Juhani Kaskealasta puolustusvoimain komentaja**
Hanno Strang
- **28 Rannikkopuolustuksen tila ja valmius kesällä 1941**
Urho Myllyniemi tarkastelee aikaa 60 vuotta sitten.
- **40 Päätoimittaja: Kyseenalaista politikointia**
- **42 Mäkiluoto venäläisenä linnakkeena**
Jari Leskinen ja Pekka Silvast raottavat tuoretta kirjaansa.
- **44 Kirjauutuuksia**
Ove Enqvist
- **46 Miessaari – meidän linnakkeemme**
Uolevi Tirronen muistelee.
- **50 Suur-tyärsaari toisessa maailmansodassa**
Jarl Storgårds kirjoittaa Tor Gräsbäckin muistelmia.

- **54 RT 3:n Kaarnajoen linnakkeella**
Teuvo Rönkkönen Taipaleella.
- **58 "Viaporin valleilla koetellaan sähkölamppua vuonna 1887"**
Esko O. Toivonen lainaa Uljas-lehteä.
- **61 Bengtskär seminaari**
- **62 Perkainpönttö**
- **66 Komentajan huone avattu**
Ove Enqvist
- **67 Rt-tykit 24: Poloinen**
Ove Enqvist
- **68 Tutut kasvat: Juhana Perkki**
"Hyvä elämä tämä on ollut", toteaa talousneuvos Perkki. Haastattelijana Juhani Haapala.
- **72 Teikarin sankari**
Kari Norkolan kuvaus Ilmari Vyyryläisestä.
- **74 Veteraanipäivät Kotkassa**
Sakari Martimo
- **78 KUULUMISIA**
Merisotakoulu, Rannikkotykistön Perinneydistys, Rannikkotykistösäätiö, RSKY, RtUj, RtOu, Suomenlinnan Rt-kilta, Johtorengas, SIMeripOs, Meripuolustuspiiri, Sininen Reservi, Rannikkojääkärikilta, Turun Rannikkotykistökilta
- **104 Kiekkoleijonat Ruotsissa**
J-P Kettula, Teemu Anttila muistelevat murskatappiota, mutta muuten onnistunutta matkaa.
- **TEKNIKKAA**
- **106 G-vene ja Jurmo**
- **107 Vertikaaliohjus MICA**
Ilmatorjuntaohjus ammu ja unohda -periaatteella.
- **108 Tietovisa**
- **109 YHTEYSTIEDOT**
- **111 TAPAHTUMAKALENTERI**

sivut 78-103 KUULUMISIA

- **Turussa toimitaan**

sivu 74 KOTKA

- **Veteraanipäivät**

sivu 106 UUTTA KALUSTOA

- **G-vene ja Jurmo**

Toinen Hamina-luokan ohjusvene tilattu

Merivoimat tilasi toisen Hamina-luokan ohjusve-
neen Aker Finnyards Oy:n telakalta 15.2.2001.
Alus luovutetaan Merivoimille huhtikuussa 2003,
ja sen kauppahinta on 110 miljoonaa markkaa. Tila-
us käynnisti Merivoimien uudistamiseen myönne-
tyn tilausvaltuuden.

Alumiinirakenteinen ohjusvene on 51 metriä pitkä,
8,5 metriä leveä ja sen uppouma on runsaat 200
tonnia. Sen havaittavuutta pyritään minimoimaan
kansirakenteiden muotoilulla ja uusilla materiaali-
valinnoilla. Aluksen koneisto perustuu vesipropul-
siojärjestelmään, ja sen maksiminopeus on yli 30
solmua. Aseistuksena ohjusveneessä tulee olemaan
ilmatorjuntaohjukset ja automaattitykistö sekä vaih-
toaseperiaatteella aluksen päätehtävästä riippuen
meritorjuntaohjukset, merimiinat tai kevyet torpe-
dot.

Hamina-luokan ohjusveneet ovat osa Merivoimien
kehittämishjelmaan kuuluvaa Laivue-2000 han-
ketta. Laivue muodostuu kahdesta Hamina-luokan
ohjusveneestä ja neljästä T2000-ilmatyynytaistelu-
veneestä. Laivue-2000 on tarkoitus saada operatii-
viseen käyttöön vuoteen 2006 mennessä.

Merivoimat hankkii uusia ryhmäveneitä

Merivoimat ja Perniössä toimiva Marine Alutech
Oy ovat 8.3.2001 allekirjoittaneet sopimuksen yhe-
teensä 23 ryhmäveneen toimittamisesta. Merivoi-
mille kuluva ja kolmen seuraavan vuoden aikana.
Hankinnan kokonaishinta on noin 8,5 mmk. Tilauk-
sesta lisää lehden tekniikkasivuilla.

Laivue 2000:n varustelu käynnistyy

Merivoimat on tehnyt hankintasopimukset saksai-
saisen EADS Deutschland:n kanssa Laivue 2000:en
tulevasta taistelunjohtojärjestelmästä sekä siihen
liittyvistä tuki- ja integrointipalveluista. Kokonai-
suuden kauppahinta on noin 200 miljoonaa mark-
kaa. Järjestelmät toimitetaan vuoden 2005 loppuun
mennessä. Alihankintoihin sekä ohjelmisto- ja in-
tegrointityöhön ottaa osaa useita kotimaisia yrityk-
siä. Kauppaan sisältyy lisäksi järjestelmien ylläpi-
dossa tarvittavan teknologian- ja tietämyksen siirto.
Taistelunjohtojärjestelmä on tietojärjestelmä, joka

tarjoaa menetelmät laivueen tai yksittäisen aluksen
tilannekuvan muodostamiseen, tilanteen arviointiin,
päätokesteon tukemiseen sekä aseiden ja sensori-
en ohjaukseen. Hankintaan sisältyvät ohjelmistot ja
tietokoneet sekä huoltojärjestelmä, varaosat ja käyt-
tökoulutus.

Hankinnan rahoitus perustuu eduskunnan Merivoi-
mien uudistamiseen myöntämään tilausvaltuuteen,
jolla on jo aikaisemmin käynnistetty Laivue 2000-
alusten sarjahankinta.

Nyt tehtävä taistelunjohtojärjestelmän hankinta on
ensimmäinen vaihe laivueen alusten varustelussa.
Tarvittavat aseet, sensorit ja elektronisen sodan-
käynnin järjestelmät valitaan vuoden 2001 loppuun
mennessä.

Taistelunjohtojärjestelmän toimittava EADS (Euro-
pean Aeronautic Defence and Space) on Euroopan
johtava ilmailu- ja puolustusteollisuuden yritys.

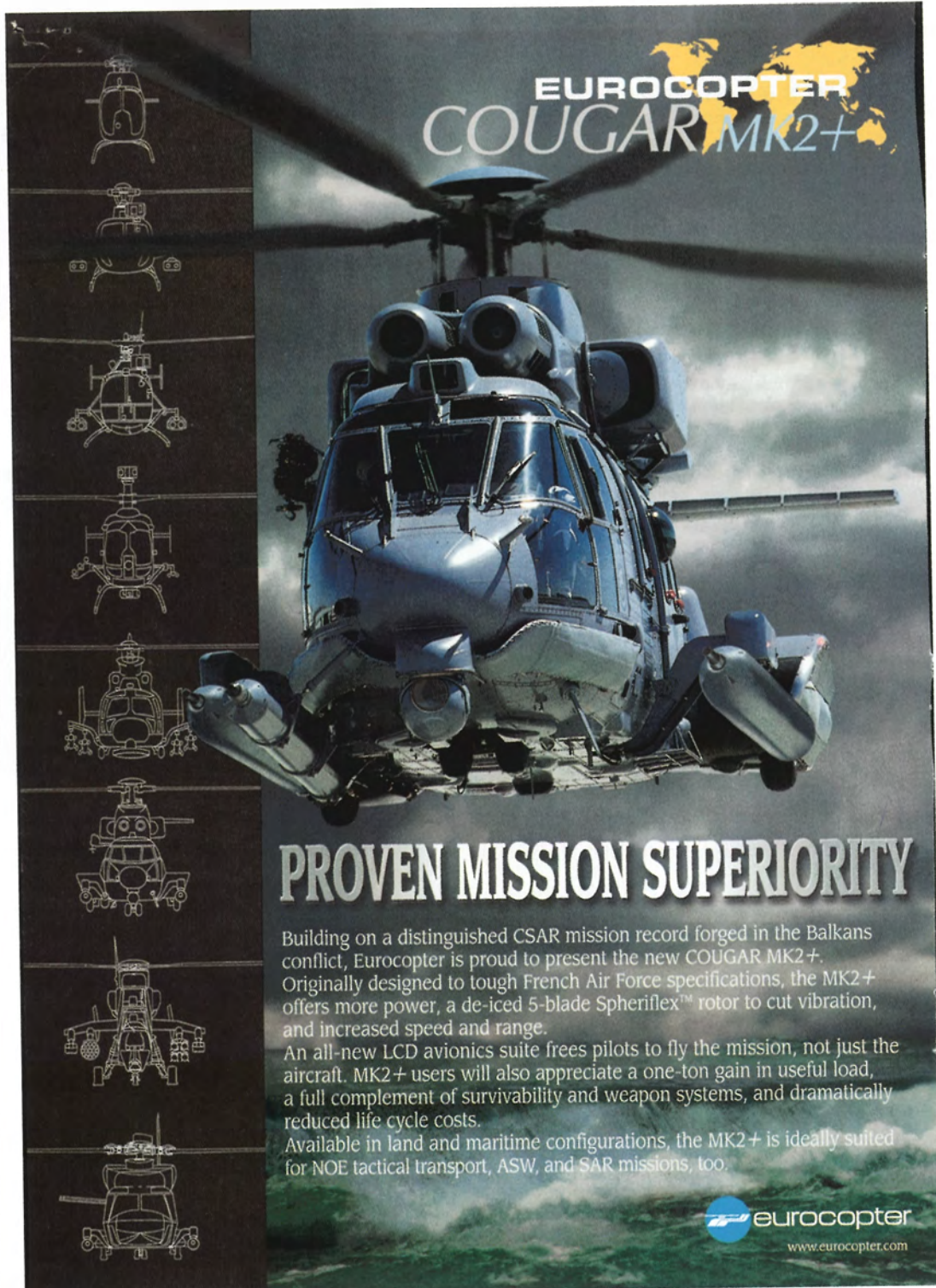
Vara-amiraali Juhani Kaskealasta puolustusvoimain komentaja kesäkuun alussa

Vara-amiraali Juhani Kaskeala ottaa puolustus-
voimain komentajan tehtävät vastaan 5. kesäkuuta.
Vaihtovastaanotto on lippujuhlapäivän vastaanoton
yhteydessä 4. 6. Pääesikunnassa. Komentajan vaih-
dosta aikaistettiin kenraali Gustav Hägglundin saa-
tua nimityksen EU:n sotilaskomitean puheenjohta-
jaksi.

Merivoimien vuosipäiväjuhla

Järjestetään tänä vuonna Kotkassa maanantaina 9.
heinäkuuta. Päivä alkaa klo 8.00 juhlallisella lipun-
nostolla Kotkan kantasatamassa. Ohjelma jatkuu
kenttähartaudella ja Merivoimien joukkojen paraatilla.
Perinteisten soutuilpailujen loppukilpailu alkaa
klo 9.40 ja klo 12.00 on mahdollisuus kuulla
Laivaston Soittokuntaa puistokonsertissa. Kotkan
kantasatamaan saapuvat mm. miinalaiva Uusimaa
sekä ohjusveneet Hamina ja Kotka. Alukset ovat
avoinna yleisölle sunnuntaina 8.7. iltapäivän (tar-
kemmat ajat ilmoitetaan myöhemmin) ja maanan-
taina klo 13.00–16.00. Merivoimien vuosipäivää
vietetään 9.7.1790 käydyn Ruotsinsalmen meritaistelun
kunniaksi.

Sadri Wirzenius

EUROCOPTER COUGAR MK2+

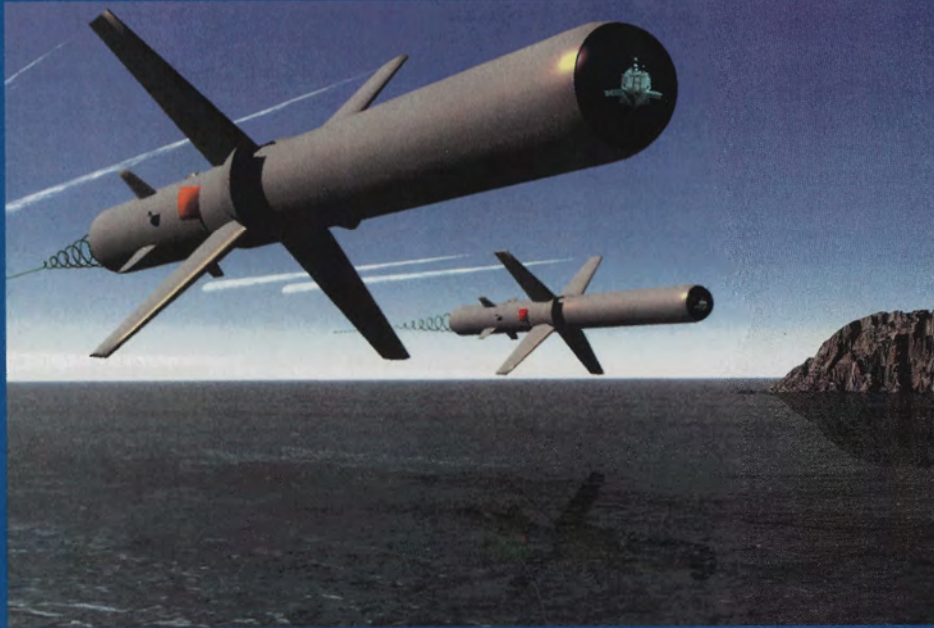
PROVEN MISSION SUPERIORITY

Building on a distinguished CSAR mission record forged in the Balkans conflict, Eurocopter is proud to present the new COUGAR MK2+. Originally designed to tough French Air Force specifications, the MK2+ offers more power, a de-iced 5-blade Spheriflex™ rotor to cut vibration, and increased speed and range. An all-new LCD avionics suite frees pilots to fly the mission, not just the aircraft. MK2+ users will also appreciate a one-ton gain in useful load, a full complement of survivability and weapon systems, and dramatically reduced life cycle costs. Available in land and maritime configurations, the MK2+ is ideally suited for NOE tactical transport, ASW, and SAR missions, too.

 www.eurocopter.com

JUSSI VOUTILAINEN

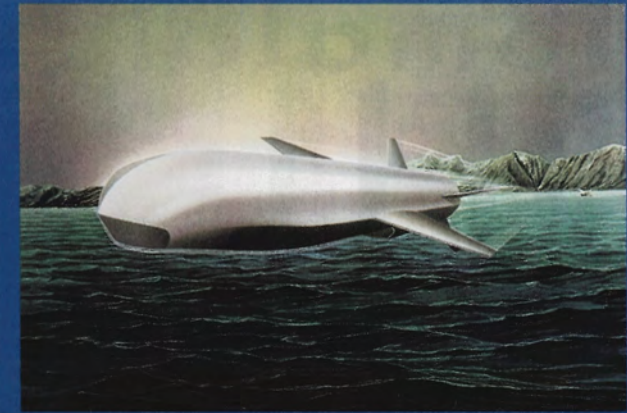
Laivue 2000:n ohjusjärjestelmät

Yksi vaihtoehtoista: POLYPHEM meritorjuntaohjus.

Laivue 2000:n taistelunjohtojärjestelmän toimittajan ja pääintegraattorin tultua valituksi pyritään myös asejärjestelmät lyömään lukkoon. Ohjuspulella on sekä pinta- että ilmatorjuntajärjestelmissä kolme vaihtoehtoa.

Meritorjuntaohjuksissa on kolme toisistaan selkeästi poikkeavaa vaihtoehtoa: NSM, Polyphem ja RBS 15 Mk3. Kaikista järjestelmistä on ollut lähihistorian aikana artikkeli lehtemme tekniikkaosassa, kuitenkin lyhyt kertaus järjestelmistä lienee paikallaan. NSM on norjalainen infrapuna-tekniikkaan perustuva ohjus jonka kantama on noin 150 kilometriä. Järjestelmällä on mahdollista, kuten muillakin tarjokkailla ampua useamman ohjuksen yh-

RBS 15 – vasemmalla – on meripuolustuksemme tuttua tavaraa länsinaapuristamme Ruotsista. Yllä kuvattu NMS meritorjuntaohjus on puolestaan norjalaista sukujuurta.

distettyjä ammuntoja. Ohjus on nopea käyttää ja taistelulatauksen koko on riittävä isojakin merimaaleja vastaan.

Polyphem on man-in-the-loop ohjus. Se ohjataan maaliin ohjuksen hakupäässä olevan infrapuna- tai CCD-kameran lähettämän kuvan perusteella. Yhteys ampujan ja ohjuksen välillä hoidetaan valokuidulla. Ohjuksen lentokorkeus on myös säädettävissä lennon aikana. Kantama Polyphemillä on noin 70 kilometriä. Järjestelmä on laivue-

seen tarjotuista kevyin.

RBS 15 Mk 3 on nykyisen meritorjuntaohjuksemme uusi evoluutio. Kantama on saatu yli kaksinkertaiseksi nykyiseen verrattuna. Hakupää on kehitetty vastaamaan nykyisen sodan, erityisesti elektronisen sodankäynnin haasteisiin. Ohjus on tarjotuista raskain ja taistelulataukseltaan suurin.

Pinnasta ilmaan

Ilmatorjuntaohjukset on rajattu

kolmeen: Mistral, Ram ja Umkhonto. Järjestelmät ovat hakeutumiseltaan hyvin toistensa kaltaisia. Kaikissa on ammu- ja unohda toiminnon mahdollistama infrapunaohjus. Eron muodostaa järjestelmien paino ja siihen liittyen myös kantama. Mistral-ohjuksen paino on vain noin viidenes kahteen muuhun tarjokkaaseen verrattuna, mutta toisaalta myös kantama on pienempi. Kaikkien kolmen järjestelmän lentonopeus on noin 800 metriä sekunnissa.

UMKHONTO tulee kaukaa Etelä-Afrikasta.

MISTRAL – kylmä tuuli Ranskasta.

RAM on Daimlerin kautta sukua Polyphemille.

Suomalaiset OHJUS- JÄRJESTELMÄT

TEKSTI JUSSI VOUTILAINEN
KUVAT SA-KUVA

Buk M1 eli ilmatorjuntaohjus 96

Merivoimien ohella on Puolustusvoimien ohjusmahtina ilmatorjunta-aselaji. Maa- ja merivoimien käytössä olevista kuudesta erilaisesta ohjusjärjestelmästä on kolme ilmatorjunnalla uusimpana hankintana Ito 96 Buk M1.

Merivoimien järjestelmät ovat varmasti lukijoille tuttuja. Meritorjuntaohjus RBS 15 SF ja ilmatorjunta-alueella Mistral, lähi-ilmatorjuntaan merivoimien käytössä on ollut Ito 86 M "Iglu".

Ilmatorjunnan järjestelmistä Buk edustaa suurinta kantamaa. Sen yli 30 kilometrin kantama mahdollistaa järjestelmän käytön jopa valtakunnallisesti tärkeiden kohteiden suojaamiseen. Järjestelmään kuuluu useita panssarivaunuja: maalinosoitututka, johtokeskus sekä ohjus- että latauslavetit. Ohjuksien ampumiseen voidaan ohjuslavetin lisäksi käyttää myös latauslavettia. Puoliaktiivisen Bukin paino on 690 kg ja lentonopeus silti 1250 m/s.

Ito 90 "Crotale NG" järjestelmää käytetään kuten Bukia valtakunnallisesti ja sotilaallisesti tärkeiden kohteiden sekä joukkojen

TOW II -panssaritorjuntaohjus.

Iglu eli Ito 86 M.

Ilmatorjuntaohjus 90, Crotale NG.

suojaamiseen. Pasi-alustalle integroituun järjestelmään kuuluu kahdeksan laukaisuvalmista ohjusta, valvontatutka, tulenjohtotutka sekä televisio- ja lämpökamera. Järjestelmän ohjus VT-1 on varustettu tutkaherätinsyöttimellä. Ohjautusperiaate on komento-ohjaus suuntalinjalle. 75 kg painavan ohjuksen kantama on yli 11 kilometriä.

Ito 86 M "Iglan" tuhoamisetäisyys vaakaan on 500–5000 metriä, joten kyseessä on lähi-ilmatorjuntaohjus. Sitä käytetään joukkojen välittömään suojaamiseen painopistealueella, ammusilmatorjunnan täydentämiseen ja helikoptereiden sekä rynnäkkökoneiden torjuntaan. Järjestelmä on infrapunahakuinen.

Panssaritorjuntaan käytetään TOW II ohjusjärjestelmää. TOW on keskikantaman beamrider. Beamrider tarkoittaa hakeutumismenetelmää, jossa ohjus lentää suuntalinjalla ja komento-ohjauksella. Lähivuosina saadaan panssaritorjuntaan vahvistusta Spike/Gill järjestelmästä. ■

Onko AHVENANMAAN merkitys vähentynyt

ERMEI KANNINEN

Ahvenanmaa on ollut Suomen itsenäisyyden aikana puolustuspoliittisesti erityisalue, jonka merkityksestä on vuosikymmenien saatossa kiistelty, neuvoteltu ja keskusteltu monilla eri areenoilla. Esitykseni otsikkokysymys on aiheellinen, koska Ahvenanmaan itsehallintoalueen rooliin ei ole julkisissa puolustuspoliittisissa keskusteluissa kovin usein puututtu. Esimerkkinä tästä vaikenemisesta on Valtioneuvoston vanhempi turvallisuuspoliittinen selonteko Eduskunnalle 6.6.1995.

Selonteossa ei mainita lainkaan Ahvenanmaata eikä aluetta koskevia sopimuksia eikä siten oteta kantaa sen merkitykseen Suomen puolustuspolitiikalle. Ahvenanmaa löytyy kirjassessa vain kerran, sillä liitteessä se mainitaan Pohjoismaiden Neuvoston jäsenenä. Kun Valtioneuvosto antoi uuden Suomen puolustusta koskevan edellistä yksityiskohtaisemman selonteon eduskunnalle 17.3.1997, puututtiin siinä jo useammassa kohdassa Ahvenanmaankin kysymykseen ottamatta kuitenkaan aktiivisesti kantaa vyöhykkeen erityisvaatimuksiin. Rauhan ajan demilitarisoinnista huolimatta alue on kiinteä osa Suomen valtakuntaa, osa, jonka turvallisuudesta ja puolustuksesta Suomen on vastattava kaikissa olosuhteissa, vaikka kansainväliset sopimukset asettavat tehtävän suoritukselle vaikeuksia. Niiden olemassaoloa ei joko pidetä enää merkittävänä tai ne halutaan vaikeammin unohtaa. Sotilaathan huolehtivat valmiudestaan alueen puolustukseen ilman julkisuutta.

Kansainväliset sopimukset ovat säädelleet Ahvenanmaan erityisasemaa jo noin 145 vuoden ajan ensin Venäjän alaisuudessa ja sitten 83 vuotta itsenäisen Suomen itsehallintoalueena ja rauhan aikana demilitarisoituna. Tänä aikana on käyty kaksi maailmansotaa ja niihin liittyen neljä sotaa, joissa Ahvenanmaan-

Talvisodan Ahvenanmaan puolustajia retkeilyllä Marianhaminassa 7.9.1998.

kin kohtalo on ollut vaakalaudalla. Tarkoiton Vapaussotaa, Talvisotaa, Jatkosotaa ja Lapin sotaa. On solmittu kahdeksan sopimusta, joihin myös Ahvenanmaan tulevaisuus on liittynyt. Ne ovat Pariisin rauhansopimus Krimin sodan jälkeen 1856, Tarton rauhansopimus 1920, kansainliiton päätökset 1921–22, Moskovan rauha 1940, jatkosodan välirauha 1944 ja Pariisin rauhansopimus 1947, YYA-sopimus 1948 ja Suomen liittyminen EU:iin 1995. Kaikissa näissä on Ahvenanmaa säilyttänyt asemansa kiitos suomalaisten ja erityisesti Suomen puolustusvoimien uhrauksien Ahvenanmaan alueen puolustamiseksi. Kiitollisuudella todettakoon ahvenanmaalaisten osuus vapaaehtoisina niin puolustusvoimien kuin Ålands Hemvärnin ja Suojeluskunnan riveissä.

Varsinaisia taisteluita ei alueen 1854–55 jälkeen (mm. Bomarsund) ole tarvinnut kärsiä, joitakin pommituksia kylläkin. Kohtalokkaita ja jännittäviä tilanteita on ollut yllin kyllin, kuten ruotsalaisten yritys saada alue haltuunsa 1918, kansainliiton päätös, Talvi- ja Jatkosodan ”miehitys” ja niitä seuranneet demilitarisoinnit sekä Saksan merivoimien liikehtiminen alueella 1941–1944 ja lopuksi Neuvostoliitonkin aktiivisuus. Tämä pieni historian kertaus osoittaa, että Ahvenanmaan alueella on ollut suuri merkitys Itämereen tukeutuille kansoille ja valtioille. Alueen saaristo on suojannut Suomen ja Ruotsin välisen meriliikenteen sekä toisaalta sulkenut tehokkaasti pääsyn Pohjanlahdelle. Näin alueen haltijalla on ollut valta säädellä tarvittaessa tai niin halutessaan meriliikennettä Poh-

joisella Itämerellä, mikä on johtanut alueen demilitarisointiin merenkulun vapauden nimissä. Tilanne on tietenkin ollut ja on edelleenkin ristiriitainen, kun yhdellä osapuolella eli Suomella on kuitenkin itsenäisen valtion velvollisuus huolehtia siitä, ettei tämä tärkeä meristrateginen alue joudu muiden käsiin. Suurin vaikeus onkin siinä, että se, jolla on velvoitus tarvittaessa puolustaa aluetta, ei saa siihen paikan päällä sotilaallisesti valmistautua normaaliin tapaan. Kaiken lisäksi tehtävä on suoritettava alueen ulkopuolella ilman, että suomalainen sotilas astuisi saarille! Onneksi näin ei tarvinnut menetellä viime sodissa, vaan olen minäkin kantanut korteni kekoon Signalkärin puolustamiseksi 1940.

Voidaksemme vastata kysymykseen Ahvenanmaan alueen merkityksen muuttumisesta on tukeuduttava alussa mainittuihin turvallisuus- ja puolustuspoliittisiin selontekoihin. 1997 selonteossa todetaan, että Itämeren alueen meristrategiset muutokset ovat vaikuttaneet kaikkien ranta- valtioiden asemaan. Suomea tämä koskee erityisesti siksi, että sotilaallinen painopiste on siirtynyt Pohjois-Itämerelle 1930-luvun tapaan ja siten välittömästi maamme läheisyyteen. Kun lisäksi Suomen meriyhteyksien merkitys on keskeisen tärkeä, korostuu myös vastuu ”strategisesti merkittävän, rauhan aikana demi-

Entinen Ahvenanmaan maaherra Martin Isaksen selostaa 7.9.1988 Bomarsundin taistelua retkeläisille, joiden kurssitoiverina hän oli aliupseerikursilla 1940.

Yksi Hammarudd'an kuuden tuuman Canettykin kantalinnoitettu asema räjäytettynä. Kuva vuodelta 1992.

litarisoidun Ahvenanmaan puolustuksesta" (siv. 42). Kun vielä todetaan, että "ongelmat Venäjän ja Baltian maiden suhteissa aiheuttavat epävakautta Itämeren alueella" (siv. 21), ei Ahvenanmaan merkitys voi jäädä epäselväksi. Eri yhteyksissä selvitetään, ettei Baltian maiden kohdalle tule luoda turvallisuustyhjiötä, vaan pyrkii edistämään niiden puolustuskyvyn kehittämistä. Tämähän on näkynyt monin käytännön toimenpitein erityisesti Viron osalta. Vaikkakaan tilannevertailu Baltia-Ahvenanmaa ei ole täysin vertailukelpoinen, asiakirjoissa ei tunneta huolta demilitarisoidun alueen sotilaallisesta tyhjiöstä rauhan aikana. Ilmeisesti luetaan puolustusvoimiemme valmiuteen ja kykyyn ottaa tarvittaessa vastuu tämän saaristoalueen puolustuksesta. Asiahan ei ole suinkaan yhdentekevä Ruotsillekaan, niin kuin hyvin jopa kokemuksesta tiedämme.

Ahvenanmaa ei voi olla yhdentekevä Euroopan unioninkaan puitteissa, niin suuri on

sen strateginen merkitys, jos Itämeren alueella syntyy kriisitilanne. Muistettakoon, että unionisoinnin mukaan jäsenvaltiot määrittelevät pitkällä aikavälillä yhteisen puolustuspolitiikan, joka saattaa johtaa aikanaan yhteiseen puolustukseen. Suomi ei ole tehnyt tähän varauksia. Mikä lienee tällaisessa potentiaalisessa tilanteessa Ahvenanmaan osuus? Onko asia niin herkkä, ettei sitä tohdi edes ääneen ajatella? Suomen puolustuskäytännöllä on itsenäisen kansallisen puolustuksen puitteissa asetettu korkeat vaatimukset. Suomen on kyettävä torjumaan alueellisen koskemattomuuden (Ahvenanmaa ml., kirjoittaja lisäys) loukkaukset ja ennen kaikkea hyökkäykset valtakunnan koko aluetta vastaan. Tämän lisäksi on tietenkin pystyttävä estämään alueensa hyväksikäyttö kolmatta osapuolta vastaan.

Kansallisen puolustuksen tila on vakaa ja Suomen puolustusjärjestelmän vakuutetaan perustuvan alueelliseen puolustukseen, yleiseen asevelvollisuuteen

ja liikekannallepanoon. Uskottava itsenäinen puolustuskäky vahvistaa myös Euroopan unionin ja sen jäsenten yhteistä turvallisuutta. Tämä vakuutus on toistettu niin usein, että uskoisin mannerkansan ymmärtävän sen merkityksen, mutta uskooko ahvenanmaalainen siihen. Alueellinen puolustushan perustuu etukäteen nopeaan toimintakykyyn, etukäiteharjoitteluun ja paikallistuntemukseen. Ahvenanmaalla ei ole yleistä asevelvollisuutta eikä tietenkään liikekannallepanoa – siihen liittyvistä varastoista tai muista valmisteluista puhumattakaan. Eikö kukaan kaipaa uskonvahvistusta vai onko luottamus vahva puolustusvoimien kykyyn täyttää tämä alueellisen puolustuksen aukko? Vaikeneminen on kai myönteisyydenkin merkki.

Mitä Ahvenanmaan saaristo tarjoaa sille, joka kykenee saamaan haltuunsa tuon puolustuskäytännön alueen. Edut ovat merkittäviä niin operatiivisesti kuin strategisesti, kuten edellä on jo todettu. Saaristo on erinomainen

Signilskärin linnakkeen varapäällikkö vänrikki Eugen Enroth ja taustalla Canettykki kalliolla. Rintavarustusta rakennetaan talvella 1940

nen laivaston tukialue, siellä on yksi hyvä lentokenttä, monia helikopteryksikköjen tukialueita, tieverkosto tarjoaa liikkuville tykistö- ja ohjusyksiköille toimintamahdollisuudet. Saariston haltija valvoo ja hallitsee Pohjanlahden suun ja Pohjois-Itämeren alueet. Entä Tukholman saaristo väylineen? Alueen tulivoimaista valtaajaa tai miehittäjää ei ole sieltä helppo karkoittaa, jos tämä on saanut vähänkin aikaa valmistella puolustusta. Alueen merimiennoituksilla suorastaan ratkaiseva osuus. Joku voi kuvitella, että edellä annettu yleiskuvaus olisi jollain tavoin salaista, koska siitä ei avoimesti keskustella. Sotilasasiantuntijoille kaikki tämä on itsestään selvää, suurelle yleisölle ei asioita ole ehkä kerrottu kylliksi. Sotilaat tuntevat nämä perus-

tekijät ja niihin liittyvät ongelmat, ovatko sitten vastuulliset poliitikot hyvin informoituja? Kyseessä on kuitenkin osa Suomea, osa Euroopan unionin aluetta, joka muodostaa sotilaallisen tyhjiön ihanteellisine pasifistisine unelmineen ikuisesta rauhasta. En lainkaan epäile, etteikö tämä erikoistilanne olisi kaikkien vastuunkantajien tiedossa, en vain ymmärrä, miksei asiasta keskustella avoimesti. Arkipäivän kovat tosiasiat eivät aina perustu unelmiin!

Edellä on jo todettu, että Ahvenanmaan puolustus on Suomen hallituksen ja Suomen puolustusvoimien vastuulla. Kun viime sotien ahvenanmaalaiset sotaveteraanit, Hemvärnin ja Suojeluskunnan jäsenet mukaan luettuna, ovat väistymässä yhteiskunnan aktiivitoiminnoista, olisi

TIETORUUTU

Artikkelissa on viitattu muutaman kerran tapahtumiin Ahvenanmaalla toisen maailmansodan aikana, joten lienee paikallaan palauttaa mieliin tätä lähihistoriaa.

Suomen puolustusvoimat miehittivät saaret sekä Talvisodan että Jatkosodan alkaessa voidakseen puolustaa aluetta tarvittaessa. Valmius joukkojen lähettämiseen oli nostettu korkealle jo 1938 syksyllä Tšekkoslovakian kriisin aikana sekä heti syyskuun alussa 1939, kun suursota alkoi. Joukot vedettiin pois sodan päätyttyä vedoten rauhansopimuksen määräyksiin. Näin tapahtui elokuussa 1940 ja syksyllä 1944 sekä talvella 1945. Saarille sodan aikana rakennetut rannikkolinnoitteet räjäytettiin ensin 1940 varsin "kevyesti", mikä mahdollisti suhteellisen nopean uudelleenrakentamisen Jatkosodan aikana. Rakenteet tuhottiin perusteellisesti 1944–45 (vrt kuva). Talvisodan päättyessä suorittivat ruotsalaiset

keväällä 1940 osan kantalinnoitustöistä. Heillä oli tällöin mukanaan aseistusta, vaikka kaikki esiintyivätkin siviiliasuissa.

Ahvenanmaalaiset suhtautuivat puolustusvoimiemme edustajiin hyvin myönteisesti ja heitä hakeutui myös vapaaehtoisesti asevoimiemme riveihin. 6.12.1939 perustettiin suojeluskuntiin rinnastettava, mutta itsenäinen "Ålands Hemvärn" naisosastoineen. Siihen liittyi lähes 2000 jäsentä ja osa heistä kävi puolustusvoimien alipuseerikurssin ja eräitä pääsi myös reserviupseerikouluun. Järjestö lakkautettiin elokuussa 1940 ja jatkosodan alkaessa saarille perustettiin Ahvenanmaan suojeluskuntapiiri, joka toimi sotavuosien ajan – eli 22.7.41–6.11.44 – alueen paikallisjoukkona Kotijoukkojen esikunnan alaisena. Ajan henkeä kuvaa se, että suojeluskuntien rinnalla toimivat niin poikaosasto "Ålands soldatgosar" kuin lotatkin.

ÅLANDS FÄRG & TAPET

Skarpansvägen 28
Tlf: (018) 19 867

ECKERÖ

På den soliga sidan
Tlf: (018) 32 930 Fax (018) 38 269
E-mail: info@eckero.aland.fi
http://www.eckero.aland.fi

KUMLINGE KOMMUN

Mitt i skärgården
Tlf: (018) 55 560 Fax (018) 55 043
www.kumlinge.aland.fi
e-post: kumkom@aland.net

AUTOILIJÄ SAMI SAARELA

Hirvitie 354, 25250 Märynummi
Puh. 02-736 0130, 0400-308 856

ehkä hyvä kartoittaa alueen asukkaiden saarten puolustukseen liittyvät mielipiteet. Omat yhteyteni ovat jo katkenneet, on vuosia siitä, kun me Ahvenanmaan puolustajat kokoonnuimme saarilla tai siit, kun kävin Maarianhaminassa veteraanipäivänä esitel-

möimässä salintäyteiselle yleisölle. Uusi polvi on astunut näyttämölle, vastuu tiedon levittämistä on maanpuolustuskursseilla ja sotilasjohtajilla rajavartiolaistos ml. Lieneekö alueella mitään maanpuolustusorganisaatiota informaatio- ja perinnekantavana? Onko Maanpuolustustiedotuksen Suunnittelukunta hyvinkin perillä alueen mielipiteistä? Ellei, niin jotain on syytä tehdä.

Kun nyt on siirrytty kolmannelle vuosituhanneelle ja Euroopan unionin puitteisiin, on aihetta kysyä, vaatiiko tilanne edelleen Ahvenanmaata koskevien rajoitusten ylläpitämistä muuttumattomana. Tuntuu joskus lä-

hes naurettavalta, kun suomalaiset sotilaat pyrkivät parantamaan omia mahdollisuuksiaan puolustaa tarvittaessa Ahvenanmaan koskemattomuutta, niin siihen suhtaudutaan saarilla kovin kielteisesti.

1930-luvulla käytiin Ruotsin kanssa tiiviitä sotilasneuvotteluja alueen linnoittamisesta. Nyt kun Itämeren strateginen painopiste on jälleen siirtynyt pohjoiseen, olisi kai paikallaan pohtia saarten asemaa myös tämän päivän sotilaspoliittiselta kannalta. Onko tilannearvostelu vahingollista?

Pohdiskeluni yhteenvetona totean, että mielestäni Ahvenanmaan strateginen merkitys ei suinkaan ole vähentynyt. Sodan uhka on pienentynyt tällä hetkellä aivan ratkaisevasti, mutta kun tulevaisuuden ennustaminen on tunnetusti vaikeaa, on varauduttava myös meille vaikeiden vaihtoehtojen varalle. On jännittävää nähdä, ottaako ja miten tuleva

puolustuspoliittinen selonteko kantaa Ahvenanmaan kysymykseen. Ongelmia ei voi peitellä.

Lopuksi haluan vakuuttaa, että entisten virka-asemieni antaman kokemuksen myötä teidän hyvin, että Suomen puolustusvoimat ovat valmiit vaikeissakin tilanteissa huolehtimaan Ahvenanmaan turvallisuudesta ja pystyvät sen myös resurssiensa puitteissa toteuttamaan. Luotan siihen täysin, mutta kun on 1940 talven viimoissa kantanut kiviä paljaalle kalliolle Canet-tykkien rintasuojaksi, toivoisi, ettei sen tarvitsi toistua edes kuvaannollisissa mielessä. Tilannehan parani ratkaisevasti sitten, kun ruotsalaiset saapuivat kantalinnoittamaan naapurisaarta (Enskär). Ahvenanmaankin puolustuksen täytyisi olla yhteinen asiamme, ajattelee Talvisodan rannikkotykkimies Ermei Kanninen. ■

Kulta- ja kellosepanalan erikoisliike
J.A.Tarkiainen Oy
Perustettu 1918 Viipurissa

Antiikkihopea sekä antiikkikorut
Arviointipalvelu
Yrityslahjat
Yrityslahjojen suunnittelu ja valmistus
Koru- ja hopeaesineet, kellot
Palkinnot, mitalit
Kaikki alan korjaukset

TARKIAINEN
Mikonkatu 3, 00100 HELSINKI
Puh. 661 916 Fax 656 015

Suomalaisen maanpuolustuksen TULEVAISUUS

EERO SIVUNEN

Kansanedustaja Eero Akaan-Penttilä.

Suomen maanpuolustuksen tulevaisuudennäkymät ovat parin viime vuoden aikana synkistyneet. Uskottavan puolustuksen uhkakuvaksi on noussut jatkuvasti kasvava rahoitusvaje. Samanaikaisesti on kuitenkin suunnitteilla yhteispohjoismainen helikopterihanke. Jos nyky-suuntaus jatkuu, tulee seurauksena olemaan useiden varuskuntien lakkauttaminen ja sitä kautta satojen työpaikkojen menetys.

Samalla kun maanpuolustukseen myönnettyjä määrärahoja leikataan ja niiden osuus uhkaa painua alle yhden prosentin BKT:sta on moni vaatimassa maamiinojen, yhden puolustuksemme tärkeimmän kivijalan alasajoa. Maamiinoista luopumista kannattavat tahot perustelevat kantaansa usein eettisillä syillä vedoten jalkaväkimiinojen epäinhimillisyyteen. Heidän mielestään ne olisi korvattava muilla aseilla. On kuitenkin arvioitu, että korvaava järjestelmä tulisi maksamaan useita miljardeja markkoja ja olisi tuhovoimaltaan vähintään yhtä "epäinhimillinen". Kun mm. ulkoministeri Erkki Tuomioja on todennut, että jalkaväkimiinojen korvausohjelma ei

saa nostaa puolustusbudjettia ovat vaihtoehdot yhä rajoitetummat. Nykyisellä rahoituspohjalla uuden maamiinat korvaavan asejärjestelmän löytäminen on toisin sanoen mahdotonta.

Puolustuksemme uskottavuuden kannalta tilannetta ei hyvällä tahdollakaan voi väittää valoisaksi. Nykytilanne tuokin osittain mieleen 1930-luvun. Tuolloinhan maanpuolustus oli pahasti paitsiossa. Kun keväällä 2001 eduskunnassa päätetään maanpuolustuksellisia tarpeitamme olisi kaikkien edustajien hyvä palauttaa mieliinsä tuo 1930-luvun "malli Kajander" ja kysyä itseltään onko Suomella varaa puolustuslaitoksensa alas ajoon?

Uusimpien tutkimusten mukaan intoa maanpuolustukseen kuitenkin löytyy. Erään mielipidetiedustelun mukaan 81 prosenttia suomalaisista olisi valmis puolustamaan maataan kaikissa olosuhteissa vaikka tulos näyttäisikin epävarmalta. Pelkkä kansalaisten positiivinen asenne ei kuitenkaan riitä. Vain asianmukainen koulutus ja resurssit takaavat uskottavan puolustuksen.

Eero Akaan-Penttilä
Kansanedustaja

Kontiolahden kunta
www.kontiolahti.fi

KORPO KOMMUN KORPPOON KUNTA
☎ 02-4631100
fax 02-4631554
www.korpo.fi

KAUPPALAIVASTO on osa maanpuolustusta

Suomi on merenkulusta ja ulkomaankaupasta riippuvainen saari. Suomen ulkomaankaupan kuljetuksista 80 % hoidetaan meritse ja matkustajaliikenteestä 70 %.

Oman kauppalaivastomme osuus ulkomaan tavarankuljetuksista on yli 40 % ja matkustajaliikenteestä 70 %. Oma kauppalaivasto on tämän vuoksi Suomelle elinehto. Maamme riippuvuus merenkulusta ei katkea myöskään kriisiaikana. Ulkomaankaupamme kuljetuksista häviävän pieni osa voidaan siirtää laivoilta muille kuljetusmuodoille.

Omalla kauppalaivastolla varmistamme Suomen ulkomaankaupan ympärivuotiset kuljetukset kaikissa olosuhteissa. Pääosa laivoistamme on rakennettu talvi-merenkulkuun. Oma kauppalaivasto takaa ulkomaanliikenteen kuljetukset kriisioloissa, jolloin ulkomaiset alukset yleensä vedetään pois liikenteestä.

Uskottava puolustus edellyttää omaa kauppalaivastoa

Valtioneuvosto on tämän takia vuonna 1995 päättänyt, että Suomessa on oltava riittävä oma jäävähvistetty kauppalaivasto.

Kauppalaivastolla turvataan suomalaisen yhteiskunnan ja sen kansalaisten toimintakyky sotilaallisen tai ei-sotilaallisen kriisin uhatessa. Maanpuolustuksella

minä ymmärrän yhteiskunnan kaikki alat kattavaa toimintaa kansalaisten turvallisuuden hyväksi. Näkemykseni on, että Suomen maantieteellisestä asemasta johtuen oma kauppalaivasto on yksi perusedellytys maamme itsenäiselle puolustukselle ja varsinkin sen uskottavuudelle.

Ahvenanmaan kauppalaivasto on tärkeä Suomelle

Ahvenanmaan kauppalaivasto on tänään monilla mittareilla mitattuna tärkeä osa Suomen kauppa-

merenkulkua. Ahvenanmaalaiset varustamot ovat kautta historian olleet mukana hoitamassa Suomen elintärkeätä ulkomaankaupan kuljetuksia ja matkustajaliikennettä.

Ahvenanmaan kauppalaivasto on täten osa Suomen maanpuolustusta. Ahvenanmaalaisen alusten osuus Suomen kauppalaivastosta on lähes 30 %. Melkein kolmasosa Suomen merimiehistä työskentelee ahvenanmaalaisilla aluksilla. Ahvenanmaa on ainoa alue Suomessa jossa kauppamerenkulku on pääelinkeino. Yli 40

% alueen tuloista on peräisin merenkulusta ja merenkulkuun liittyvistä sivuelinkeinoista. Suomen kauppalaivaston ulkomaanliikenteestä saamista tuloista yli kolmasosa kertyi ahvenanmaalaisilla aluksilla.

Kauppalaivaston turvallisuuspoliittinen merkitys on ymmärretty EU:ssa

Euroopan unionin piirissä oman kauppalaivaston suuri sotilaallinen ja turvallisuuspoliittinen merkitys on tajuttu. Kaikissa EU:n merenkulkumaissa on viime vuosina ryhdytty toimiin, joilla pyritään välttämään eurooppalaisen kauppalaivaston ulosliputus EU:n ulkopuolisiin maihin.

Eurooppalaisen ja myös suomalaisen kauppalaivaston ulosliputtamisen syy on laivojemme korkeammat miehityskustannukset ja korkeampi varustamoverotus

verrattuna EU:n ulkopuolisiin kilpailijamaihin. Melkein puolet suomalaisesta alustonnistosta kulkee muun kuin Suomen lipun alla. Varustamon kuljetussuoritteesta saama hinta määräytyy kansainvälisillä markkinoilla. Tuo markkinahinta asettuu halvimpien laivojen mukaan.

Kansainvälinen kilpailu on kovinta merenkulussa. Ne EU:n ulkopuoliset maat joiden työvoimakustannukset ja verotus on alhaisinta ovat vuosien mittaan voittaneet markkinaosuuksia merikuljetuksista. Esimerkiksi viro-

laisen aluksen työvoimakustannukset ovat viidesosa suomalaisen aluksen vastaavista kustannuksista. Tänään pääosa maailman alustonnistosta purjehtii näiden halvimpien lippujen alla.

Ainoa tapa vastata ulosliputukseen on alentaa eurooppalaisten alusten työvoimakustannuksia ja verotusta valtiollisin toimenpitein. Näin on tehty Euroopassa. Saksassa, Alankomaisissa, Tanskassa, Englannissa, Italiassa, Kreikassa, Norjassa ja nyt myös Ruotsissa on siirrytty tai ollaan siirtymässä käytännössä merimiesten ja varustamoiden nollaverotukseen. Suomessa ei vastaaviin toimenpiteisiin ole vielä ryhdytty.

Jollei Suomessa kauppalaivastomme kilpailuedellytyksiä aseteta eurooppalaiselle tasolle Suomen kauppalaivasto pienenee lähivuosina tuntuvasti ulosliputuksen myötä. Sellainen kehitys olisi omiaan heikentämään Suomen maanpuolustusta ja sen uskottavuutta.

Hans Ahlström

Ahvenanmaan Varustamoyhdistyksen toimitusjohtaja

nopea varma edullinen sähkötarvikkeiden toimittaja

Vertaa hintoja sähköasennustarvikkeita hankkiessasi. Tilaa 164 s. värikuvallinen postimyyntihinastomme. Saat sen **ilmaiseksi**

www.finnparttia.fi

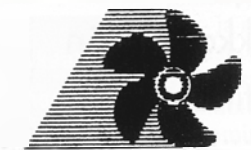
fpst@dlc.fi

NOUTOHALLI Piiliojantie 1
palvelee sinua ma - pe klo 8-17

Finnparttia

Piiliojantie 1 25500 PERNIÖ
puh 02 - 72 72 00 fax 02 - 72 72 02

Oy WESTERN SHIPYARD Ltd

puh. 02-736 6050, telex 6877 teijo sf
telefax 02-736 6077

Alusten korjaus- ja muutostyöt
sekä vuositelakoinnit.
Suuret teräsrakenteet.

Ruotsi siirtyy rannikkotykistä AMFIBIOJOUKKOIHIN

BO ÖSTERLUND

Ruotsin kiinteän ja liikkuvan, kuningas Oskari II:n käskykirjeellä vuonna 1902 perustetun rannikkotykistön 98-vuotinen historia päättyi viime kesänä tykistöllisen tummansinisen baretin vaihtamiseen erikoisjoukkojen vihreään. Peruskallioon linnoitetut tykit purettiin ja rakenteista luovuttiin.

1980-luvun sotatekninen ja taktinen kehitys muuttui kiinteistä linnoitteista toimivien tykistöjoukkojen uhka- ja taistelunkuva ilma-aseen ja tarkkuusvaikutteisten asejärjestelmien kehittymisen myötä. Aiemmin peruskallion ja graniitin suojaamalla joukoilla ei ruotsalaisarvioiden mukaan uudessa uhkakuvassa ollut riittävää taistelunkestävyyttä.

Ilma-aseen vaikutusmahdollisuudet kiinteitä linnoitteita vastaan olisivat vaatineet kustannuksiin nähden makromitoitetut suojat. Taktisesti liikkuvien ja iskukykyisten joukkojen tarve kasvoi merkittävästi veden ja mantereen rajapinnassa käytävässä torjuntataistelussa. Rannikkotykistö perusti tämän mukaisesti rannikon keskeisten merellisten suojattavien kohteiden puolustamiseksi kuusi amfibioataljoonaa. Niiden iskukykyinen sotavarustus ja aluskalusto mahdollistaa joukkojen nopean siirtämisen torjunnan painopisteen muodostamiseksi. Kehitys kohti amfibiojoukkoja oli alkanut.

Ruotsin puolustusvoimien kehittämissuunnitelman mukaisesti liikkuvien rannikkotykistöjen tarve korostuu yllätyshyökkäyksen torjunnassa ja aseellisen selkkauksen leviämisen estämisessä lä-

hiympäristöstä Ruotsin emämaahan.

Viime vuoden heinäkuun alussa rannikkotykistö muuttui amfibiojoukoiksi.

Amfibiojoukot toimivat vuoden 2000 heinäkuun alusta perustetun merivoimataktisen johtoportaan (Marintaktiskt kommando) komentajan, samalla merivoimien tarkastaja, (Generalinspektör för marinen) alaisuudessa.

Ruotsin merivoimat koostuu johtoportaan lisäksi pintataisteluyksiköistä, miinasodankäynti- yksiköistä, sukellusveneyksiköistä, liikkuvista ja paikallisista rannikkopuolustusyksiköistä sekä huolto-

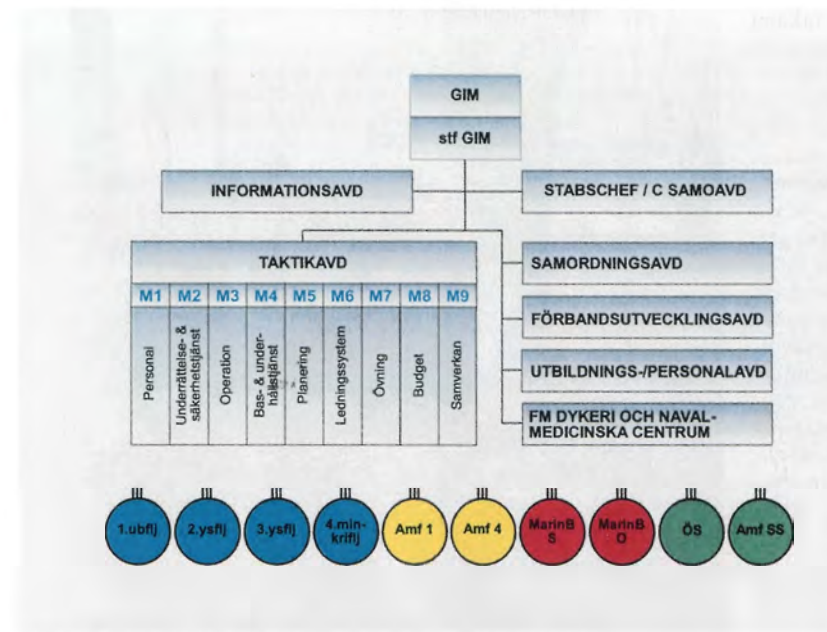
Viime vuoden heinäkuun alussa rannikkotykistö muuttui amfibiojoukoiksi.

tyksiköistä ja kouluis-

ta. Merivoimien rahan ajan vahvuus käsittää noin 4000 palkattua henkilöä, joista 2700 upseeria sekä vuosittain koulutettavista noin 3000 varusmiehestä. Merivoimien organisaatiossa on myös runsaat 2500 reservinupseeria.

Amfibiojoukkojen koulutus keskittyy Vaxholmissa toimivaan Ensimmäiseen amfibio-rykmenttiin (Amf 1).

Rykmentti kouluttaa vuosittain noin 1000 varusmiestä. Henkilökunta käsittää 500 upseeria ja runsaat 75 siviililyöntekijää. Rykmentin ja varuskunnan kehittämiseen investoidaan seuraavan 10 vuoden aikana noin 100 mil-

MTK:n organisaatio. Kuva Marintaktiska kommandot.

joonaa Ruotsin kruunua.

Etelä-Ruotsin amfibiojoukot koulutetaan Göteborgissa toimivassa Neljännessä amfibio-rykmentissä (Amf 4). Rykmentti kouluttaa vuosittain runsaat 500 varusmiestä. Henkilökunta käsittää 150 upseeria ja runsaat 120 siviililyöntekijää.

Johtaja- ja päällystökoulutuksesta vastaava Amfibio-rykmentti (AmfSS) siirtyy muutaman vuoden sisällä Näsby Parkista Vaxholmissa toimivan rykmentin yhteyteen. Rykmentti vastaa koulutustehtäviensä ohella myös merkittävästi aselajin kehittämisestä. Koulussa on 35 upseeria opetus- ja kehittämistehtävissä.

Amfibiojoukot vastaavat amfibio-prikaatin tuottamisesta

Prikaatia suunnitellaan käytettäväksi taisteluun veden ja mantereen muodostamassa rajapinnassa, saaristossa, avoimella rannikolla, jokisuistoissa, sisäjärvillä tai suurkaupunkimaastossa. Prikaatin yksiköitä suunnitellaan käytettäväksi myös saaristovyöhykkeen ja meriliikenteen val-

vontaan. Toimintaan valmistautaan myös sekä arktisissa että trooppisissa olosuhteissa. Prikaatilla ei ole kiinteää kokoonpanoa vaan sen kokoonpano, sotajaotus ja sotavarustus riippuvat tehtävästä ja sotilasmaantieteellisistä olosuhteista. Prikaatin perusrunko määrittää koulutukselle ja materiaalin kehittämiseksi asetettavat tavoitteet.

Kehitystä ohjaavaa doktriinia voidaan lyhyesti muotoilla siten, että amfibio-prikaatin on kyettävä

- ottamaan haltuun, pitämään, kiistämään rannikkovyöhykkeen herruutta

- toimintaan rannikkovyöhykkeellä, jossa omilla joukoilla ei ole herruutta

- toimimaan valmiusyksikkönä kansallisissa ja kansainvälisissä tehtävissä

- toimimaan yhdessä muiden maiden yksiköiden kanssa kansainvälisissä tehtävissä.

Luettelon kaksi ensimmäistä tehtäväaluetta antavat perusteet

kaatille voidaan alistaa mekani- soituja joukkoyksiköitä maavoimien eri yhtymistä.

Prikaatin viestikomppania rakentaa useita kymmeniä neliökilometrejä kattavan johdin- ja radioyhteyksiin perustuvan viestiyhteyksijärjestelmän, joka mahdollistaa taistelun johtamisen myös liikkeestä. Liikkuvassa johtamisessa käytetään panssaroituja johtoajoneuvoja ja taisteluveineitä.

Prikaatin tiedustelukomppaniaan kuuluu 3-4 joukkuetta. Tiedustelunennokkijoukkueella on useampia tiedustelunnokkeja, jotka

on varustettu sekä päivänvalotettua pimeänäkökameralla sekä tulenjohtovälineistöllä. Suuntimo- ja häirintäkalustolla varustettu joukkue paikantaa ja häiritsee vastustajan lähetiteitä. Taisteluskeltajat muodostavat kolmannen tiedustelujoukkueen. Sukeltajat siirtyvät veden alla toiminta-alueelle, jossa tehtävänä on tiedustelu, tuholaistoiminta ja taistelu vi-

yhtymän koulutukselle ja kaksi jälkimmäistä antavat perusteet materiaalin kehittämiseksi.

Käynnissä olevassa kehitysvaiheessa luodaan prikaatin yksiköt komppania-organisaatioissa. Yksiköt suunnitellaan varustettavaksi ja koulutettavaksi vuoteen 2004 mennessä. Tämän jälkeen yhtymää kehitetään pataljoonakokoonpanossa.

Prikaatin perusrunkoon kuuluu viesti-, tiedustelu-, ilmapuolustus-, pioneeri- ja huoltokomppania. Prikaatin pataljoonat ovat amfibio- ja torjuntapataljoonia. Pri-

Prikaatin kokoonpano, sotajaotus ja sotavarustus riippuvat tehtävästä ja sotilasmaantieteellisistä olosuhteista.

hollisen rintamalinjojen takana tai sen ryhmyksessä. Riittävän toimintasäteen ja materiaalin kuljetuskyvyn varmistamiseksi on joukkue varustettu vedenalaisilla kuljetusvälineillä. Komppanian neljäs joukkue on valmiusjoukkue, joka käsittää rannikkojääkäreitä. Näiden tehtävänä on taistelutiedustelu, tiedustelu vihollisen rintamalinjojen takana, vangiksi joutuneiden vapauttaminen, tuho-laistoiminta, vankien sieppaaminen sekä tarkka-ampujatoiminta.

Prikaatin ilmatorjuntakomppania on varustettu siirrettävällä RBS-23 BAMSE ilmatorjuntaohjuskalustolla, joka 15 kilometrin vaaka- ja 10 kilometrin pystykan- tamalla peittää taistelevien pataljoonien alueet.

Pioneerikomppanian tehtävänä on raivaus ja liikkeen edistäminen rantaviivalla ja satama-alueilla. Komppanian raivaajasukeltajat valmistautuvat myös häviteiden rakentamiseen.

Huoltokomppania, joka on varustettu ilmatyynyaluksilla vastaa prikaatin kuljetuksista. Komppania vastaa myös prikaatin lääkintä- ja korjauspalveluista.

Amfibio-pataljoonat muodostavat prikaatin vaikuttavan osan käsittäen esikuntaviestiyksikön, tukiyksikön, pistemaalin torjuntayksikön sekä rannikkojääkärikomppanioita. Esikuntakompaniassa, niin- kuin muissakin komppanioissa toimii tulenjohtoryhmiä FIST (Fire Support Team), jotka kykenevät tulenjohtoon kansainvälisessä tehtävässä. Tuliyksikköinä käsitetään kenttätykistöä, alustykistöä, heit- timistöä, ohjuksia ja muita käyt- tötuliyksiköitä.

Amfibioikomppania sisältää pistemaalitorjunnan komponentit. Laserohjatulla RBS-17 (Hellfire) rannikko-ohjuksella vaikutetaan aluksiin, helikoptereihin sekä taisteluajoneuvoihin pitkillä etäisyyksillä. FIST-ryhmät val-

**Amfibio-
pataljoonat
muodostavat
prikaatin
vaikuttavan
osan**

mistautuvat ohjustulenojohtoon. Komppania käyttää vedenalaisia, liikkuvia siirrettäviä ja kiinteitä kuuntelulaitteita sekä tähy- ja muita merimiinoja syvyteen porrastetussa puolustusjärjestelmäs- sä.

Amfibio-pataljoon- nan oma epäsuora tuli käsittää yli viisi kilo- metriä ampuvia keveitä kranaatinheittimiä.

Kussakin amfibio- pataljoonassa on iske- vänä osana kaksi rannikkojääkä- rikomppaniaa. Komppania toimii joko koottuna tai pienemmissä tehtävän edellyttämässä taistelu- osissa. Komppania on tulivoi- mainen ja varustettu pimeätoi- mintavälineillä kuten koko amfi- bioprikaati.

Amfibio-pataljoonien veneka- lusto on pääosin Stridsbåt 90-H tyyppiä. Vene on varusmieskul- jetteinen ja saavuttaa yli 40 sol-

mun huippunopeuden. Vene on varustettu joko kolmella 12,7 mm:n konekiväärillä tai 40 mm:n kranaattikivääreillä. Veneen va- rustamista 120 mm:n AMOS-hei- tinjärjestelmällä suunnitellaan. Ensimmäiset prototyypit ovat onnistuneet hyvin.

Perusyhtymän kehittämisen tavoitteena on että Amfibio-pri- kaati kykenee kaikkien vesi- ja maaelementin rajapinnassa syntyvien tehtävien ratkaisemiseen. Operatiivista liikkuvuutta suun- nitellaan liikuntavälineiden ohel- la lisättäväksi kauaskantoisilla ja nopeasti keskitettävillä asejärjes- telmillä. Aina rauhanturvaamis- tehtävistä ruotsalaisen yhteiskun- nan tukemiseen poikkeusolosuh- teissa ja aseellisen hyökkäyksen torjuntaan ulottuvat tehtävät muodostavat prikaatin toiminnan perustan. ■

Ole oman laskusi herra.

Onko itsepäinen ja kurittomasti käyttäytyvä puhelinlasku ollut sinun tai läheisesi ongelma? Saanemme huojentaa mieltäsi kahdella uutuustuotteella.

Saldomuistutus muistuttaa kohteliaasti silloin kun itse määrittelemäsi saldoraja on ylittymässä. Saldorajoitus menee hieman pidemmälle, eli liittymällä ei voi enää soittaa tai lähettää tekstiviestejä, mikäli annettu raja täyttyy. Rajoja voit muuttaa 50 markan portaissa.

Molempien palvelujen avaaminen onnistuu nettiosoitteessa www.radiolinja.fi, Radiolinjan edus- tajan luona tai puhelimitse numerossa 0800 95050.

www.pohjola.fi

Sauvakävely ei ole uusi keksintö.

KUN SATTUU NIIN TAPAHTUU.

SA-KUVA

Varu-amiraali Juhani Kaskeala puolustusvoimain komentaja 4.6.2001 alkaen

HANNO STRANG

Varu-amiraali Juhani Kaskeala on nimitetty puolustusvoimain komentajaksi puolustusvoimien lippujuhlapäivänä 4.6.2001. Hän on toinen puolustusvoimain komentajaksi valittu meriupseeri.

Varu-amiraali Kaskealan virkaura on ollut poikkeuksellinen ja näyttää valmistaneen häntä johdonmukaisesti puolustusvoimien korkeimpiin ja vastuunalaisimpiin tehtäviin. Ennen Sotakorkeakoulua hän hoiti tavanomaisia nuoren meriupseerin tehtäviä merivoimissa mutta sai jo tunteen kansainvälisiin asioihin toimiessaan YK:n sotilastarkkailijana Lähi-Idässä vuosina 1975–76. Tuolloin kansainväliset tehtävät puolustusvoimissa olivat harvarehvikuisempia kuin nykyisin. Sen jälkeen hän jatkoi Pääesikunnan tiedusteluosastolle. Kansainväliset tehtävät näyttivät sopivan hänelle alusta pitäen ja erinomainen englannin kielen taito helpotti sopeutumista sekä työtehtävissä että vapaa-aikana.

Sotakorkeakoulun jälkeen näytti siltä, että kapteeniluutnantti Kaskeala jatkaa tavanomaista meriupseerin uraa, mutta näin ei käynyt. Hänet valittiin presidentti Koiviston kolmanneksi adjutantiksi vuonna 1982 oltuun vain noin vuoden tykkiveneen päällik-

- Syntynyt 26.7.1946 Kuopiossa (54 v.)
- Yo Kouvolan lyseo
- Varusmies Laivastolippue -66
- Merisotakoulun merikadettikurssi 38, 1966-68, kadettipursimies
- Kapteenikurssi -74
- YK:n sotilastarkkailijakurssi, UNMOC -74
- Sotakorkeakoulun Merisotalinjan yleinen opintosuunta -81
- Maanpuolustuskurssi 83
- Ylemmän päällystön kurssi 87
- Ylimmän johdon kurssi 95

- Nuorempi upseeri Laivastolippueessa 69-
- Kadettikurssin johtaja Merisotakoulussa 72-
- Sotilastarkkailija YK:n rauhanturvaamisorganisaatio UNTSO Lähi-Idässä 75-
- Toimistoupseeri Pääesikunnan tiedusteluosastolla 76-
- Merisotakoulun koululaivan ensimmäinen upseeri 79-
- Tykkiveneen päällikkö Rannikolaivastossa 81-
- Tasavallan Presidentin 3. 2. ja 1. adjutantti 82-
- Ohjuslaivueen komentaja Rannikolaivastossa 89-
- Sotilasasiamies Lontoo 91-
- Sotilasasiamies Bryssel -93
- Puolustusneuvoston sihteeri 94-
- Turun ja Porin Sotilasläänin komentaja 97-
- Puolustusministeriön puolustuspoliittisen osaston päällikkö -98
- Pysyvä sotilasedustaja EU:n sotilaskomiteassa 00-01

könä. Presidentin linnassa hän oli kaikkiaan noin 7 vuotta, jonka aikana hän hoiti kaikkia kolmea presidentin adjutantint tehtävää. Tulevaisuutta varten adjutantint tehtävät olivat merkittäviä. Niissä hänellä oli mahdollisuus perehtyä suomalaisen yhteiskunnan toimintaan monelta taholta ja adjutantintina hän tutustui lähes kaikkiin politiikan, hallinnon ja yritysmailman vaikuttajiin. Ja mikä myös merkittävää; hänet opittiin tuntemaan ja hänen ominaisuuksiaan arvostamaan.

Pitkän presidentin adjutantint jakson jälkeen komentaja Juhani Kaskeala palasi merivoimiin ja ohjuslavueen komentajaksi vuonna 1989 aikana, jolloin uutta meritorjuntaohjusjärjestelmää otettiin palveluskäyttöön. Jo parin vuoden kuluttua tehtävät vaihtuivat taas ja edessä oli paluu parketeille.

Kommodori Kaskeala ehti olla Suomen sotilasiamiehenä Lontoossa kahden vuoden ajan ja sai mahdollisuuden tarkastella Suomea ja Suomen turvallisuuspolitiikkaa brittiläisen kansainyhteisön näkökulmasta. Hänellä oli merkittävä osuus valmistelussa, joka johti Suomen osallistumiseen WEU:n toimintaan tarkkailijajäsenenä. WEU:n siirryttyä Brysseliin ja Suomen muidenkin turvallisuuspoliittisten intressien lisääntyttyä siellä määrättiin Juhani Kaskeala perustamaan sotilasiamiestoimiston Belgiaan vuonna 1993.

Suomeen palattuaan kommodori Kaskeala ryhtyi hoitamaan puolustusneuvoston sihteerint tehtävää. Puolustusneuvosto oli tuolloin hallituksen ja puolustusvoimien turvallisuuspoliittinen valmisteluelin. Neuvostossa ei

tehty päätöksiä, mutta tasavallan presidentin tai pääministerin johdolla käydyt keskustelut vaikuttivat eri hallinnonaloilla turvallisuuspoliittisiin ratkaisuihin. Puolustusneuvoston sihteeristön osuus vuonna 1997 hallituksen eduskunnalle antamassa turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa oli merkittävä. Meripuolustuksen vuonna 1998 toteutunut rakennemuutos, jossa merivoimat ja rannikotykistö yhdistettiin uusiksi merivoimiksi perustuu puolustusneuvoston sihteeristön valmistelutyöhön.

Puolustusvoimien johtotehtäviä varten oleellisen kosketuksen ja kokemuksen asevelvollisista ja vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta Suomen kaikkien aikojen ensimmäinen lippueamiraali sai vuosina 1997–98 toimiessaan Turun ja Porin Sotilasläänin komentajana. Turusta kontra-amiraaliksi ylennetty Juhani Kaskeala otettiin suunnittelemaan valtakunnan puolustuspolitiikkaa Puolustusministeriöön. Suomenlinnassa lapsuustovereina asuneet Juhani Kaskeala Puolustusministeriön puolustuspoliittisen osaston päällikkönä ja Pertti Torstila Ulkoministeriön poliittisen osaston päällikkönä, kumpikin tahollaan, sopeuttivat Suomea uudistuneeseen turvallisuusympäristöön. Yhteistyölle oli erinomaiset edellytykset.

Kosovon rauhanneuvottelujen sovittelijana yhdessä pääministeri Viktor Tshernomyrdinin kanssa toiminut presidentti Martti Ahtisaari kutsui Juhani Kaskealan sotilaspoliittiseksi avustajakseen. Tehtävästä hän kansainvälisten arvioiden mukaan selviytyi erinomaisesti.

Vuosia lehdistön spekulati-

oissa puolustusvoimain komentajaksi ehdolla ollut vara-amiraali Kaskeala valittiinkin puolustusvoimien johtoon syksyllä 2000. Hänen oli määrä olla puolustusvoimain komentajan edustaja Euroopan Unionin sotilaskomiteassa nykyisen komentajan reserviin siirtymiseen asti eli loka-kuun alkuun 2001. Kenraali Hägglundin valinta EU:n sotilaskomitean puheenjohtajaksi muutti kuitenkin suunnitelmia siten, että tehtävien vaihto tapahtuu jo puolustusvoimien lippujuhlapäivänä.

Minkälainen on Juhani Kaskeala henkilönä? Hän meni naimisiin verrattain myöhään, vasta presidentin adjutantintina ollessaan Reijansa kanssa ja nyt heillä on kaksi teini-ikäistä tytärtä.

Ainakaan tähän asti ei vara-amiraali Kaskealaa ole nähty golf-kentällä eikä hänen tiedetä kaataneen ainuttakaan hirveä. Hän on aidosti kiinnostunut kulttuurista ja saattaa muulloinkin kuin kutsuvieraana mennä konserttiin tai teatteriin. Sotilaiden arvostama liikuntakaan ei ole hänelle vastenmielistä, mutta hänen aktiivisuutensa harrastuksiin noudattaa Arvo Ylpön periaatetta; kaikkea kohtuudella.

Juhani Kaskeala on menestyneeksi ihmiseksi poikkeuksellinen, koska hänen ikä- ja palvelustoverinsa kadehtimatta hyväksyvät hänen menestyksensä. Ikätoverit ovat aina arvostaneet häntä ja hänen lahjakkuuttaan. Ainakaan hänen sotakorkeakoulun aikaisille kurssitovereilleen ei ole yllätys, että hänet on valittu puolustusvoimien ylimpään tehtävään. Yllätys saattaa olla, että hänet jo nyt on nimitetty puolustusvoimain komentajaksi. ■

THINK BIG.

Volkswagen Passat ja Passat Variant.

Auton hankintaa kannattaa ajatella pitkällä tähtäimellä. Volkswagen Passat on sijoitus, joka kannattaa. Se on suuren luokan auto turvallisuudessa, ajettavuudessa ja tiloissa. Se on aito Volkswagen, jonka laatuun voit luottaa. Ja jos haluat ajatella entistä taloudellisemmin, Volkswagen Passat tarjoaa ainutlaatuisia dieselmoottorivaihtoehtoja.

TUHOLAISTORJUNTA OY DESTRUCTOR AB

Palvelua 24 h/vrk
Puh. 02-486 0833, 0400-740 262

LAIHIAN KUNTA

Laihiantie 28, 66400 LAIHIA
Puh. 06-475 0411

60 vuotta jatkosodan alkamisesta

Rannikopuolustuksen tila ja valmius kesällä 1941

URHO MYLLYNIEMI

Puolustusvoimien sopeuttaminen muuttuneeseen tilanteeseen 1940

Moskovan rauhan jälkeen Suomi oli vaikeassa sotilaallisessa tilanteessa. Toinen maailmansota osoitti laajenemien merkkejä. Karjalan menetyks ja Hangon vuokra-alue olivat siirtäneet rajoja lähemmäksi valtakunnan sydänalueita. Neuvostoliiton Baltiassa olevat tukikohdat ja Suomenlahden ulkosaaret tarjosivat entistä edullisempia lähtökohdat rannikkollemme suuntautuville sotatoimille. Saksan hyökättyä huhtikuussa Tanskaan ja Norjaan kasvoi uhka Ahvenanmaatakin kohtaan siinä määrin, että alueen puolustamiseksi sinne jouduttiin siirtämään joukkoja määrää, joka tuli osoitettuaan suurimmaksi, mitä siellä itsenäisyytemme aikana on koskaan ollut. Silloisessa tilanteessa ei ollut mahdollista palauttaa puolustusvoimia nopeasti rauhann kannalle, vaan palveluksessa oli valmiussyistä pidettävä perinteisen rauhanaikaisen tason huomattavasti ylittävä määrä joukkoja. Puolustusvoimat pysyivätkin aluksi sodanajan kokoonpanoissa.¹

Talouselämän rattaat oli kuitenkin saatava pyörimään niin, että saataisiin turvattua väestön toimeentulo sekä sotatalouden tarpeet. Se edellytti palveluksessa olevien reserviläisten ja nostomiesten asteittaista kotiuttamista. Toimenpiteet aloitettiin nostoväen vanhimmista ikäluokista.²

Reserviläisten osalta menetellytapanana käytettiin lomauttamista toistaiseksi. Huhtikuun kolmannella viikolla lomautettiin 10 % palveluksessa olleista reservistä. Lomauttaminen koski kaikkia arvoluokkia, mutta se ei koskenut vuosina 1939 ja 1940 asevelvollisuuttaan suorittamaan astuneita, jotka luettiin edelleen varusmiehiksi.³

Toukokuun lopulla tapahtui seuraava ja todella suuri lomautus, joka koski reservin vanhempia vuosiluokkia lukuunottamatta vuosina 1935–1938 asevelvollisuuttaan suorittamaan astuneita, joista myös korkeintaan 10 % voitiin ”erittäin tärkeistä yksityisyistä” lomauttaa. Palvelukseen oli ”jätettävä sellaiset reserviläiset, jotka itse sitä haluavat.” Monella ei ehkä sodan tuhojen ja aluemenetysten vuoksi enää yksinkertaisesti ollut kotia tai paikkaa, minne mennä. Vuosina 1939 ja 1940 asevelvollisuuttaan suorittamaan astuneet luettiin edelleen varusmiehiksi. Tämänkin lomautuksen jälkeen palvelukseen jäi vielä miltei neljä reservin vuosiluokkaa ja noin puolitoista ikäluokkaa varusmiehiä.⁴

Päämaja antoi 3. heinäkuuta 1940 Merivoimien Esikunnalle käskyn lomauttaa viipymättä 30% merivoimien miehistöön kuuluvista reserviläisistä ja loput sen jälkeen, kun maavoimista on siirretty merivoimiin tarpeen edellyttämä määrä varusmiehiä ja II luokan nostomiehiä. Maavoimat siirsivät merivoimiin 2330 ”rannikkopitäjien miestä”, joiden jakauma vastaanottajittain oli

seuraava:

- Kotkan Lohkolle 10. heinäkuuta 400 miestä, joista 200 Kotkaan ja 200 Haminaan,
- Pellingin Lohkolle 10. heinäkuuta 225 miestä, joista 125 Porvooseen ja 100 Loviisaan,
- Helsingin Lohkolle 10. heinäkuuta 250 miestä Helsinkiin,
- Helsingin Laivastoasemalle 12. heinäkuuta 500 miestä Helsinkiin,
- Turun Lohkolle 10. heinäkuuta 325 miestä Turkuun,
- Ahvenanmaan Lohkolle 12. heinäkuuta 400 miestä Turkuun,
- Satakunnan Lohkolle 10. heinäkuuta 115 miestä Poriin ja
- Vaasan Lohkolle 10. heinäkuuta 115 miestä Vaasaan.⁵

Lohkot muuttuivat reserviläisten kotiuttamisen jälkeen henkilöstörakenteensa osalta rauhan ajan joukoiksi, mutta olivat edelleen sodan ajan yhtymien kokoonpanoissa. Merivoimien Esikunta oli käskennyt jo 10. toukokuuta lohkoja siirtämään 1. heinäkuuta mennessä suojajoukkomiehitykseen asevelvollisilla sekä Merivartiolaitoksen ja Merenkulkulaitoksen henkilöstöllä, sekä suunnittelemaan suojeluskuntalaisten käytön suojajoukkomiehityksen täydennykseksi. Siirtyminen suojajoukkomiehitykseen saatiin päätökseen varusmiestäydennyksen saavuttua. Esimerkiksi suojajoukkomiehityksestä sopinee Helsingin Lohko, joka käsitti suojajoukkomiehityksessä Isosaaren, Ryssänkarin ja Porkkalan alalohkot. Kullakin alalohkolla oli kaksi linnaketta ja niiden tulenjohtoon tarvittavat mittausase-

152/45 C -tykki tuliasemassa Mustamaan linnakkeella 2.7.1941. (SA-kuva)

mat. Ampuvat yksiköt olivat kaksitykkisiä. Sotakokemuksista oli otettu oppia, mikä näkyi ilmatorjuntayksiköiden lisääntymisenä ja konekiväärjoukkueiden ilmestymisenä alalohkojen kokoonpanoihin.⁶

Merivoimien Esikunta antoi 27. heinäkuuta 1940 ”Toimintaohjeen Merivoimille sotatoimien alkuvaihetta varten avoveden aikana”. Asiakirja määritteli kehykset puolustushaaran vastaiselle toiminnalle. Erityisesti painotettiin ohjeessa toimintavalmiuden ylläpitoa:

”Kokemukset viime kuukausina muualla suoritetuista sotatoimista osoittavat kiistattomasti yllättävän sodanaloituksen hyökkääjälle suomat monet, suorastaan ratkaisevasti vaikuttavat edut. Täysin hyväksikäytetty ylätys sekä paikan että ajan tai menetellytavan suhteen on nopeasti aikaansaanut ratkaisun puolustajan valmistautumattomana pystymättä tehokkaaseen vastarintaan. Tämän takia on Merivoimien jatkuvaan toimintavalmiuteen kiinnitettävä edelleen mitä

suurinta huomiota.”

Sodan puhkeamisen luontees-ta riippuen katsottiin sodan alkuvaiheessa Merivoimien käytettävissä olevan joukkojen määrän voivan vaihdella ”rauhanaikaisesta miehityksestä alkaen täyteen sotavahvuuteen”, minkä perusteella Merivoimille määritettiin miehitysasteet:

a) Suojajoukkomiehitys (sj. miehitys), jonka muodosti Merivoimien rauhanaikainen henkilöstö, eli kantahenkilöstö ja varusmiehet (mukaan lukien vakinaisessa palveluksessa olevat nostomiehet) sekä Merivoimille alistettu (tai pysyvääskäskyllä alistettava) Merivartiolaitoksen ja Merenkulkulaitoksen henkilökunta.

b) Sodanuhkamiehitys (su. miehitys), jolloin edellä olevaa miehitystä oli määrää vahvistaa harjoituksiin kutsuttavilla suojeluskunnilla. Lisäksi voitiin sodanuhkamiehitystä tarpeen vaatiessa vahvistaa kutsumalla ylimääräisiin harjoituksiin osa reserviläisistä.

c) Sodanajanmiehitys (sa.

miehitys), jolloin liikekannallepanolla tai kutsumalla ylimääräisiin harjoituksiin kaikki reserviläiset saatiin sodanvahvuinen miehitys.⁷

Merivoimien yleisenä puolustustehtävänä oli rannikon ja meriliikenteen suojeleminen. Rannikko jaettiin operatiivisilla perusteilla lohkoihin. Merivoimien yhtymille määritettiin ensisijaiset tehtävät yleisen puolustustehtävän puitteissa.

Merivoimissa valmistauduttiin myös maahanlaskuntorjuntaan talvisodan aikana luodun torjuntajärjestelmän pohjalta. Kaikissa yksiköissä ja elimissä, mm. eskunnissa oli ”yhteistoimin suojeluskuntien kanssa valmistauduttava sen varalta, etteivät yllättäenkään suoritettua ilmapuhalluskut pääse häiritsemään taistelutalusta, johtamistoimintaa, katkaisemaan viestiyhteyksiä jne. Kaikkien elimien lähivarmistus ja tehostettu vartiopalvelus” tuli suunnitella huolellisesti ”tarpeen tullen nopeasti toimeenpantavaksi.”⁸

Mustamaan tulenjohtotorni 3.7.1941. (SA-kuva)

Merivoimat siirtyivät heinäkuun lopulla rauhan ajan kokoonpanoon, joka käsitti Merivoimien Esikunnan, rannikkopuolustusjoukot, laivastovoimat ja Merisotakoulun. Lohkoista muodostettiin viisi rannikkotykkirykmenttiä (RT 1 – RT 5). Rykmentti käsitti esikunnan, toimituskomppanian ja liukuvan määrän linnakkeistoja. Loviisan – Porvoon alueella toiminut Rannikkotykkirykmentti 2 poikkesi kokoonpanoltaan muista sikäli, että sen johdossa oli kaksi linnaketta, eikä ainuttakaan linnakkeistoa.⁹ Joukko-osastojen miesvahvuudet supistuivat marraskuussa nostomiesten kotiuttamisen johdosta ja rykmentit siirtyivät asteittain rauhanaikaiseen suojajoukkomiehitykseen.¹⁰

Rajojen vartiointi oli talvisodan päättyessä ollut puolustusvoimien tehtävänä ja rajavartioryksiköt olivat olleet ylimääräisten harjoitusten alkamisesta lähtien sulautettuina puolustusvoimiin. Rajan kulusta syntyneiden kiistojen ja erilaisten rajaselkkäusten johdosta katsottiin kuitenkin

tarkoituksenmukaiseksi järjestää rajavartiointi sisäasiainministeriön alaisen rajavartiolaitoksen toimenpitein. Toukokuun jälkipuoliskolla perustettiin kuusi rajavartiostoa periaatteessa siten, että kukin armeijakunta perusti yhden vartioston. Ylipäällikkö alisti 6. kesäkuuta 1940 antamallaan käskyllä rajavartiolaitoksen sisäasiainministeriön käskyvaltaan. Hangon vuokra-alueen vastaisella rajalla puolustusvoimat vastasivat rajan vartiointista yleisestä käytännöstä poiketen 1. marraskuuta saakka, jolloin Rajavartiosto 1 saatiin perustettua ja otti vastuun rajasta.¹¹

Päämaja oli vahvistanut Hangon alueen puolustusjärjestelyt kesäkuussa 1940. Merivoimien komentajan alaisuuteen perustettiin Hangon Ryhmä, jonka johtoportaan määrättiin Karjaan sotilasläänin Esikunta. Ryhmä tulisi sodan aikana käsittämään yhden maavoimien divisioonan sekä rannikkopuolustusjoukot Hangon ja Hiittisten lohkoilta. Hankoniemelle muodostettiin kesällä 13. Prikaati, joka tuli muodostamaan

divisioonan kantajoukon. Rannikkotykkirykmentti 4 ja 13. Prikaati alistettiin operatiivisissa asioissa Karjaan sotilasläänin komentajalle.

Laivaston komentaja vastasi operatiivisesta johdosta Saaristomeren alueella. Hänelle alistettiin operatiivisissa asioissa Rannikkotykkirykmentti 5 sekä alueella toimivat laivastovoimat.¹²

Merivartiolaitos oli maamme puolueettomuusvalvonnan järjestelystä 12. lokakuuta 1939 annetun asetuksen nojalla eräissä suhteissa alistettu merivoimille. Komento- ja käskyvalta-asioissa merivartiopiirien henkilökunnat ja alukset oli alistettu rannikkotykkirykmenttien (lohkojen) komentajille. Piiripäälliköt toimivat heidän apunaan lohkojen meripoliisiupseereina. Huoltoasioissa Merivartiolaitos jakaantui omiin rauhanaikaisiin piireihinsä ja Merivartiolaitoksen Esikunta vastasi piirien huollosta Sisäasiainministeriön alaisena. Merivartiolaitoksen Esikunta ei ollut missään vaiheessa varsinaisesti Me-

rivoimien Esikunnan alaisena tai merivoimiin liitettynä. Merivartiolaitoksen Esikunta oli siten käytettävissä Sisäasiainministeriön alaisena komento- ja käskyvallan käyttäjänä, kun vastuu merivartiointista Ahvenanmaalla siirtyi heinäkuun lopulla Ahvenanmaan merivartiopiirille saarten demilitarisoinnin seurauksena. Ahvenanmaalle rakennetut varustukset purettiin seuraavaan kevääseen mennessä Suomen ja Neuvostoliiton lokakuussa 1940 solmiman Ahvenanmaan puolueettomuussopimuksen perusteella.¹³

Materiaalinen kehittäminen ja puolustusvalmistelut

Merivoimien Esikunta laati Päämajalle 28. maaliskuuta 1940 päivätyn laajan muistion rannikkotykkirykmenttien uudelleen järjestelyn periaatteista. Asiakirjassa nähtiin ”rauhansopimuksen muuttamat olosuhteet, rannikkotykkirykmenttien muuttunut tilanne ja sotakokemukset” syinä, jotka pakottivat uudelleenjärjestelyyn. Merkittävimpinä huomioon otettavina tilannemuutoksina esitettiin mm. seuraavat asiakokonaisuudet:

- Vihollisen edellytykset rannikoillemme suuntautuviin sota-toimiin olivat parantuneet entisestään ja operaatiot olisivat maarintamalle aiempaa vaarallisempia samalla kun maavoimilla itsellään oli entistä vähemmän mahdollisuuksia niiden torjuntaan.

- Laivastovoimia voitaisiin käyttää entistä rajoitetummin Suomenlahdella ja vihollisen kuluteiden varsilla.

- Tilannetta Ahvenanmaalla ja Pohjanlahden sulkua ei voitu pitää varmana ”enempää poliittisista syistä kuin puolustuksen tehokkuudenkaan osalta,” joten Merenkurkkua ja Pohjanlahden satamia oli suojattava entistä paremmin.

- Vihollisen toiminta Hanko-

niemen suunnalta oli rajoitettava tehokkaasti, mihin tarkoitukseen tarvittiin merivoimien yksiköiden lisäksi myös maavoimien joukkoja.

- Maavoimien uuden puolustusaseman sivusta oli ”vahvistettava ja organisoitava kestävästi samanaikainen mereltä ja maista käsin suuntautuva hyökkäystoiminta.”

- Sotakokemukset olivat osoittaneet, että rannikon ja linnakkeiden puolustaminen talvela ”hyökkäysvaunujen tukemista jalkaväkihyökkäyksiltä” vaati tuntuva kevyen tykkirykmentin lisäystä.¹⁴

Muistiossa luetteloiin uusiin paikkoihin sijoitettavissa oleva tykkikalusto, arvioitiin sen kunto ja käyttöön saamiseksi tarvittava aika sekä tehtiin alustava sijoitus ja käyttösuunnitelma. Uudelleen sijoitettaviksi katsottiin olevan käytettävissä Laatokalta sekä Viipurin ja Hangon lohkoilta evakuoituiden tykit sekä Ranskasta ja Englannista talvisodan aikana hankitut järeät ja raskaat tykit, jotka olivat osin vielä matkalla purkamissatamiin.

Rannikkotykkirykmenttien pääkaluston muodostivat 152/45 C -tykit. Viisi niistä oli keväällä 1940 kuitenkin vailla lavettia ja sama määrä putkia oli ammuttu loppuun. Evakuoituista 152/45 C -tykeistä laskettiin 20 voitavan saada käyttöön ilman pitkäaikaisia kuntoonpanotöitä. Kyseisen tykkimallin ampumatarviketarastot olivat sodan aikana huvenneet siinä määrin, että hankinnat tuli käynnistää pikaisesti.

Russaröstä evakuoitujen kauden 234/50 Be -tykin putket olivat käyttökelpoisessa kunnossa. Kaluston ampumakuntoon saattamisen tuliasematöineen katsottiin vaativan aikaa vuoden. Tykit esitettiin ryhmitettäväksi Ahvenanmaalle Lågskäriin ja Hammaruddaan. Suunnitelma ei kuitenkaan toteutunut Ahvenanmaan demilitarisoinnin vuoksi.

Englannista oli ostettu talvisodan aikana 12 kappaletta 152/

46 E -merikanuunaa, joista kuitenkin saatiin vain seitsemän, sillä Englanti lopetti sotamateriaalin laivaukset maamme solmittua Moskovan rauhan. Tykki oli asennettu palkkilavetille, joten jatkuva sivusuuntaus liikkuvan maaliin ei ollut mahdollista. Painava rautapyöräinen tykki vaati siirroissa vetäjikseen kaksi traktoria. Kalustolle oli ampumatarvikkeita 500 laukausta, eli 12,5 tuliannosta tykkiä kohti. Tykeistä, jotka saivat lempinimen ”Loordi”, muodostettiin nelitykkinen ja kolmitykkäinen liikkuva patteri käytettäväksi Hangon suunnalla.¹⁵

Ranskalainen toiminimi A. Klaguine oli tarjonnut heinäkuussa 1939 kaupan 12 kappaletta 305/52 O-tykin putkia jarru- ja palauttajalaitteineen ja korotuskoneistoineen sekä 18 kappaletta 130/55 V-laivatykkiä (V = Vickers), jotka olivat kuuluneet taistelulaiva ”General Alexejevin” (aiemmilla nimillään ”Wolga” ja ”Imperator Aleksander III”) aseistukseen. Alus oli kuulunut Mustanmeren valkoiseen laivastoon, joka tuli joulukuussa 1920 kenraali Wrangelin johdolla Konstantinopolin kautta Bizer-taan. Everstiluutnantti Pekka Enkainen ja aseteknikko Holma Merivoimien Esikunnan aseosastolta sekä Suomen Pariisin sotilasiamies, everstiluutnantti Lauri Hiisi kävivät tarkastamassa tykit 3. – 8. elokuuta 1939 Bizer-tassa Tunisiassa. Merivoimat päättivät hankkia 7 parasta 305 mm:n putkea osineen ja solmi 14. syyskuuta niitä koskevan hankintasopimuksen toiminimi A. Klaguinen kanssa, jota edusti eversti A. Silfverberg. Sopimus kuitenkin raukesi, kun Ranskan viranomaiset kielsivät syyskuun lopulla tykkien laivauksen. Ranskan asenne muuttui talvisodan aikana ja kaikki 12 järeää sekä 18 ranskasta tykkiä laivattiin Tunisiasta kolmessa erässä. Ranskan viranomaiset luovuttivat tykit lopulta ilmaiseksi, mutta Suomi maksoi heidän suosituksestaan tykkien

hoidosta A. Klaguinelle noin miljoona markkaa. Perille Suomeen saatiin lopulta vain 8 järeää tykkiä, sillä S/S Nina, joka oli lähtenyt maaliskuussa Genovasta, joutui Bergenissä 9. huhtikuuta saksalaisten haltuun. Alus ja lastina olleet neljä 305 mm:n tykkiä sekä kaikki 18 raskasta tykkiä takavarikoitiin.¹⁶

Tykkien sijoituksesta laadittiin useita suunnitelmia, jotka elivät tilanteen kehityksen myötä. Tammiukuussa 1941 oli voimassa suunnitelma kaksitykkisten järeiden pattereiden rakentamisesta Kirkonmaahan, Pellingin Hasselöhön, Isosaareen ja Mäkiluotoon. Suunnitelma ei ehtinyt edetä välirauhan aikana käytännön toteutukseen minkään edellä mainitun patterin osalta. Saapumatta jääneet 130 mm:n tykit oli alustavasti kaavailtu käytettäväksi maarintaman tukena kaksitykkisinä pattereina. Ne jouduttiin kor-

vaamaan jäykkälavettisilla linnoitustykeillä.¹⁷

Maavoimien Esikunta antoi 18. toukokuuta 1940 "Maavoimien käskyn". Se oli perustavanlaatuisen laaja asiakirja, joka loi pohjan ja puitteet puolustusvalmisteluille maavoimien osalta sekä määrittä perusteet myös ilmavoimien ja merivoimien tehtäville maavoimien tukemiseksi. Maavoimien tehtävänä oli "estää vihollisen tunkeutuminen maahan pääasemana yleinen linja", joka määrättiin tasalle Virolahti-Luumäki jatkuen sitten pitkin Kivijärven - Saimaan - Puruveden - Oriveden - Pyhäselän - Pielisjärven vesistölinjaa. Pääaseman tasa oli käskyssä määritetty varsin tarkasti ja sen jälkeen todettiin: "Tämä linja pidetään."¹⁸

Ylipäällikkö hyväksyi 11.5.1940 linnoitussuunnitelman, jonka mukaan maarajalle oli rakennettava yhtenäinen puolustusasema Hankoniemen poik-

ki sekä Suomenlahden ja Kivijärven välille. Kivijärven - Saimaan - Pielisjärven välille oli rakennettava vesistöihin nojautuvat asemat. Pielisjärven ja Petsamon välillä oli tärkeimpien teiden suunnat suljettava kenttälinoituksilla.¹⁹

Merivoimien linnoittamisen painopistealueiksi muodostuivat uudelleenryhmitettävien pattereiden rakennustyöt pääaseman merisivustalla Kotkan Lohkolla sekä Snappertunan ja Hiittisten saaristossa Hangon Lohkolla. Kotkan Lohkolla rakennettiin kaksitykkinen 152/45 C -patteri mantereelle Kuorsalon pohjoispuolella sijaitsevaan Sydänkylään ja kolmitykkinen 152/ C -patteri Haapa-saarille Vanhankylänmaahan. Sydänkylän patteri valmistui vuoden 1940 kuluessa ja Vanhankylänmaa pääosin keväällä 1941. Ristisaareen kenttälinoitettiin kaksitykkinen 152/45 C -patteri.

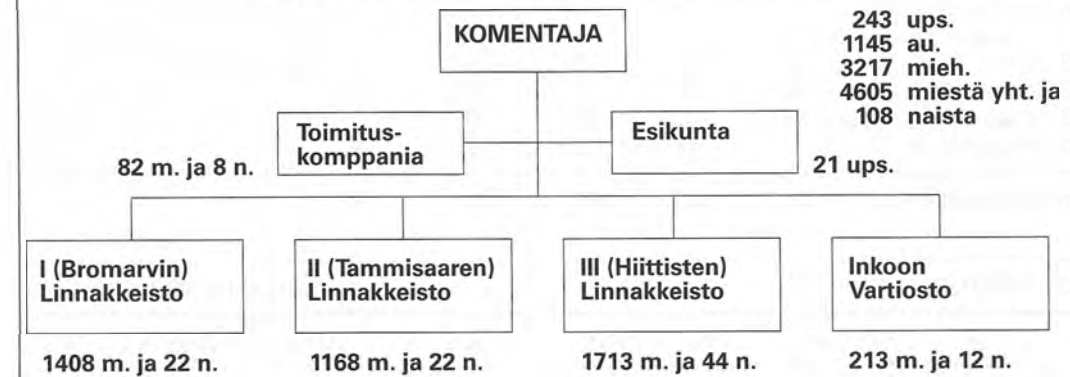
Hangon Lohkolla rakennet-

TK-mies, radioselostaja Martti Jukola seuraa 152/46 E -tykin ammuntaa Hankoniemellä 29.6.1941. (SA-kuva)

4. (RAASEPORIN) RANNIKKOPRIKAATI

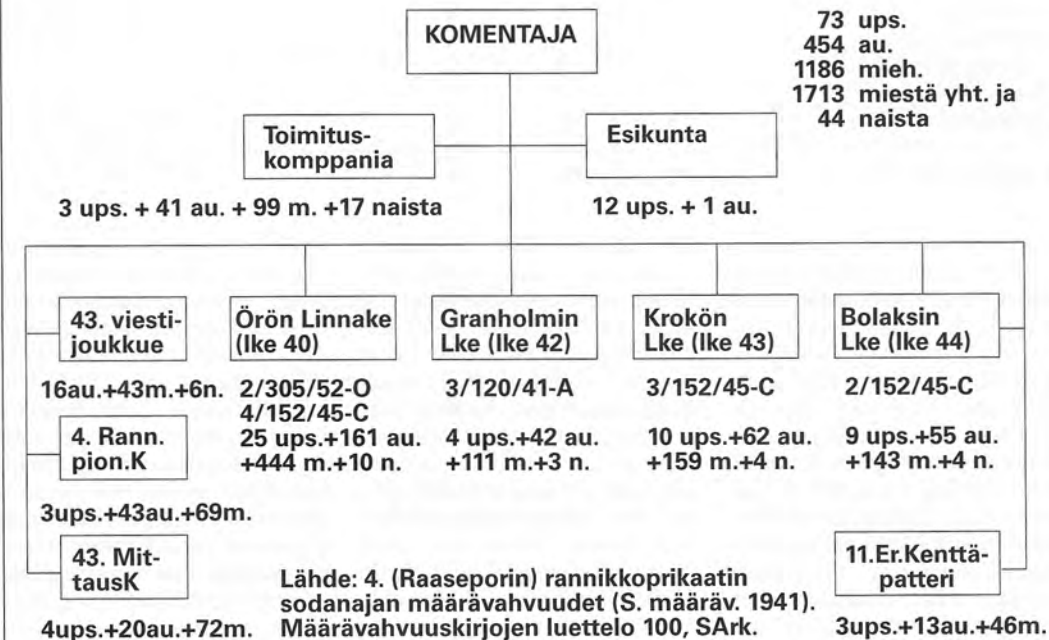
Kaavio 1

Lähde: 4. (Raaseporin) rannikkoprikaatin sodanajan määrävahvuudet (S. määräv. 1941). Määrävahvuuskirjojen luettelo 100, SARk.

II (HIITTISTEN) LINNAKKEISTO

Kaavio 2

Lähde: 4. (Raaseporin) rannikkoprikaatin sodanajan määrävahvuudet (S. määräv. 1941). Määrävahvuuskirjojen luettelo 100, SARk.

KROKÖN LINNAKE (Lke, 43)
Taulukko 1

	ups.	au.	mieh.	miehiä yht.	naisia	Huomautuksia
Linnakkeen päällikkö 1)					1	1) Samalla 43. ptrin päällikkö 2) 31152145-C
43. patteri 2)	3	29	65	97		
43. kevyt it.jaos	1	3	15	19		
43. torjuntakomppania	5	24	68	97		
Toimitusjoukkue		6	11	17	4	
Krokön linnake yht.	10	62	159	231	4	

43. PATERI
Taulukko 2

	ups.	au.	mieh.	yht.	Huomautuksia
Päällikkö 1) Tulipatteri 2)					1) Linnakkeen päällikkö 2) 31152145-C
Patteriupseereita	2			2	
Tykinjohtaja		3		3	
Suuntaajia		12	18	30	
Lataajia 3)		6	30	38	3) 3 + 12 aseseppiä ja 3 + 12 kss.miehiä o.t.o.
Keskiöryhmä					
Keskiöupseeri 4)	1			1	4) Ääni- ja valomittaus koulutus
Viestialupseeri		1		1	
Keskus- ja taulu- henkilöstö		2	4	6	
Patteritason (muun- timen) henkilöstö 4)		1	4	5	
Puhelinpuoliryhmä		1	4	5	
Valonheitinryhmä		3	5	8	
43. patteri yht.	3	29	65	97	

tiin kevyelle tykistölle ja sulkutykistölle rintavarustettuja asemia pääasemaan, kantalinnoitetut asemat 152/45 C -pattereille Jomaliviin, Bolaxiin ja Kroköhön sekä 120/41 A -patterille Granholmaan.

Pellingin Lohkolla jatkettiin linnoittamista Bästössä ja aloitettiin kaksitykkisen 120/41 A -patterin rakentaminen Glosholmaan. Helsingin Lohkolla rakennettiin selkäsuojia kasemattien takaa avoimiin tykkiasemiin, rakennettiin kaksitykkinen 152/50 V -patteri Kytöön ja muutettiin Träskön 145/45 C -patteri kolmitykkiseksi.

Ahvenanmaan linnoitusten

hävittämisen jälkeen muuttui Saaristomeren alue syksyllä 1941 linnoittamisen painopistealueeksi kun Ahvenanmaalla olleet raskaat patterit ryhmitettiin uusiin aseisiin Alskäriin, Jungfruskäriin, Isokariin ja Berghamniin. Örön ja Utön välisellä alueella sijaitsevaan Borstöön rakennettiin kaksitykkinen 120/41 A -patteri. Myös Pohjanlahden alueen uhanalaisuus oli kasvanut. Tästä syystä rakennettiin Norrskäriin Vaasan Lohkolle kaksitykkine 152/45 D -patteri ja vaihdettiin Reposaaressa 120 mm:n tykit 12 millisiin.²⁰

Rannikkotykistön sodan ajan kokoonpanot tarkistettiin syksyn

1940 kuluessa. Lohkot muuttivat seitsemäksi rannikkoprikaateiksi. Ylipäällikkö vahvisti rannikkoprikaatien sodanajan määrävahvuudet 5. helmikuuta 1941. Kokoonpanot oli suunniteltu "räätälintyönä", joten kullakin rannikkoprikaatilla oli oma määrävahvuuskirjansa. Kukin rannikkoprikaati käsitti esikunnan ja toimituskomppanian sekä alajohdtoportaina yleensä liukuvan määrän linnakkeistoja. Tässä esimerkiksi valittu 4. Rannikkoprikaati käsitti lisäksi Inkoon vartioston.

Linnakkeisto oli joukkoyksikkö, joka käsitti esikunnan, toimituskomppanian sekä liukuvan määrän linnakkeita ja erillisiksi-

43. TORJUNTAKOMPPANIA
Taulukko 3

	ups.	au.	mieh.	yhteensä	Huomautuksia
Päällikkö	1			1	
Taistelulähetäjä 1)			1	1	1) Samalla kss.mies
I kevyt jaos 2)					2) Kiinteä tai liikkuva kalusto
Johtaja	1			1	
Tykit		2	10	12	
Tj.henkilöstö 3)		2	4	6	3) Kevyt valonheitin
II kevyt jaos	1	4	14	19	
Kaksi kk.joukkuetta 4)	2	12	32	46	4) 8 konekivääriä ja 2 kevyttä valonheitintä
Toimitus!ryhmä 5)		4	7	11	5) 3 hevosta ja 7 ajon.
43. torjuntakomppania yhteensä	5	24	68	97	

1. LIIKKUVA RASKAS PATERI
Taulukko 4

	ups.	au.	mieh.	yhteensä	Huomautuksia
Päällikkö	1			1	
Taistelulähetäjä			2	2	
1. tj.ryhmä 1)	1	4	7	12	1) 1/1 kuorma-auto
2. tj.ryhmä 2)	1	6	14	21	2) 2/2 kuorma-autoa
Tulipatteri 3)					3) 4/152/46-E
Asemaryhmä	1	5	8	14	
Tulijaokset 4)	4	12	64	80	4) 6/6 traktoria, 2/2 kuorma-autoa; 4+16 aseseppiä ja 4+16 kss.miehiä o.t.o.
It.kk.puolijoukkue Johtaja 5)					5) Rask.it.kk.ryhmän johtaja
Raskas it.kk.ryhmä		1	5	6	
Et.mittaaja			1	1	
It.kk.ryhmä		1	4	5	
Toimitusryhmä 6)		6	13	19	6) 1/1 henkilöauto ja 7/7 kuorma-autoa
1. liikk.rask.ptri yht.	8	35	118	161	

köitä. Kaikki linnakkeistot poikkesivat jossain määrin toisistaan riippuen vahvennuksista.

Linnake oli perusyksikkö, joka käsitti patterin, toimitusjoukkueen, torjuntakomppanian tai -joukkueen sekä ilmatorjuntaelimiä. Torjuntakomppanian aseistuksena oli kiinteitä tai liikkuvia kevyitä tykkeitä ja konekiväärejä. Linnake muodosti siten tulivoimaisen puolustuskeskuseen. Myös linnakkeiden kokoon-

panot olivat liukuvia, tehtävästä ja saaren koosta riippuen.²¹

Linnoitustykistö ja sisävesilaivasto

Laatokan Meripuolustuksen joukot ja kalusto evakuoitiin talvisodan päätyttyä Savonlinnan seudulle, missä ne alistettiin Maa-voimien komentajalle ja tulivat muodostamaan rungon linnoitustykistölle ja sisävesilaivastolle.

Entiset lohkot (patisi Jaakkiman Lohko) muutettiin erillisiksi linnoitustykistöpatteristoiksi, joita oli kuusi. Laatokan Laivasto-osastosta, Jaakkiman Lohkosta ja rautatiepatterista muodostettiin Varkauden Tukikohta.

Linnoitustykistön sodanajan määrävahvuudet vahvistettiin joulukuussa 1940. Linnoitustykistöpatteristojen kokoonpanoon kuului esikunta sekä liukuva määrä pattereita. Raskaat patterit

Kaavio 3 SISÄVESILAIVASTON KOKOONPANO 18.6.1941

Lähde: Aseiden ja ampumatarvikkeiden jakoluettelo. Sisävesilaivaston Esikunnan N:o 527/II. sal./18.6.1941. Laatokan Rannikkoprikaatin salaista kirjeistöä v. 1941. T 9590/2, SARk.; Suomen Laivasto 1918–1968 II, Helsinki 1968, s. 184.

SISÄVESILAIVASTON ALUKSET

Taulukko 5

Laivue	Alukset	Aseistus
11. Sisävesilaivue	Tyv. Haapaniemi	2/47 mm, 1/20 mm
	Tyv. Kontturi	1/47 mm, 1/it.kk.
	4 moottorivenettä	2/kp.
12. Sisävesilaivue	Tyv. Taipale	2/47 mm, 1/it.kk.
	Tyv. Mauri	1/47 mm, 1/it.kk.
	4 moottorivenettä	1/kp.
13. Sisävesilaivue	Tyv. Mantsi	2/47 mm, 1/20 mm
	Tyv. Oberon 111	1/47 mm, 1/it.kk.
	4 moottorivenettä	2/kp.
14. Sisävesilaivue	Tyv. Hugo	1/47 mm, 1/it.kk..
	Tyv. Hietanen	1/47 mm, 1/it.kk.
	4 moottorivenettä	1/kp.
Koulutus- ja täydennyskomppania	4 moottorivenettä	2/it.kk., 1/kp.
Liikkuva kojausalus	Hl. Ilmarinen	1/it.kk.

Lähde: Sisävesilaivaston aseiden ja a.tarvikkeiden jakoluettelo 18.6.1941. T 959012, SARk.

Selite: Tyv. = tykkivene
kp. = konepistooli
Hl. = höyrylaiva

käsittivät tulenjohtueen, tulipatterin (yleensä 4 tykkiä), torjuntaosaston ja toimitusjaoksen. Torjuntaosasto käsitti kaksi konekivääriryhmää ja kaksi ilmatorjuntakonekivääriryhmää. Aseille oli kuitenkin vain runkomiehistö, yhteensä 2 aliupseeria ja 2 miestä. Torjuntaosaston muu henkilöstö otettiin tarvittaessa tykkimiehistöstä. Kolme kaksitykkistä patteria oli varustettu 152/45 C -tykein. Pääkalustona olivat kuitenkin jäykkälavettiset raskaat kanuunat.

Kevyet patterit käsittivät puhelinryhmän, tulipatterin (2 tykkiä), kaksi konekivääriryhmää sekä toimitusryhmän. Konekivääreille oli vain runkomiehistö, yhteensä 1 aliupseeri ja 1 mies. Pattereiden kalustoina oli jäykkälavettisia kevyitä kenttätykkejä sekä pienikaliiperisia rannikkotykkejä. Ranskasta ja Yhdysvalloista vuonna 1940 suoritettujen hankintojen ansiosta voitiin merkittävä osa sulkulinnakkeista varustaa joustolavettisin 75 mm:n

kenttätykein. Kevyet patterit toimivat sulkulinnakkeina.²²

Linnoitustykkien tuliasemat linnoitettiin osana pääpuolustusaseman linnoitustöitä. Raskaille 152/45 Canet -tykeille valmistettiin silloisen käsityksen mukaan uudenaikaiset betonoidut pyöröasemat. Myös osalle sulkulinnakkeista valmistettiin kallioon louhitut asemat.²³

Varkauden Tukikohta kehitti Rautatiepatteria, jolla oli kaksi 152/45 C -tykkiä saadakseen yksiköstä nelitykkisen. Kolmas ja neljäs tykkivaunu olivat rakenteilla keväällä 1941, mutta niitä ei ehditty saada valmiiksi jatkosodan alkuun mennessä. Varkauden Tukikohta sai 10. helmikuuta 1941 uuden nimen: Sisävesilaivue.²⁴

Sisävesilaivue perusti ja varusti liikekannallepanossa Sisävesilaivaston. Maavoimien käsityksessä N:o 1200 oli Sisävesilaivaston tehtävä määritetty seuraavasti:

• ”Laivastolla on pystyttävä taistelemaan Saimaan etelärannikolle rautateitse tuotuja sekä mahdollisesti Saimaan kanavaa pitkin kuljetettuja vihollisaluksia vastaan,

• voitava tukea III Armeijakunnan puolustusta Mietinsaari - Salonsaari alueella sekä sittemmin puolustusta Suur-Saimaalla,

• kyettävä suorittamaan maihinnousuja erityisesti saarille, suorittamaan joukkojen (tykkistön) siirtoja ja huoltokuljetuksia sekä suorittamaan vartiopalvelusta vesistöillä.”

Pyhäjärven aluetta koskien oli määritetty varsin mielenkiintoinen tehtävä: ”Pyhäjärven seudulla on erityisesti varauduttava taisteluun Pyhäjärven eteläosassa rajan takana mahdollisesti valmiiksi järjestettyä vihollislaivastoa vastaan ja torjumaan Kesälahden seudulla tai Syrjäsalmen alueella tapahtuvat maihinnousuyritykset.”²⁵

Sisävesilaivasto käsitti esi-

Tykkivene "Haapaniemi" Haapaveden Tammenlahdella 27.6.1941. (SA-kuva)

kunnan, neljä sisävesilaiuvetta sekä koulutus- ja täydennyskomppanian. Kukin sisävesilaiuvue käsitti kaksi tykkivenettä ja neljä moottorivenettä. Korjauspaja ja sairaala toimivat esikunnan johdossa. Sisävesilaiuvaston vahvuus oli 20 upseeria, 120 aliupseeria ja 660 miestä eli yhteensä 800 henkilöä.

Tykkiveneet olivat hinaajia, joilla oli aseistuksena 1–2 kappaletta 47 mm:n laivatykkiä sekä kevyt ilmatorjunta-ase. Aluksiin asennetut 1,5–2 metrin kantaiset etäisyysmittarit antoivat edellytykset laivatykkien käytölle pinta-ammuntoihin aseiden tehokkaan kantaman puitteissa. Valonheittimet mahdollistivat koko aseistuksen pimeäammunnat tarvittaessa. ”Haapaniemi” ja ”Mantsi” oli aseistettu ilmatorjuntaan 20 mm:n tykillä. Muille tykkiveneille oli jakaa vain ilmatorjuntakonekiväärit. Alusten muutostyöt tehtiin korjauspajalla Varkaudessa 15.6.1941 alkaen, minkä jälkeen tykkiveneet siirtyivät ensin Haukiveden eteläosiin koulutukseen ja sieltä toimintaluokalleen.²⁶

Sisävesilaiuvaston toiminta Saimaalla jäi yleisilanteen suotuisan kehityksen ansiosta lyhytaikaiseksi. Päämaja antoi Sisävesilaiuvastolle 2.8.1941 toimintaohjeen, jonka mukaan tehtäväksi tuli muodostaa uudelleen Laato-

kan Laivasto. Jo tätä ennen oli 10 moottorivenettä siirretty 16.7. rautateitse Joensuusta Jänisjärvelle ja sieltä viikon toiminnan jälkeen kuorma-autoilla Laskelään. Sisävesilaiuvaston kokoonpano muutettiin uutta tehtävää vastaavaksi. Tykkiveneitä ei ollut mahdollista kuljettaa Laatokalle. Ne riisuttiin sen vuoksi Varkaudessa aseista ja henkilöstöstä muodostettiin Linnoitustykistö-patteristo 5:een komppania, jolla oli kuusi 57 mm:n Caponier-tykkiä.²⁷

Valmiuden kohottaminen kesäkuussa 1941

Suomessa pidettiin jo alkuvuodesta 1941 mahdollisena Saksan ja Neuvostoliiton etujen joutuvan jossain vaiheessa niin vakavaan ristiriitaan, että maiden välinen sota on väistämätön. Presidentti ja hallituksen sisärengas olivat tarkastelleet 14. kesäkuuta kehityksessä ollutta tilannetta ja todenneet, että jos Saksan ja Neuvostoliiton välinen sota syttyisi, Suomen tulisi olla varuillaan. Puolustusvoimain Pääesikunta antoi Puolustusministeriön velvoittamana 15. kesäkuuta käskyn, jolla muun muassa Merivoimien kantahenkilökunta määrättiin sodanajan sijoituksen mukaisille toimipaikoille. Samalla määrättiin, että Merivoimien so-

danuhkamiehitykseen varatut reserviläiset oli kutsuttava ylimääräisiin harjoituksiin, siten, että ensimmäinen YH-päivä olisi 16. kesäkuuta.

Ahvenanmaalle siirrettäviksi suunnitellut joukot: 7. Rannikkoprikaati, Jalkaväkirykmentti 14 sekä Kevyt Patteristo 14 keskitettiin jo sodanuhkavaiheessa pääosin Turun–Uudenkaupungin–Rauman alueelle ja alistettiin Laivaston komentajalle. Osa rannikkoprikaatin torjuntakomppanioista ryhmitettiin valmiuteen maakuntarajan lähellä sijaitseville linnakkeille.

Saksan aloitettua hyökkäyksen Neuvostoliittoon 22. kesäkuuta neuvostoilma-voimat suorittivat joitakin ilmahyökkäyksiä maamme alueelle. Suomi pysyi kuitenkin puolueettomana. Ylipäällikkö antoi 22. kesäkuuta aamuyöllä merivoimille luvan ylittää maakuntaraja ja ”Operaatio Kilpurjehdus” Ahvenanmaalle käynnistyi.²⁹

Neuvostoilma-voimat pommittivat 25. kesäkuuta aamusta alkaen ankarasti mm. Turkua, Heinolaa, Lappeenrantaa ja Joensuuta. Hävittäjälaivueemme ampuivat päivän aikana torjuntalenoilla alas 23 neuvostokonetta. Pääministeri J.W. Rangell totesi hallituksen tiedonannossa eduskunnalle 25. kesäkuuta illalla Suomen olevan sodassa.³⁰ ■

LÄHDEVIITTEET:

- Juutilainen, Antti: Puolustusvoimat vuosien 1940 ja 1941 rauhan aikana. Teoksessa, Jatkosodan historia I. Helsinki 1988, s. 46–47.
- Ylipäällikkön määräys 12. huhtikuuta 1940 nostoväen I luokan vuosien 1898 ja 1899 kotiuttamisesta. Liite Helsingin lohkon asiakirjaan N:o 1296/II/sal./18.4.1940; Päämaja 15. huhtikuuta 1940 koskien palvelukseen kutsuttujen reserviläisten kotiuttamista. Jäljennös Helsingin Lohkon asiakirjassa N:o 1282/II/sal./16.4.1940. Porkkalan Alalohko/Helsingin Lohko, Salaiset kirjelmat 1939–1940. T 6199/1, SArk.
- Päämaja 15. huhtikuuta koskien palvelukseen kutsuttujen reserviläisten kotiuttamista. T 6199/1, SArk.
- Helsingin Lohkon käsky 27. toukokuuta 1940 koskien reservin vanhempien vuosiluokkien lomauttamista. Helsingin Lohkon ak. N:o 1658/II/sal. T 6199/1, SArk.
- Päämajan puhelinsanoma 3. heinäkuuta 1940 Merivoimien Esikunnalle ja Ilmapuolustuksen Esikunnalle koskien reserviläisten lomauttamista; Päämajan käsky 1. heinäkuuta 1940 Maavoimien Esikunnalle koskien varusmiesten siirtoa. Päämajan ak. N:o 1914/40. Järj. 1. Sal./1.7.1940. T 2859/2, SArk.
- Merivoimien käsky lohkoille 10. toukokuuta 1940 suojajoukkomiehitykseen siirtymisestä. Merivoimien Esikunnan K.D. N:o 1191/Op. 2. sal./10.5.1940. Päämajan Merivoimatoimiston (Op. 2) salaista kirjeistöä 1940, SI operaatiosuunnitelmat, käskyt ja toimintaohjeet. T 2859/1, SArk.
- Toimintaohje Merivoimille sotatoimien alkuvaihetta varten avoveden aikana. MerivE:n ohje N:o 1465/Op. 2. sal./27.7.1940. T 2859/1, SArk. Alleviivaukset ja sitaattit em. asiakirjasta.
- Sama kuin edellä.
- Päämajan käsky 20. heinäkuuta 1940 merivoimien kokoonpanon ja komentosuhteiden muuttamisesta. Päämajan ak. N:o 2072/40. Järj. 1. sal. T 2859/2, SArk.
- Merivoimien Komentaja 21. marraskuuta 1940 joukko-osastojen komentajille koskien suojajoukkomiehitystä. MerivE:n K.D. N:o 2187/Ye. 2. sal. T 2859/2, SArk.
- Juutilainen, em., s. 79–80.
- Juutilainen, em., s. 71–73.
- Merivoimien Esikunnan lausunto 28.10.1940 Puolustusvoimien Pääesikunnalle koskien Merivartiolaoksen alistussuhdetta. Merivoimien Esikunnan hallinnollisen osaston kirj. N:o 305/H 2. sal./28.10.1940. T 2859/2, SArk; Reini, K.O.: Kevään 1940 sotilaallinen tilanne ja siitä johtuneet järjestelyt. Suomen sota 1941–1945, 1. osa. Helsinki 1965, s. 93–96.
- Merivoimien Esikunta Päämajalle 28.3.1940 rannikkotykkien uudelleen järjestelyn periaatteista. T 2859/2, SArk.
- Sama kuin edellä; Enqvist, Ove: Itsenäisen Suomen rannikkotykit 1918–1998. Helsinki 1999, s. 152–153.
- Enkaisen ja Holman 18.8.1939 päivätty ”Kertomus 305/52-O ja 130/55-V tykkien tarkastuksesta Bisertassa 3.8.39 – 8.8.39”; [Merivoimien Esikunnan ja toimimimi A. Klaguine’n 14. syyskuuta 1939 solmima] Hankintasopimus; A. Paasonen Pariisista 12.4.1940 Puolustusministeriön taisteluvälineosastolle koskien Klaguinille maksettavaa korvausta ”12” ja 130 mm tykkeistä; em. asiakirjat kansiossa ”305 mm:n tykkien hankinta Silfverberg – A. Klaguine”. Merivoimien Esikunnan aseosaston salaista kirjeistöä 1939–1940, 1. A. Tykit. T 15781/1237; Huhtaniemi, Pekka: Ulkomaiset hankinnat. Teoksessa, Talvisodan historia 4. Helsinki 1979, s. 261–262 ja 284.
- Merivoimien Esikunta Päämajalle 28.3.1940 rannikkotykkien uudelleen järjestelyn periaatteista. T 2859/2, SArk; 3. Rannikkoprikaatin sodanajan määrävahvuudet (S. määräv. 1941). Määrävahvuuskirjojen luettelo 99, SArk.
- Maavoimien käsky. Maavoimien Esikunnan käsky N:o 1200/Op.os/III/11b/18.5.1940. III Armeijakunnan Esikunnan operatiivisen toimiston salaista ja yleistä kirjeenvaihtoa 1940 N:o 1, Operatiivisen toimiston kirjeenvaihto ajalta 14.3.–30.9.1940 N:o 51, ylempää saadut operatiiviset käskyt ja määräykset. P 6250/11, SArk.
- Juutilainen, em., s. 60–71; Saukkonen, Tauno: Linnoitustyöt ja vakinaiset puolustusasemat. Teoksessa, Suomen sota 1941 – 1945, 1. Osa. Helsinki 1965, s. 176–177.
- Tirronen, Uolevi: Kotkan Rannikkopatteristo 1918–1993. Helsinki 1993, s. 80; Arimo, Reino: Suomen linnoittamisen historia 1918–1944. Helsinki 1981, s. 317–322.
4. (Raaseporin) rannikkoprikaatin sodanajan määrävahvuudet (S. määräv. 1941). Määrävahvuuskirjojen luettelo 100, SArk.
- Käsky Maavoimiin kuuluvien Laatokan Meripuolustuksen joukkojen alistamisesta armeijakunnille. Maavoimien Esikunnan käsky N:o 1334/Op.os/III/17a/15.5.1940. III Armeijakunnan Esikunnan operatiivisen toimiston salaista ja yleistä kirjeenvaihtoa 1940 N:o 1. P 6250/11, SArk; Linnoitustykistö sodanajan määrävahvuudet (S. määrävahv. 1940). Määrävahvuuskirjojen luettelo 70, SArk.
- Rönkkönen, Teuvo: Linnoitustykistö – aselaji välirauhan alkamisesta jatkosodan loppuun. Sotahistoriallinen Aikakauskirja 14. Helsinki 1995, s. 120–121.
- Laatokan Meripuolustuksen komentaja 2.5.1940 Päämajan operatiiviselle osastolle koskien Laatokan Meripuolustuksen henkilökunnan ja kaluston käyttöä. Laatokan meripuolustuksen Esikunnan Osasto I:n kirj. N:o 20/20/II. Sal. T 2859/2, SArk; Sisävesilaiuvueen päiväkäsky N:o 1/13.2.1941. Sisävesilaiuvueen päiväkäskyt 1941, SArk.
- Sisävesilaiuvasto. Kohta 6 em. Maavoimien käskyssä 15.8.1940. P 6250/11, SArk.
- Aseiden ja ampumatarvikkeiden jakoluettelo. Sisävesilaiuvaston Esikunnan N:o 527II. Sal./18.6.1941. Laatokan Rannikkoprikaatin salaista kirjeistöä v.1941. T 9590/2, SArk, Kijanen, Kalervo: Laivasto sotatoimissa. Suomen sota v. 1941–1945. Teoksessa, Suomen laivasto 1918–1968, 2. Osa. Helsinki 1968, s. 184.
- Kijanen, em., s. 184–185.
- Mikola, Keijo–Juutilainen, Antti: Suomen sotilaalliset ratkaisut alkuvuoden 1941 aikana. Teoksessa, Jatkosodan historia I. Helsinki 1988, s. 177–179.
- Auvinen, Visa–Rönkkönen, Teuvo: Sotatoimet merellä ja rannikoilla. Teoksessa, Jatkosodan historia 6. Helsinki 1994, s. 36–38; Veriö, Toivo–Simola, Olavi: Turun Rannikkorykmentti 1939–1994. Turku, 1995, s. 36–37.
- Suomen puolustusvoimat ennen ja nyt. Helsinki 1998, s. 108..

PÄÄTOIMITTAJA

Kyseenalaista politikointia?

Kuluneen kevään aikana on ollut melkoisen mielenkiintoista ja osin masentavaakin lukea ja kuunnella uutisoitua joidenkin politiikkojen näkemyksistä maamme tulevasta puolustuspolitiikasta. Välillä on tuntunut siltä, että vakavan asian kanssa on lähdetty heittelemään palloa vähän sinne sun tänne. Jossain vaiheessa tuntui pallo jo pomppineen arvankin perusteella. Toivottavasti poukkoilu loppuu pikaisesti, päättäjät löytävät asian ytimen ja alkukesän aikana saadaan aikaiseksi pitkäjänteinen, uskottava, luotettava ja kestävällä perustalla oleva puolustuspoliittinen ohjelma. Ja riittävä rahoitus sen toteuttamiseksi.

Korostan sanoja uskottava ja luotettava. Lähihistorian tutkijat ovat viime aikoina tuoneet julki asioita, joita monet ovat aikanaan arvelleet olleen olemassa, mutta joista ei ole ollut aikaisemmin varmaa näyttöä – tai niistä ei ole haluttu puhua. Itse olen palvellut varusmiehenä marraskuusta 1967 syyskuuhun 1968. Elokuu 1968 oli Isosaareksakin melkoisen hermostunutta aikaa. Aikaisempi tulenosoitustyyli ”laukaus, laukaus, sarrja” ja ”ensimmäinen ampuu, toinen ampuu...” muuttui, kun varastoista tuotiin esille todelliset ampumatarvikkeet ja voimannäyttöön valmistauduttiin muutenkin. Tuskin kukaan epäili tuolloin uskottavuutta, sen verran kovallakin materiaalilla oli jo harjoiteltu. ”Kättä pidempää” oli käytettävissä ja yksin olisi silloinkin pitänyt pärjätä, niinkuin historiankirjat ovat nyt osoittaneet.

On ymmärrettävää, myös reserviläisen mielestä, ettei maamme pysty hankkimaan

lähitulevaisuudessa suurta määrää uutta asekalustoa. Oleellista kuitenkin on, että kantahenkilökunta ja osa reserviläisistäkin koulutetaan käyttämään ja huoltamaan uusinta aseteknologiaa ja, että mahdolliset strategiset iskut pystytään torjumaan – uskottavasti. Senkin, kuinka suuri reservi tarvitaan alueelliseen maanpuolustukseen, määriteltäköön maamme puolustuksesta vastaava taho – Puolustusvoimat. Arpajaiset kuuluvat lähinnä hupitapahtumiin. Nuorten ihmisten henki ei ole edes valtiovallan arpajaisavaraa. Maanpuolustushengen arvoillakaan ei kannattane kauaa leikitellä. Sitä nimittäin ei löydy kaupan hyllyiltä, vaikka jossain vaiheessa aseita löytyisikin.

Tervetuloa tilaajakuntaan

Rannikon Puolustaja -lehden tilaajakunta laajeni tästä numerosta alkaen yli 500:lla tilaajalla. Toivotan Meriupseeriyhdistyksen jäsenet tervetulleiksi lukijakuntaamme. Odotan, että jatkossa lehtemme aineistoa kartutetaan myös MY:n ammattisotilaiden asiantuntija-artikkeleilla. ”Estradi” on avoin yhteistyölle. Tervetuloa ja mieluisia lukuhetkiä.

RANNIKON PUOLUSTAJA

Eero Sivunen
päätoimittaja

Vuokrausta

Rakennuskoneet, henkilönostimet, telineet pieneen ja suureen rakentamiseen. Myös tapahtumatilat ja varastohallit.

Urakointia

Timanttisahaus ja -poraus, sekä betonin murtaminen huippuluokan kalustolla.

Kuivausta

Kosteusmittaukset, -kartoitukset, lämpökuvaukset sekä kuivauspalvelu. 24 tunnin katastrofipäivystys.

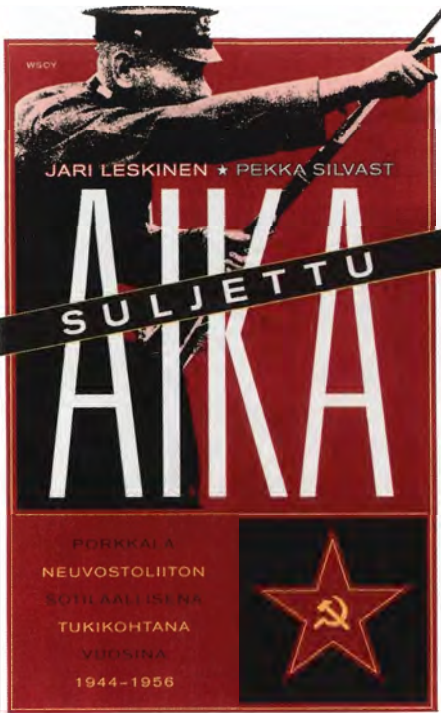
Rakentajain Konevuokraamo Oyj

Kalliosolantie 2, 01740 Vantaa, puh. (09) 89 481, fax (09) 890 303
Maanlaajuinen toimipisteverkosto • www.rakentajainkonevuokraamo.fi

Merivalvontajärjestelmiä päivä- ja yökäyttöön

OY SOFFCO AB • Karapellontie 11 • 02610 ESPOO
simo.pajulahti@soffco.fi • puh (09) 5404 620 • fax (09) 5404 6250
www.soffco.fi

JARI LESKINEN, PEKKA SILVAST

MÄKI- LUOTO

venäläisenä linnakkeena

Julkaisimme huhtikuussa aikaisemmin tutkimattomiin venäläisiin ja suomalaisiin salaisiin lähteisiin perustuvan kirjan Porkkalan venäläisestä tukikohdasta vuosina 1944–56 nimeltään "Suljettu aika". Haluamme tarjota Rannikonpuolustajille otteen kirjastamme. Siinä käsitellään vuokra-alueen ja erityisesti Mäkiluodon linnakkeen vastaanottoa. Uskomme erikoisesti Mäkiluotoa koskevan osuuden kiinnostavan rannikotykkiä miehiä. Samalla artikkelimme liittyy osana Rannikonpuolustajan linnakesarjaan.

Upseerivaltuuskunta otti alueen vastaan

Neuvostoliiton oli määrä ottaa Porkkalan vuokra-alue vastaan suomalaisilta 28. syyskuuta 1944, ja tätä tehtävää varten Leningradista lähti PS-84 -merkisellä lentokoneella Helsinkiin 26. syyskuuta tukikohdan rannikonpuolustuksen linnoitetun sektorin komentajaksi määrätyn eversti

Tereshenkon johtama 33 upseerin joukko. Porkkalan asukkailla puolestaan oli ollut kymmenen päivää aikaa tyhjentää kotinsa ja luovutettava alue irtaimistosta. Sen jälkeen suomalaiset sotilaat ja poliisit sulkiivat Porkkalan alueelle johtavat tiet, ja alueella liikkui vain liittoutuneiden valvontakomission venäläisiä upseereita, joille oli määrätty opastustehtäviä joukkojen saapuessa aikanaan tukikohtaan.

Eversti Tereshenkon valtuuskunta siirtyi Malmin lentokentältä suoraan Porkkalaan ilman mitään alueen luovutukseen liittyviä muodollisuuksia. Vuokra-alueen rajankäynti tapahtui myöhemmin syksyn 1944 kuluessa. Tereshenkon johtamat upseerit olivat saaneet tehtäväkseen tukikohdan vastaanottamisen lisäksi tiedustella ennakoita tulevan tukikohdan aluetta ja suunnitella sinne tulevien joukkojen sijoituspaikat sekä ryhtyä valmisteluihin joukkojen vastaanottamiseksi. Tässä upseereilla oli luonnollisesti apunaan liittoutuneiden valvontakomission Porkkalaan ennakoita tu-

tustuneet upseerit.

Tereshenkon valtuuskunta suorittikin huolellisen tiedusteluyön, josta laadittiin kaksikin muistiota. Toinen käsitteli koko Porkkalan vuokra-alueen yleensä ja toinen erityisesti Mäkiluodon linnaketta. Kaikesta päättäen tukikohdan päätehtäväksi oli asetettu sodan vielä jatkuessa Suomenlahden sulun (Mäkiluoto-Naissaari) varmistaminen ja pitkin Suomenlahden pohjoisrantaan kulkevan Itämerelle johtavan sisäväylän suojaaminen Itämeren Punalippuisen laivaston tarpeita silmällä pitäen. Mäkiluodon merkitys oli molempien tehtävien kannalta keskeinen.

Porkkalan tukikohdan ensimmäiset tehtävät määritellään myös selkeästi komission laatimassa, alueen käyttöönottoa koskevassa maastontutkimussuunnitelmassa lokakuussa 1944. Tehtävät olivat seuraavat:

1. Suojaisan meriyhteyden varmistaminen Leningradista Itämerelle.
2. Tallinnan-Porkkalan välisen tykistö-miinasulun pohjoispään varmistaminen sekä
3. Mereltä tai ilmasta tulevien mairinnousu- tai maahanlaskuhyökkäysten torjuminen sekä tukikohdan sotilaallisten kohteiden puolustaminen ja suojaaminen.

Tehtävän onnistumisen päävastuu annetaan rannikotykistölle ja keveille laivastovoimille, mutta sodan ajan olosuhteissa arveltiin tukikohdassa tarvittavan myös 2–3 divisioonaa jalkaväkeä. Mainittakoon, että sodan päätyttyä tukikohdalle annettiin myös hyvin hyökkäyksellisiä poliittisia tehtäviä.

Mäkiluoto oli Porkkalan tukikohdan päällinake

Porkkalan-Naissaaren suomalais-saksalaisen tykistö-, miina-, sukellusveneverkkosulun pohjoispään lukko oli ollut Mäkiluodon linnake, jolla oli ollut 12 tuuman kaksoistornin lisäksi kevy-

empääkin kalustoa. Mäkiluodon järeä torni jätettiin Moskovan välirauhan ehtojen mukaan paikalleen ampumakunnossa. Olikin itsestään selvää, että Mäkiluoto tulisi olemaan myös Porkkalan tukikohdan päällinake. Eipä siis ihme, että itse rannikonpuolustuksen linnoitetun sektorin komentaja eversti Tereshenko johti sinne matkansa suunnannutta tutkimuskomissiota.

Eversti Tereshenkon mukana vastaanottokomissiossa olivat mukana 14. Erillisen Rannikotykistöpatteriston komentaja everstiluutnantti Aleksejev, patteriston viestipäällikkö yliluutnantti Vorobjev, patteriston konepajan päällikkö teknikkoluutnantti Barinov ja 305 mm:n tornipatterin tuleva päällikkö yliluutnantti Ponomarev eli joukko täysiverisiä rannikotykistön ammattilaisia, jotka tulivat suoraan Kronstadtin pattereilta ja tunsivat varmaan sekä Mäkiluodon kaluston että olosuhteet.

Ensimmäisenä herrojen mielenkiinnon kohteena oli luonnollisesti 305 mm:n tykkitorni. Se todettiin rakennetuksi ensimmäisen maailmansodan aikaiseen alunperin 14 tuuman tykkiä varten valettuun tykkiasemaan. Tornin vieressä oli toinen samanlainen asema, jota ei kuitenkaan ollut otettu käyttöön. Torni ja sen toiminta käytiin läpi tarkoin.

Ensimmäinen vaikutelma, joka on kirjattu raporttiin, on toteamus tornin komeudesta. Venäläisille upseereille 12 tuuman tornit olivat toisen maailmansodan lopussa jo historiaa, vaikka tykit olivatkin alunperin venäläistä alkuperää. Niistä kuitenkin luovuttiin esimerkiksi Baltiassa, jossa ne korvattiin 180 mm:n kalustolla.

Tykkitornia tarkemmin tutkittaessa siinä huomattiin korroosion aiheuttamia ruosteaurioita. Tykkikantakirjasta voitiin todeta, että tykkiä oli viimeksi korjattu vuonna 1942. Latauslaitteita kehitteillä todettiin niiden toiminnassa häiriöitä. Tykkitornin am-

muskellarista löytyi 97 taistelumuusta ja kaksi tai oikeastaan kolme harjoitusammusta. Mukana olleet suomalaiset kertoivat, että ammuksista 55 oli puolipanssarikranaatteja, ja niistä kaksi oli japanilaista valmistetta. Loput 42 olivat keveitä panssarikranaatteja. Panoskellarista puolestaan löytyi 90 puolipanosta, jotka jatkautuivat siten, että 19 oli tarkoitettu keveille panssarikranaateille ja painoivat 132 kiloa. Ne antoivat kranaateille lähtönopeuden 900 metriä sekunnissa. Loput 71 oli puolestaan tarkoitettu puolipanssarikranaateille, ja ne painoivat 156 kiloa. Nämä panokset antoivat kranaateille lähtönopeuden 847 metriä sekunnissa. Syyttimiä kellarista löytyi yhteensä 40, jotka oli pakattu neljään kymmenen syyttimen laatikkoon. Syyttimet oli valmistettu vuosina 1916–18 Ohtinskajän tehtaalla Petrogradissa.

Tämän jälkeen tutkittiin linnakkeen voima-asema ja sen laitteet. Sitten päästiin puhelinkekkukseen, jossa oli pöytä kahdeksankymmenelle numerolle. (Linnakkeen uudenaikaisempi puhelinkekkus oli evakuoitu ja korvattu vanhemmalla. Tekijöiden huomautus).

Linnakesaarella oli lisäksi kaksikerroksinen kasarmi ja kaksikerroksinen asuintalo henkilökunnalle. Lisäksi Mäkiluodossa oli kivinen vihannesvarasto, kolme kalustamatonta parakkia, rakennusaineväestö sekä eräitä muita rakennusvarastoja. 305 mm:n tykkitornin lisäksi saarella oli tykkiasemat kolmetykkistä 152 mm:n patteria varten, kaksitykkisen 76 mm:n patterin asemat, kaksitykkisen 47 mm:n tykkipatterin asemat ja kolmitykkinen patteriasema 20 mm:n ilmatorjuntapatteria varten. Saaren suurella päälaiturilla oli kolme nosturia. ■

Tsaarinaikainen kotimme 3.6.1947.

MIESSAARI

– meidän linnakkeemme 1947–1951

Muutimme Miessaaren linnakkeelle Suomenlinnasta 3.6.1947 kesän kauneimpana aikana puolivuotiaan poikamme kanssa. Muuttokuormat kuljetettiin hevosilla, laivalla, käsikärryillä ja osa kasseissamme. Saimme asunnoksemme tsaarinaikaisen upseeritalon alakerroksen, noin 200 neliometriä, joten tilaa oli yllinkyllin, varsinkin kun huonekaluja ei ollut paljon.

Saari oli tuolloinkin kaunis. Asuntojen ympäristössä oli vaahteroita, lehmuksia, sireenejä, tuomia ym. puita ja pensaita. Elämisen olosuhteet olivat mitä olivat, mutta emmehän Suomenlinnasakaan olleet totuneet mukavuuksiin.

Vesi tuotiin proomuilla laiturille, josta varusmiehet ajoivat sen kärryillä asukkaille. Pyykki huuhdottiin meressä ja talvella sitä varten tehtiin avanto. Maidon

UOLEVITIRRONEN

jakelu toteutettiin perheitä kiertävällä maitotonkalla. Puiden pilkkomiseen oli yhteinen lähetti. Lapsenvahdiksi oli halukkaita, olipa yksi everstiluutnanttikin hommaan. Vieraita kävi varsinkin kesäisin paljon ja siinäpä ruokahuolet. Ensin koettiin verkot, jos tuli kalaa niin hyvä, muuten joku elättikukonpoika joutui teuraaksi. Otti vain jaloista kiinni ja taittoi kaulan sillä seurauksella että ”tipu” lensi isoon puuhun josta se sitten saatiin onkivavalla alas. Olihan meillä porsaskin kasvamassa ja oma peruna- ja kasvimaakin kullakin perheellä. Kallavedet antoivat haukia, lahnoja ja muitakin kaloja vieraita varten.

Yhteistoiminta oli vilkasta. Upseerien ja aliupseerien rouvat kokoontuivat ompeluseuroihin.

Perhekohtaisia musiikki- ja muita iltoja vietettiin, olihan omien pianistien lisäksi alokkaana Osmo Lindeman, myöhemmin tunnettu säveltäjä-pianisti.

Joulun alla vuonna 1949 näki toinen lapsemme päivänvalon. Sairaalamatka tapahtui jääneellä Nokkalan ja sieltä ambulanssilla kaupunkiin. Marja-tyttö

Tulenjohtoryhmä jäällä.

tuli joululahjaksi. Miessaaren joulusta muistuvat mieleen yhteiset aatot varusmiesten ja kantaenkilökunnan kesken lapset mukana. Ruoka oli hyvää ja mieliala iloinen. Lapset leikkivät kuusen ympärillä ja jopa joulupukkikin pistäytyi aattoiltoina.

Linnakkeella oli miehiä 100–200 ja noin puolet heistä oli majoitettu 40–50 miehen vanhaan puurakenteiseen kasarmiin. Astussa aamuhätystä tekemään, haju ajoi pakostakin ulos.

Koulutus oli niin miehistöllä kuin kantahenkilökunnallakin vaativaa, erityisesti aliupseerikursseilla. Rannikkotyökoulutuksen ohella annettiin kenttä- ja ilmatorjuntatyökoulutusta sekä rannikkojääkärikoulutusta. Rannikkojääkärikoulutukseen kuului olennaisena osana kranaatinheitinkoulutus. Ammunnat toteutettiin nykyisiin kiintöihin verrattuna huomattavasti suuremmilla ampumatarvikemäärillä, sillä sodan aikaisia varastoja haluttiin kuluttaa loppuun.

Eräs historiallinen tapahtuma ammunnoista. Olin koulutuspatentin päällikkönä Rysäkarin vartiolinnakkeella elokussa 1947. Maaliammunnat piti aloittaa 29.8. aamupäivällä, joten tykeillä oli ampumatarvikkeet valmiina ja maalialus oli merellä. Vähän ennen ammuntaa ilmestyi Kytön suunnalta alus, jonka tunsin entiseksi panssarilaiva Väinämöiseksi ja sen ympärillä noin 15 vartiotalusta. Soitin esikuntaan ja kysyin avaanko tulen, kun vieraan valtion sota-alus lähestyy linnaketta eikä siitä ole tehty ilmoitusta. Tietenkin se kiellettiin, vaikka rauhansopimus oli astunut voimaan jo helmikuussa 1947. Kun tykkimiehet olivat paikoillaan, annoin käskyn tykeille seurata panssarilaivaa. Myös entisen Väinämöisen tykit suuntautuivat patteria kohti – etäisyyttä väylästä oli vain 200–300 metriä, joten jopa upseerit rivissä valkoisine koppelakkeineen erottuivat hyvin. Myöhemmin sain tietää, että Neuvostoliitto ratifioi rauhanso-

Suomenlinnan 200-vuotisparaatissa Miessaaren Linnake.

pimuksen vasta syyskuussa 1947, joten sillä oli oikeus käyttää rannikkoväylää. Alusosasto oli matkalla Nevalla pidettävään suureen laivastoparaatiin.

Toinen merkittävä tapaus oli keväällä 1948. Silloin presidentti J. K. Paasikivi määräsi 31.3. puolustusvoimat ja poliisista järjestys- ja rikospoliisin hälytysvalmiuteen mahdollisten levottomuuksien varalta. Miessaaressa kuten Isosaaressa se merkitsi patterin nostamista valmiuteen. Ampumatarvikkeet varattiin tykeille ja keskiössä laskettiin tykeille Helsingin avainkohtien ampumarvot. Kantahenkilöstöllä oli konepistooli patruunoineen ja muu tarvittava varustus kotona. Myös joukkueen vahvuinen osasto aseineen ja räjähdysaineineen oli valmiudessa siirtymään Porkkalan tielle katkaisemaan helposti tuhattavat kohdat tiestä. Vaikka vallankaappaus suunnitelma peruuntui, kun eduskunta hyväksyi 28.4. YYA-sopimuksen, jatkui valmiustila parin kuukauden ajan. Yksityiskohtaisemmin tästä ajasta on kirjoitettu eversti Niilo Lappalaisen kirjassa ”Aselevon jälkeen (WSOY 1997)”.

Talvileirit ammuntoineen pi-

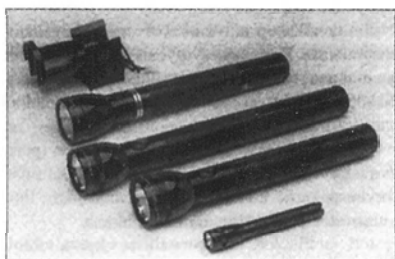
dettiin yleensä Pirttisaaressa. Glosholman kesäleiri 1948 oli sikäli erikoinen, että kouluttamani kranaatinheitinryhmä ampui kovilla puisesta yhdysmoottoriveineestä pyörivältä jalukselta vieläpä melko tarkasti.

Palveluksen salliessa (24 t/vrk) oli Miessaarella paljon annettavaa. Kesällä kaunis luonto, lenkkeilypolku saaren ympäri ja talvella hiihtolatu. Urheilua harrastettiin useissa lajeissa ja kilpailuja järjestettiin. Syksyisin yöt menivät tuulastukseen, josta minulle tuli rakas harrastus. Tyyni tuuleton yö ja petromaks palaamaan. Parhaat saaliit olivat yhdessä yössä noin 50–60 kiloa lahnaa, mikä oli mittava saalis ottan huomioon, että tuolloin oli vielä pula-aika. Lisäleiman linnakkeen elämään antoivat Merisotakoulun kesäleirit.

Kun lähdön heti Suomenlinnaan vuonna 1951 koitti, oli saatavilla ja saatettavilla tippa silmässä. Palvelu linnakkeella oli elämäni yksi paras jakso. Kolme upseeria ja kymmenkunta aliupseeria muodostivat oman pienen yhdyskuntansa, jonka jäsenten elämät liittyivät kiinteästi toinen toisiinsa. ■

MAG-LITE®

LUOTTOKELPOINEN.

Käsivalaisimissa tärkeintä on luotettavuus ja juuri siinä Mag-Lite on ylivoimainen.

Puh. (09) 774 2210
www.vandernet.com

NEXPLO VIHTAVUORI

41330 VIHTAVUORI
puh. (014) 377 9211

PUHTAUS ON MEILLE ISO ASIA

Farmos on kotimainen teollisuus- ja laitostyökaluun tarkoitettujen puhdistus, desinfiointi- ja teollisuuskemikaalien valmistaja. Farmos tarjoaa räätälöidyn kokonaisratkaisun, jonka suunnittelu lähtee asiakkaan yksilöllisistä tarpeista. Farmokselle puhtauden tuottaminen on palvelua, jonka tavoitteena on turvallisuus, tehokkuus ja taloudellisuus. Farmoksen tuottama puhtaus ja hygienia on osa suomalaisten tuotteiden ja palvelujen laadua.

Farmos

Farmos, PL 425, Tengströminkatu 6, 20101 Turku
puhelin 0204 877 110, fax 0204 877 320

www.farmos.com

Ota etu joka ostosta S-Etukortilla!

S-Etukortin saat, kun liityt alueesi osuuskaupan jäseneksi.

Meiltä saat Bonusta:

AGRI MARKET KUUSINEN SOKOS HOTELS Radisson HOT

S-ryhmän Asiakasomistajapalveluiden
valtakunnallinen maksuton puhelinnumero:
0800-1-20687 (ma-pe klo 8-16).
S-ryhmä internetissä: www.s-kanava.net

VOLVO
for life

VOLVON UUSI URHEILUAUTO

Uusi Volvo V70 Sportswagon on täysin erilainen ja yllättävä urheiluauto. Paitsi että se kiihtyy 0 - 100 km/h 7,1 sekunnissa ja saavuttaa 250 km/h huippunopeuden (T5 versio), sen erikoisuutena on viisi ovea ja tavaratila, johon vaivatta mahtuvat kaikki urheiluun liittyvät välineet suksista golfbagiin. Sen urheilullisin ominaisuus on kuitenkin turvallisuus, johon kuuluu vakiona kaikki, mitä maailman turvallisimpien autojen valmistajalta voi odottaa; kuten kaksivaiheinen kuljettajan turvatyyny, ABS-jarrut, SIPS-sivutörmäyssuoja, SIPS-sivuturvatyyny, WHIPS-järjestelmä, IC-turvaverho ym. Hyvin vääntävät, suorituskykyiset uuden sukupolven moottorit, edistyksellinen alusta ja takapyörien Multi-Link -jousitus luovat osaltaan kokemuksen arvoisen ajoelämyksen ja täydellisen käsiteltävyyden. Uusi Volvo V70 on urheiluauto, johon vain Volvo pystyy. Malliston hinta alkaen 219.900 mk.

UUSI VOLVO V70 SPORTSWAGON

A DIFFERENT KIND OF FAMILY CAR
www.volvocars.fi

Kuvan autossa erikoisvarustelu.

Vientiautot:
Bilia Oy Ab, Tourist & Diplomat Sales
Olarinluoma 8, 02200 ESPOO
puh. 09 - 5044 1580, fax 09 - 5044 5590
sekä muut piirimyyjät kautta maan.

www.bilia.fi

SUUR-TYTÄRSAARI toisessa maailmansodassa

JARL STORGÅRDS

suomennos Juhani A Niska, väliotsikot toimituksen

Jarl Storgårdsin Itä-Suomenlahden ulkosaarien tarkastelu jatkuu oheisilla Suur-Tytärsaarta koskevilla, diplomiekonomi Tor Gräsbeckin muisteloilla. Tor Gräsbeck, joka on syntynyt 1920 ja tuli ylioppilaaksi Viipurissa 1939, viimeiseltä Wiborgs svenska lyceumin ylioppilasluokalta, kuuluu heihin, joiden koko nuoruus kului taistelussa isänmaan vapauden ja itsenäisyyden, tämän päivän hyvinvointi-Suomen puolesta.

Gräsbeck palveli talvisodassa Viipurin suojeluskunnan vartiopataljoonassa. Sotasairaalan kautta hänet komennettiin kesällä 1940 suoraan, ilman aliupseerikurssin käymistä Merisotakoulun rannikotykistölinjalle.

Gräsbeck ylennettiin vänrikiksi kesäkuussa 1941 ja palveli jatkosodan alussa rannikkoiskukomppanioissa vapaaehtoisena, ei todellakaan missään mammanpojan puuhissa. Hänet valittiin osallistumaan Suursaaren valtakseen ja sieltä edelleen Tytärsaareen, koska hänellä oli kokeamusta partio toiminnasta ja oli tunnetusti hyvä hiihtäjä. Kaikki hänen 3.3.42 partionsa jäsenet olivat suurhiihtäjiä Pyhtään ja Virolahden väliseltä rannikolta.

Gräsbeckin hyvä saksankielen taito myötävaikutti todennäköisesti hänen määräämiseensä yhteysupseeriksi Tytärsaareen. Saksalaiset myönsivät hänelle Rautaristin 2.lk ja sodan jälkeen hän sai hyvin ansaitsemansa ylennyksen yliluutnantiksi. Hänen muistelonsa Tytärsaaresta ovat ainutlaatuiset, kukaan toinen ei voi samalla tavalla dokumentoida tai kertoa elämästä ja olostasi siellä vuosina 1942–44.

Saksalaismiehityksen aikaan

Suur-Tytärsaaren saksalaismiehityksen aikana kohtalo ohjasi minut kohtuullisen näkyvälle paikalle sikäläiseen näytelmään suomalaisena yhteys-, tiedustelu-

meri- ja ilmavalvontaupseerina ja pienen, kahdestatoista maanmiehestä muodostuvan ryhmän johtajana, Tor Gräsbeck muistelee.

Ensiksi hieman taustatietoja: Suur-Tytärsaari sijaitsee keskellä Suomenlahtea, noin 45 km Eestin ja noin 55 km Suomen rannikolta. Etäisyys tunnusomaisella silhuetilla varustettuun kolmihuippuiseen Suursaareen on luoteeseen noin 20 km. Kronstadtiin on 80 mpk:n matka. Suur-Tytärsaari on pyöreästi kolme kilometriä pitkä ja melkein yhtä leveä, lähes nelikulmio. Se on hyvin kaunis, mitä hienoimmat hiekkadyynit lännessä ja kaakossa, pohjoiseen ja itään rannat ovat kallioisia. Hyväkuntoinen mäntymetsä peittää saarta, paitsi kauimpana pohjoisessa, missä kasvaa tiheää kuusikko.

Kenraali majakkamestarina

Satama ja idyllinen kylä sijaitsivat aivan saaren eteläosassa kivikkoisessa maaperässä. Huvilat olivat hyvässä maalissa ja hyvin rakennettuja. Siellä eivät suinkaan vähävaraiset ihmiset olleet asuneet. Salakuljetusaika 1919–1932 oli kyllä ollut omiaan nostamaan elintaso. Majakka, jonka venäläiset olivat rakentaneet 1903 sijaitsi kukkulalla saaren pohjoisosassa ja sen vierellä oli asuintaloja majakanvartijoille ja luotseille perheineen. Majakan valaisujärjestelmä oli hyvin monimutkainen ja ensimmäinen majakkamestari olikin venäläinen

eläkkeellä oleva kenraali.

Kylässä oli 1780-luvulla rakennettu kirkko ja kansakoulu. Kaikesta päätellen kyseessä oli toimiva yhdyskunta, vaikka se oli ajoittain täysin eristettyä kotimaasta. Minulla on hallussani valokuvia, jotka selkeästi todistavat Tytärsaaren omaläpöisestä luonnonkauneudesta; se oli todellinen helmi monien muiden Suomenlahden helmien joukossa!

Asukkaiden pääelinkeinot olivat varmaankin kalastus, hylkeenmetsästys ja merenkulku. Saarella oli oma seurakuntansa ja pappinsa. Pappi oli muuten ainoa siviili, joka sai käydä saarella sodan aikana.

Pien-Tytärsaari sijaitsi pääsaaresta noin 10 km lounaaseen ja muodostui kokonaan hiekkadyneistä, vain joitakin mäntyjä kasvoi niiden keskellä. Se ”miehitettiin” 24.5.42, mutta jäi vaille vakinaista miehitystä. Saarten pinta-ala oli yhteensä noin 8 km².

Idyllinen Suur-Tytärsaari sai toisen maailmansodan aikana – liittyen neuvostolaivaston sulkemiseen Suomenlahden sisimpään perukkaan – huomattavan strategisen merkityksen. Tarkoitus oli, että kaikki ulkosaaret, myös Lavansaari, Peninsaari ja Seiskari otettaisiin suomalaisten ja saksalaisten haltuun. Siispä Hitler käski 6.2.1942, että tähän operaatioon irroitettaisiin kaksi alppijääkärividuosiota Heeresgruppe Nord’ista, ensisijaisesti Lavansaaren ja Seiskarin valtaamiseksi äärimmäisenä idässä. Suomalaiset hoitaisivat Suursaaren ja välissä sijaitseva Tytärsaari olisi sitten helppo homma. Mutta, venäläiset olivat aloittaneet voimakkaat hyökkäykset Leningradin rintamalla ja tehneet sisäänmurtaja Volhavassa. Divisioonat tarvittiin sinne ja muut suunnitelmat pantiin jäihin.

Asukkaiden
pääelinkeinot olivat
varmaankin
kalastus, hylkeen-
metsästys ja
merenkulku.

Taisteluosasto Pajari

Suomalaiset huolestuivat ja päätettiin saksalaista riippumatta ottaa Suursaari takaisin hyvissä ajoin ennen kesän tuloa. Muodostettiin Taisteluosasto Pajari 3500 miehineen ja 783 hevosineen. Hyökkäys jäitse Suursaareen alkoi 27.3.1942 ja saari

vallattiin kahden päivän kovien taisteluiden jälkeen. Kolmas osa 180 lentokonetta käsittäneestä koko hävittäjävoimastamme tuki operaatiota. Maaliskuun 28. päivä oli suuri päivä ilmavoimillemme: uusi päivännäytys eli 27 alusammuttua viholliskonetta ilman omia tappioita! Vain perviitoin voimalla lentäjämme pysyivät ilmassa noiden monien päivien kovissa koitoksissa.

Ei vihollinen jäänyt toimettomaksi. Heti 28.3. se ryhtyi vastatoimiin. Silloin Stalin käski, että noin 2000 miestä vahva hiihtorykmentti suunnattaisiin Oranienbaumin motista Lavansaaren ja Tytärsaaren kautta Suursaarta kohti. Venäläisen yliloikkarin avulla saksalaiset saivat vihiä tästä yrityksestä ja hälyttivät viipymättä suomalaiset. Kaikki tahot ymmärsivät Tytärsaaren sijainnin strategisen merkityksen ja nyt alkoi todellinen kilpailu siitä, kuka saisi saaren haltuunsa.

Venäläisten mairinnousu

Huhtikuun 1. päivänä lähti eversti Rajkov Lavansaaresta, noin 40 km itään Tytärsaaresta, samalla kun kapteeni Esko Laaksonen lähti 275 miehineen ja 32 hevosineen Suursaaresta. Everstiluutnantti Behle lähti Eestin Aserista 200 miehen vahvuisen joukon (Os. Behle) kanssa. Laaksonen ehti ensimmäisenä perille saareen 2.4. aamulla, mutta vain puoli

tuntia myöhemmin saapui venäläisen hiihtorykmentin 200 miehen vahvuinen kärkijoukko. Laakosella oli onni puolellaan ja hän löi venäläisen mairinnousun takaisin. Venäläinen pataljoonan komentaja kaatui ja radioasema tuhoutui.

Seuraavana aamuna saavuivat minä ja kärkipartion luotsat 88 miestä ja 33 hevosta rekineen, joissa oli kranaatinheittimiä ja jäällä erittäin tehokkaita ilmatorjuntakonekiväärejä, käsittäneen avustusjoukon perille. Tulimme niin sanoakseni kreivin aikaan perille ja yhdessä hallitsimme tilannetta jonkin aikaa. Saman päivän iltapäivänä tuli sitten saksalainen pääosasto paikalle eli kaksi jalkaväkikomppaniaa, kaksi 88 mm ilmatorjuntapatteria sekä eestiläinen ja inkeriläinen työkomppania. Saarella oli nyt 1350 saksalaista ja 350 suomalaista. Olimme voittaneet kilpahuilhon. Huhtikuun 5. päivänä saksalaiset ottivat rintamavastuun ja me muodostimme reservin.

Uusi yritys

Lentotiedustelu osoitti, ettei venäläinen antanut periksi, vaan oli jälleen marssilla kohti saarta. Aamulla 8.4. Rajkov hyökkäsi uudestaan tuhannen miehen eli rykmentinsä jäljellä olevin voimin. Kovien taistelujen jälkeen aseveljet saivat täydellisen voiton. Hiihtorykmentin tappiot olivat raskaat, niihin sisältyi rykmentin komentaja itse.

Osasto Laaksonen sai käskyn palata Suursaareen jättä myöten, jolla oli vettä jo 20–30 cm:n verran. Itse sain täysin odottamatta käskyn jäädä kolmen radiomiehen kanssa Tytärsaaren. Osasto Behle poistui samaten 9.4., viime hetkellä, koska seuraavana päivänä jää ei enää kantanut. Venäläiset lentohyökkäykset 13.–15.4. eivät aiheuttaneet tappioita ja 14.4. Kriegsmarine otti Tytärsaareen eli saksalaisittain Tyters’ista rintamavastuun Puolassa, Ranskassa, Norjassa ja nyt

Baltiassa laakereita niittäneen eliittijoukko-osaston MAA (Marine-Artillerie-Abteilung) 531:n "von Diest" välityksellä. Lisäimi "von Diest" oli myönnetty yksikölle pidetyn ja urhean komentajansa, komentajakapteeni Gerhard von Diest'in jälkeen, joka kaatui Liepajassa 25.7.1941.

Ilmoittauduin komentajalle, komentaja, fil.tri. Wolfgang von Beckerath'ille ja vastaanotto oli sydämellinen. Hän oli vanhan kansan mies ja tuskin mikään osoitti häntä natsiksi. Von Beckerath ylennettiin myöhemmin kommodoriksi. Näin sain, vain lyhyiden Leningradin-rintamalla suuntautuneiden komennusten keskeyttämänä, tutustua saksalaiseen sotakoneistoon aina loka-kuuhun 1943, jolloin minut komennettiin tiedustelu-upseeriksi Someriin – kiinnostavaa aikaa nuorelle 22-vuotiaalle vänrikille, sittemmin heinäkuusta 1943 luutnantille. Von Beckerath'ia seurasi heinäkuusta -42 Robert Parow ja häntä vuorostaan ruhtinas Karl zu Leinigen. Viimeksimainittu oli puolestaan todellinen hieno herrasmies. Häntä puhuteltiin (Eure)

Durchlaucht, puhuttelu, joka alunperin oli varattu vain perintöruhtinaille, mutta aikaa myöten käytetty kaikkia ruhtinashuoneiden jäseniä puhuteltaessa. Karl zu Leinigen kuoli 1945 nälkään neuvostosotavankileirissä. Viimeinen komentaja syyskuusta 1943 katkeraan loppuun 19.9.1944 oli komentajakapteeni Kurt Schultz.

Saksalaiset sijoittuivat nopeasti, perusteellisesti ja täsmällisesti saareen. Kohta kylän talot oli kunnostettu, satama laajennettu niin että se saattoi ottaa vastaan ja siellä purkaa Asterista tulevia joukkoja ja materiaalia. "Baukomppania" rakensi ja kun-

nosti teitä, bunkkereita, tykistön tuliasemia ja kestäviä jalkaväen taisteluasemia, jne. Meidän Suur-saarella rakentamien linnoitteiden veroisia ne eivät kuitenkaan olleet. Jopa urheilukenttä oli käytettävissä. Saksalaiset tekivät kaikkensa, jotta olonsa olisivat mahdollisimman siedettävät.

Rauhallista...

Huolimatta lukuisista ilmahyökkäyksistä vuoden 1942 kesä ja syksy sujuivat suhteellisen rauhallisesti. Suomenlahden kaakkoispuolisko miinoitettiin ja punalaivasto oli pakotettu passiivisuuteen. Vuoden loppuessa Tytärsaari oli vahvasti linnoitettu ja 1350 miehen miehittämä. Tykistö

oli vahva. Sen muodosti neljä raskasta ilmatorjuntatykkiä (88mm, samaa mallia kuin myöhemmin ne, jotka osaltaan auttoivat pelastamaan Helsingin helmikuun pommituksessa (1944) hajaryhmitettyinä saaren eri puolille, satamassa raskas kuuden tuuman patteri ja pohjoisessa 102 mm:n patteri, jne. Muistelen, että yhteensä saaresa oli kuusi raskasta

ja keskiraskasta patteria. Rannoilla oli 20 mm:n ilmatorjuntatykkeitä rantatorjunta-asemissa. Majakan luona oli yksi 40 mm:n Bofors-tykki neliheittämisen valonheittämisen ohella. Saarella oli jalkaväkeä kolme komppaniaa ja lisäksi pioneerijoukkue. Saari oli siten vahvasti varustettu ja miehitetty. Majakan luona oli vielä ilmavalvontatutka. Myöhemmin sillä tuli olemaan suuri merkitys Helsingin ilmapuolustukselle. Elokuussa ja syyskuussa venäläiset miinalaivat tulittivat Tytärsaarta ja 4.9. pattereiden onnistui upottamaan niistä yhden.

Itse asuin pienessä saunassa, myöhemmin lyhyen aikaa eräs-

sä huvilassa, kunnes 1.7. muutin yhteen jäljellä olevaan rakennukseen majakan luona komentajan ja esikuntakomppanian yhteyteen. Myöhemmin meille suomalaisille rakennettiin parakki majakan lähellä. Yhteyserhmäni muodostui yleensä neljästä rannikotykistön radiomiehestä ja kesäkuusta 1942 seitsemästä merivalvontamatruusista ja kolmesta ilmavoimien radistista vastaamassa ilmavalvonnasta ja yhteydenpidosta Etelä-Suomen hävittäjiin lähinnä Kymissä ja Suulajärvellä. Nämä radiomiehet matkustivat sittemmin kotiin, kun saksalaiset ottivat vastuun ilmatilasta. Sitä ennen heistä oli ollut suurta hyötyä meikäläisille kesän 1942 monien ja tuloksellisten Somerin, Lavansaaren, Tytärsaaren ja Suursaaren ilmataistelujen yhteydessä. Naapureinamme meillä oli tutka ja taistelunjohtokeskus (Hauptgefechtstand). Venäläisten lukuisista ilmahyökkäyksistä huolimatta, jotka aiheuttivat saksalaisille lieviä tappioita, kaikki suomalaiset selvisivät hengissä. Marsalkan 75-vuotispäivänä Suomen sotalippu liehui saaren yllä, muulloin siellä ei liputettu järin usein.

Ilmatuiminta lisääntyy

Venäläisten ilmatuiminta lisääntyi selkeästi 1943, mutta kiitos oman ilmavalvonnan ja tutkan saatettiin hyvissä ajoin varoittaa meikäläisiä. Venäläisiä sukellusveneitä murtautui 1942 ulos Itämerelle suoraan Tytärsaaren ja Suursaaren nenien alta ja onnistuivat upottamaan 27 suomalaista, ruotsalaista ja saksalaista kauppalaiava. Myös kesällä 1943 livahti monta sukellusvenettä Suursaaren ja Tytärsaaren ohitse, mutta niistä ei mikään päässyt Itämerelle. Viimeistään ne jäivät kiinni sukellusveneverkkoon Porkkalan ja Naissaaren välillä. Kun olin jo lähtenyt Tytärsaaresta syksyllä 1943, sukellusveneet laskivat maihin kaksi agenttia, mutta ne jäivät luonnollisesti heti

kiinni. Neuvostoliittolaiset rakensivat Lavansaaren tärkeäksi lento- ja laivastotukikohtaksi ja lähitöpaikaksi ulosmurtautumaan pyrkiville sukellusveneille. Suomalaiset ilmavoimat ja torpedoveneet hyökkäsivät Lavansaaren tukikohtia vastaan ja viimeksimainittu onnistuivat upottaman yhden sotalaivan Lavansaaren satamaan.

Meillä oli hyvät suhteet Suursaareen, eivät ainoastaan teknisellä tasolla. Vierailimme toistemme luona ja aseveljeys toimi hyvin. MAA 531 oli todellinen eliittirykmentti, joka osasi asiansa. Mitään turhaa politiikointia ei esiintynyt ja meitä, Suomen puolustusvoimien edustajina, kohdeltiin mitä kunnioittavimmin ja toveruus oli aitoa. Meitä seurattiin arvostavan ihailvasti. Talvisota oli luonut armeijallemme sankarikhän ja Mannerheimin nimi mainittiin kunnioituksella. Lyhyesti sanottuna: Sain myönteisen kuvan silloisista saksalaisista tovereista ja aseveljistä. Upseerit olivat enimmäkseen reserviläisiä ja akateemisesti sivistyneitä miehiä, jotka eivät koskaan puhuneet kanssani poliittikka tai muulla tavalla yrittäneet saada minut vakuuttuneeksi Hitlerin erinomaisuudesta. Päinvastoin, sain monta kertaa kuulla purevaa kritiikkiä. Siksi muistelen mieltymyksellä kiinnostavaa aikaa, jonka sain viettää heidän keskuudessaan tällä taustalla olevalla, mutta omalla lail-

laan hyvin kauniilla saarella. Saksalaiset hoitivat kyllä hyvin omansa, huolehtivat itsestään ja kauniista taloista niin hyvin kuin sota-aikana vain voi. Luutnantti Urho Purhonen, joka lienee muuttanut asumaan Ruotsiin sodan jälkeen, otti sitten tehtäväni vastaan lokakuussa 1943.

Mieltäni on kuitenkin pahoittanut, että epilogista muodostui niin traaginen, kiitos poliittisen ja sotilaallisen päättömästä saksalaishyökkäyksestä Suursaareen 14. syyskuuta 1944. Tähän operaatio Tanne-Ost'iin otti osaa myös jalkaväkeä Tytärsaaresta. Sotilaallisesta päättömyydestä todistaa seikka, että jo viikon

kuultua venäläiset olivat Tallinnassa! Saksalaisten Suursaari-tappion jälkeen MAA 531 poistui syyskuun 19. päivänä Tytärsaaresta räjäytettyään sitä ennen kaikki sotilaslaitteensa ilmaan. Oliko siis kaikki ollut turhaan? Tuskin, sillä Tytärsaaren strateginen merkitys oli liian suuri sekä Saksalle että Suomelle, jotta se olisi voitu sodan ajaksi jättää taistelluuta venäläisten käsiin.

Olemiseni Tytärsaaressa sai kaksi epilogia, yksi siis traaginen ja toinen miellyttävä. Sodan loppulla olin Suomenlahden itäosassa, Uraisissa, josta minut komennettiin Kuorsaloon Kotkan edustalla. Siellä ottaisain yksin pienen jalkaväkiosaston kanssa vastaan Suursaareen antautuneet

ja internoidut saksalaiset, lähes 1300 sotilasta. Voi vain arvata yllätykseni, kun internoitujen keskuudessa tapasin lukuisia entisiä tovereitani Tytärsaaresta. Se oli dramaattista ja sain kuulla Suursaari-seikkailusta heidän näkökannaltaan esitettynä, mutta se on jo toinen tarina. Kahden vuorokauden jälkeen "eläintenkesyt-täjänä", kuten he minua kutsuivat, anoin vapautusta tästä tehtävästä, sillä en halunnut olla mukana luovuttamassa entisiä aseveljiäni ja tovereitani hopeatarjottimella neuvostoliittolaisille. Päämajasta tullut delegaatio vapautti minut pian ja saatoin jättää tehtäväni kunniaakkaasti.

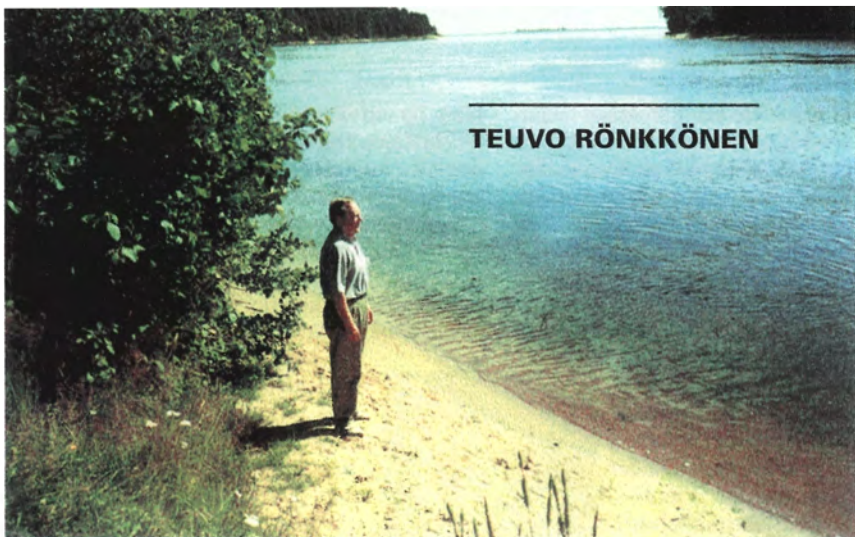
Vuonna 1985 eräs upseeri Tytärsaaresta otti Sotatieteen Laitoksen välityksellä yhteyttä minuun. Hän oli selviytynyt seitsemän vuoden neuvostovankeudesta. Tämä johti uuteen jälleen löydettyyn kontaktiin ja kokouksiin Kielissä ja Lyypeissä entisten tovereiden kanssa. Niin sain siten kuulla heidän kokemuksistaan neuvostovankeudessa, mutta enää ei ollut suuntaamme mitään "bad feelings" eli katkeruutta. Toveruus tulessa ja tuiskussa oli kestänyt kokeensa kaikkien näiden vuosien jälkeen. Se on ollut henkilökohtaisesti huojentava kokemus minulle. – Olen aina silloin tällöin toivonut, että olisi eräänä päivänä mahdollista kiivetä yhä jäljellä olevaan Suur-Tytärsaaren majakkaan ja antaa katseen lipua yli horisontin kaikkiin ilmansuuntiin, sillä näkymät sieltä olivat suurenmoiset. ■

Meillä olivat
hyvät suhteet
Suursaareen,
eivät ainoastaan
teknisellä
tasolla.

KERAVAN KESKUSAPTEEKKI

Kauppakaari 4, Kerava
Puh. (09) 274 7930

 ISKU

Taipaleen virta Kaarnajoen suussa, taustalla Laatokkaa.

RT 3:n Kaarnajoen linnakkeella

Kaarnajoen linnake tuli tunnetuksi toiminnastaan Talvisodan aikana. On perusteltua sanoa, että tuolloin Laatokan suunnalla Kaarnajoen ja Järisevän linnakkeet vaikuttivat merkittävästi puolustuksen kestävyys- ja taistelukykyyn Taipaleella ja Mantsin linnakkeella Laatokan koillispuolella.

Moni historiasta ja viime sotien taistelupaikoista kiinnostunut on kertonut yrittäneensä Kaarnajoen linnakkeelle, mutta se on jäänyt näkemättä. Syynä on usein kiertomatalla olevien matkaryhmien tiivis aikataulu ja entisille hoitamattomille teille sopimaton kulkuväline, vaikka patterin sijainti olisikin tiedossa.

Kaarnajoen patteri (4/152/45 C) valmistui vuonna 1937 lyhyessä ajassa, sillä kaikkien neljän tykin betonisten pyöröasemien valutyöt tehtiin samanaikaisesti. Nelikulmion muotoon sijoitettujen tykkien keskellä oli lähekkäin puiset tulenjohto- ja mittastornit. Linnakkeelle valmistui myös kasarmi, vartiopäällikön asunto, sauna, talli, pajakatos ja tiilinen a- tarviketarasto.

Patteri sai yleisesti käytetyksi nimekseen Kaarnajoen patteri. Nimi on varmaankin löytynyt katsottaessa Merivoimien esikunnassa pienimittakaavaista karttaa,

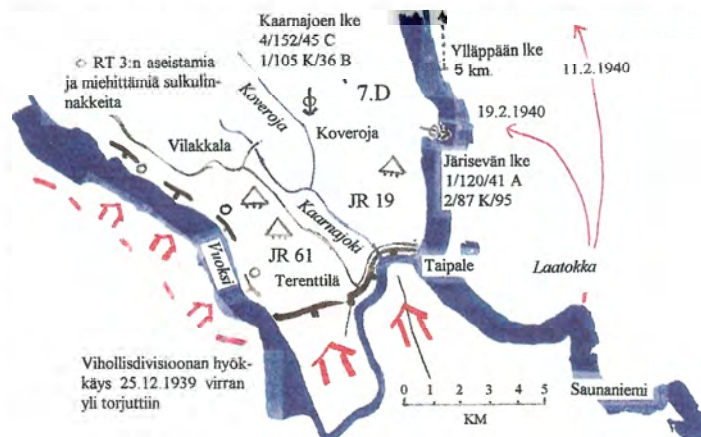
sillä joki on muutaman kilometrin päässä patterista. Tarkemmin karttaa katsottaessa joen nimeksi osoittautuu Kaarnejoeksi. Paikkakunnalla patteria kutsuttiin Sakolan patteriksi ja patterilla myös läheisen Koverojan mukaan Koveron patteriksi. RT 3:n numeroinnissa patteri oli 79.Patteri.

Kaarnajoen linnake Talvisodassa

Kaarnajoen linnake kuului Laatokan Meripuolustuksen Kannaksen lohkokon. Linnakkeen päällik-

könä oli luutnantti Viljo Kettunen. Patterin päätehtäväksi tuli III AK:n (107.D) puolustuksen tukeminen Taipaleen virralla. Kaksi kertaa taistelutehtäviä oli myös Laatokan suunnalla, kun vihollinen yritti jäätä pitkin koutata Taipaleen puolustajien selustaan.

Kaarnajoen patterin tulitukea tarvittiin lähes päivittäin lukuunottamatta tammikuuta, joka oli hieman rauhallisempi jakso - tänäkin aikana Taipaleen puolustajien menetykset olivat yhteensä n. 1000 kaatunutta ja haavoittu-

Taipaleen taistelualuetta, joukot Talvisodan loppuvaiheissa.

nutta. Patteri ampui 316 taistelua, joista oli 135 vastatykistötoimintaa, 56 torjunta- ja 85 vastavalmistelumaaleja. Patterin maalit olivat Taipaleen virran eteläpuolella Metsäpirtin alueella olleet jalkaväen ja tykistön ryhmitysalueet, virran ylityspaikat sekä Terenttilän eteläpuolisissa niemikkeissä olleet joukot. Ammuntehtävistä 15 oli ilmamaaliin (puolet tähytyspalloon) ja sodan alussa yksi ammunta liikkuvaan maaliin Taipaleen eteläpuolella Saunasaaren luona oleviin kuljetusalueisiin.

Patteri ampui yhtä vaille 3000 kr., joista valtaosan maamaaleihin, 60 kr. ilmamaaleihin ja 28 kr. merimaaliin. Suuren ammunatarvikukulutuksen vuoksi a- tarviketäydennystä oli otettava myös taemmilta pattereilta. Laukaukset oli koottava useista erilaisista ammus- ja ruutieristä.

Patteri osallistui 11.2. kohti Ylläppään niemeä ja 19.2. lähelle Järisevän linnakkeen rantaa jäätä pitkin panssarivaunujen tukemana edenneiden vihollispataljoonien hyökkäyksen torjuntaan. Patteri ampui Ylläppään taistelussa 28 kr. ja Järisevän taistelussa 60 kr.

Linnake sai 11.2. vahvennukseksi 105 K/36 B-tykin, joka sijoitettiin patterialueen länsipu-

lulle. Tykillä ammuttiin Taipaleen virran eteläpuolella olevia ryhmitysalueita.

Oliko patterin sijainti tiedossa?

Kaarnajoen linnakkeen yhteydessä on arveltu, että se ei ollut vihollisen tiedossa. Patterin valmistuminen lyhyessä ajassa metsäalueelle, naamiointi ja kauempana ollut valespatteri ovat epäilemättä edesauttaneet salassapysymistä. Vihollisen toiminnan perusteella voi päätellä, että sodan alusta lähtien jotain tiedettiin alueella olevan ja sodan loppuvaiheissa patterin paikka oli tiedossa.

Jo joulukuun 1. päivästä lähtien alueella risteilleet vihollisen hävittäjät tulittivat konekivääreillä patterialuetta. Lentokoneiden hyökkäykset ovat kuitenkin olleet yleisiä häirintää kuten muidenkin joukkojen tulitukset. Kk-tulituksissa kaksi miestä ja hevon haavoittuivat.

Vihollisen tykistö ampui 6.12. alkaen 11 päivänä muutamia kranaatteja kerrallaan patterialueelle. Kranaatti osui 15.12. mittastorniin, jolloin yksi mies kuoli ja torni tuhoutui. Kaksi kranaattia iski 4.2. kenttätykkiäseman työmaalle tuhoisin seurauk-

sin: 5 miestä kaatui - mm. kaivutyön johtajana ollut lohkon adjutantti - ja 3 miestä haavoittui. Rakennukset säilyivät ehjinä 26.2. asti, jolloin vihollisen tykistön ampuessa kasarmien ikkunaruujuja rikkoutui. Tappioista huolimatta siihenastista tykistön tulitusta voi pitää summattaisena hakuammutana.

Patteria vastaan kohdistettiin 1.3. tykistökeskitys, jonka jälkeen ei ole epäilystäkään, etteikö patteri tällöin ollut vihollisen tiedossa. Linnaketta ympäröivän piikkilanka-aidan sisäpuolelle 2 km. pitkälle ja 800 m. leveälle alueelle ammuttiin n. 1800 kranaattia. Suurin osa kranaateista meni patterialueen yli. Neljä kk-pesäkettä sai täysosuman ja kranaatti osui 4. tykin kasematin kattoon. Tykkiasemiin satoi sirpaleita, puurakennukset vaurioituivat ja kuormastokaluosia tuhoutui. Henkilötappioita ei tullut eivätkä aseet ja a- tarvikkeet vaurioituneet.

Kaarnajoen linnakkeen henkilöstöä vaihdettiin välillä Konevitsan linnakkeen henkilöstön kanssa.

III AK:n komentaja käski 11.3. siirtää Kaarnajoelta 2 tykkiä tukilinjaa taakse. Tykit irroitettiin rauhantulua edeltäneenä yönä. Tykkien siirto muuttui Laatokan puolustajien evakuoinniksi Savonlinnan seudulle.

Kaarnajoen patterit Jatkosodassa

Laatokan rannikkoa alueella puolustaneen I/RTR 3:n yksiköitä oli sijoitettu Taipaleen virran eteläpuolelle Saunaniemeen asti.

Toukokuussa 1943 Saunaniemessä ollut 30.Rask.Rt.Ptri (2/152/35 MK) siirrettiin Taipaleen suun pohjoispuolelle. Patterin päällikkönä oli luutnantti L Huuskonen. Patteri sai nimekseen Kaarnajoki II. Huomattavin tapahtuma oli Ylipäällikön käynti patterilla muutama päivä patterin

Canet-tykin asema nykykunnossa.

saapumisen jälkeen. Patterin puolijaoksen vahvuinen henkilöstö rakensi majoituspaikkojaan ja teki patteritöitä, ampumatoimintaa ei ollut. Patteri siirrettiin vielä toukokuussa 1944 Ääniselle Limosaareen Canet- patterin tilalle. Kuukautta myöhemmin Ään.RPr:n irtaantumisen yhteydessä patteri evakuoitiin ja sijoitettiin RTR 13:a alueelle Laatokan pohjoisosaan.

Entisellä Kaarnajoen linnakkeella ei asemasodan aikana ollut patteria. Kun tykkiasemia jälleen tarvittiin, alue oli "Koveron työsiirtolan" ja 19.Pr:n EJP:n jäljiltä ensin perusteellisesti siivottava, mm. tykkiasemasta löytyi viina- tehdas.

Kesäkuun puolivälissä 1944 IV/RTR 13:n alueella Aunuksen rannikolla Haapanassa ollut 39.Rask.Rt.Ptri (3/152/45 C) käskettiin siirtää I/RTR 3:n alueelle Kaarnajoelle. Patterin päällikönä oli kapt. V Harvola. Patterin junakuljetus lähti 20.6. Mäkriältä juuri kun suurhyökkäys Syvärillä oli alkamassa.

Kaarnajoki I-nimen saaneen patterin tykit olivat 25.6. ampumakunnossa. Patterityöt jatkuivat ja korsuja kaivettiin, sillä entiset olivat täyttyneet vedellä.

Patterin yksi tykki siirrettiin 3.7. miehistöineen Kaarlahden Riihiniemeen, jossa se toisen Canet-tykin kanssa muodosti uuden patterin. Patterin pääosa siirrettiin 6.-8.7. Kurkijoen Kurkiniemeen. Uusissa sijoituspaikoissa oli edessä kaikki patterin ampumakuntoon laittoon ja linnakkeen rakentamiseen kuuluvat työt. Työt päättyivät välirauhansopi-

mukseen ja Laot.RPr:n joukkojen evakuointiin Saimaan vesistölinjan länsirannoille.

Patteria etsimässä

Viime kesäiseen Kaarnajoen matkaan tuli monta mutkaa, ennenkuin patteri löytyi. Syynä oli muistinvaraiset tiedot patterin sijainnista, tasainen kangasmaasto ja tavanomaiset kulkuongelmat. Toisaalta tuli samalla nähdä patterin nimikkojoki, komea Taipaleen virta sekä laaja Linnankangas, jonka pohjoispäässä Kaarnajoen patteri oli.

Sakkolasta päin tullessa käänsimme auton patterialueelle suorinta eli Vilakkalasta Koverojalle ollutta tietä, mutta laajojen peltoaukeiden jälkeen tie osoitautui ajokelvottomaksi. Muuta-

Ampumatarvikevaraston jäännökset.

maa tuntia myöhemmin tiesin, että olisi kannattanut jatkaa kävellen. Aution pellon laidassa oli kaksi kuorma-autoa, mutta aurinkoa ottamassa olleet kuljettajat eivät tunteneet seutua.

Vilakkalasta matka jatkui kuuluisien Terenttilän aukeiden halki Taipaleen virralle. Aukeiden itäreunassa tie ylitti Kaarnajoen. Tästä avautuikin jo näkymä Laatokalle.

Taipaleen muinaislinnan vie-

restä alkoi entinen tie Linnankankaalle. Virran tuntumaan penkeleelle keskelle tietä oli rakenteilla huvila, mutta aitauksen puuttuessa tietä pääsi vielä kulkemaan.

Ainakin Linnankankaalla olleet joukot ovat lapiota käyttäneet, sen näki muutaman kilometrin matkalla lähes vieri vieren kaivetuista suurista kuopista. Koverojan seudulla monia tasisesta maastosta kohoavia kumpareita oli käytävä läheltä katsomassa, sillä ne olisivat voineet olla tykkiasemia. Myös eräiden kankaalla risteilevien vanhojen urien seuraamisessa kului aikaa.

Koverojan länsipuolella myrskyn juurineen kaatamia puita – näitä ne Vilakkalassa olleet autot varmaan odottivat – kiskomassa olleiden telatraktorien kuljettajat eivät tienneet patterista mitään. Muutaman tunnin etsimisen jälkeen sanoin kuljettajalle, että palataan Käkisalmeen. Nuori pietarilainen opiskelija oli vilpittömästi pahoillaan epäonnistuneesta matkasta ja ilmeisesti myös maksusta, sillä se oli paikallisen käytännön tavoin aikaveloituksen mu-

kaan.

Palattuamme Taipaleen virralle vastaan tuli virvelimies, joka tiesi patterin paikan. Pienenpuoleisen setelin innostamana mies pani virvelin pensaikkoon ja lähti oppaaksi. Palasimme samoilte seuduille Koverojaan, ja siinä sivutien päässä näkyi ensimmäinen tykkiasema. Betoniset pyöröasemat olivat ehjiä. Yhden tykkiaseman lähellä ollut tiilinen a-tarvikevarasto oli sortunut. ■

TOSHIBA

KOPIOKONEET - TELEFAXIT

Maahantuoja:
Scribona Suomi Oy/Office Machines

Sinimäentie 8
02630 ESPOO

Puh. (09) 52 72 1
Fax. (09) 52 72 511

"Viaporin valleilla koetellaan sähkölamppua vuonna 1887"

N:o 3. URHEUDEN JA REIPPAUDEN EDUSTAJA. Vh. 2.
Helsingissä.
 Maaliskuun 15 p:nä 1887.

Uljas-lehden etusivu maaliskuulta vuonna 1887.

Suomen Metsästysmuseon kirjasto Riihimäellä pitää sisällään noin 17 000 julkaisua käsittävän kokoelman metsästys- ja kalastusaiheista ja muuta kulttuuriin liittyvää julkaisua.

Liehtien vuosikerroista löytyy julkaisu nimeltä ULJAS "urheuden ja reippauden edustaja", niinkuin lehden motto kuului. Lehden artikkeli vuodelta 1887 "Eräs vettajahti" (=kuvilta ammunta) kertoo kahden herran metsästysretkestä, seikkailusta, joka jäi saaliittomaksi. Kirjoittaja kätkeytyy nimimerkin taakse, eikä halua paljastua, "sillä yleisesti sitä katsotaan syystä, tai ei metsämiehelle suureksi häpeäksi".

Retki alkaa Merikadulta, jonne saavutaan lokakuun loppupuolen iltana Issikan kyyditsemänä. Rannalla lastataan tavarat veneeseen, johon myös miehet asetautuvat. Näin alkaa kirjoittajan hra S:n ja toverinsa hra H:n sou-tu kohti ulappaa.

Viaporin valonheitin valaisee seuruetta

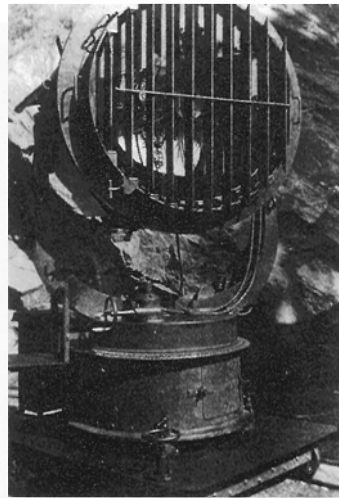
Alkumatka joutuu ripeästi ja kohta ohitetaan Harakan ja Viaporin saaret, jossa herrat upseirit kokeilevat "sähkölamppua". Näin kirjoittaa hra S.,

"Harakan saarelta kaikuu venäläisten sotilaiden huuto hiljaisen iltaan ja Viaporin valleilla koetellaan sähkölamppua (v. 1887), joka milloin kirkkaasti valaisee kaupunkia ja Nikolain korkeata kirkkoraunna, milloin taas kääntää sädevirtansa merelle päin vetien valkoisen viivan pimeille laineille. Nyt kiinnittää se valonsa meihin, ja olet siis tilaisuudessa tarkastamaan seuruetta. Alus on kevyt "jolli" ja kun kaksissa hangoissa soudetaan, niinkuin näet meidän tekevän, voi se saada hyvänkin vauhdin. Perään on ladottu päällystakit, pysyvät huotrissaan, eväsmytyt ja suuret vasut linnunkuvineen. Sil-lä kuten jo arvannet, on meillä matka saaristoon ampumaan vesilintuja kuvilta. Nyt upseirit taas väntäntelivät lamppuansa ja valo-juova kääntyy muualle, niin ettet näekään meitä enää; vaan siinä me kuitenkin olemme ja ellehen

soutelemme, Viaporin saariryhmä vilkkuvine valkeineen toisella puolen ja meren tasaiset tantereet toisella. Taivas on selkeä ja tähdet tuikkivat. Kun

sen lisäksi pohjan kulumasta ventoulet pitkillä kielillensä nuolivat taivaan kantta, arvaat kai ettemme ole pilkkopimeässä, vaikka upseirit jo sammuttivat lyhtynsä ja kömpivät sänkyihinsä".

Käyttökelpoisen hiililanka-sähkölampun keksi vuonna 1879 Th. A. Edison ja siinä oli vastuslankana hiililetty bambukuitu. Suomessa Tampereella kokeiltiin sähkövaloa jo 1880-luvun alussa, mutta oliko kyseessä kaarilamppu, kuten ilmeisesti oli laita Viaporin "sähkölampun" rakenteen? Valokaarilampun valo syntyy kahden hiilitangon päiden välis-sä, jossa niiden läpi johdettu sähkövirta muodostaa kaaripurkauksen. Kaarilamput jäivät sitten muiden lamppujen kehityttyä niiden työlään hoidon vuoksi lähinnä valonheitinten ja elokuvaprojektorien valonlähteeksi. Mielenkiintoista on, ettei Suomi näitä vuosilukuja seurattessa ollut mi-

900 mm peiällä varustettu valonheitin 1900-luvun alussa. Heitin on asennettu pyörillä varustetulle alustalle, joka kulki kiskotusta pitkin.

kään takapajula tämän uuden valaistusenergian kokeilijana ja käyttäjänä.

Mutta annetaan hra S:n jatkaa "vettajahtia"

Vaikka merialue olikin tuttu, teki yön pimeys tepposen. Pyrkimys oli tutulle Aspholm-nimiselle luodolle, mutta "noista monista salmista, jotka Viaporin saarten välitse aavalta mereltä veivät Kronebergin selälle, emme olleet yön hämyssä pitäneet niin tarkkaa lukua ja seuraus oli, että nyt oltiin pussissa".

Taivaanrantaan ilmestyy tummia pilviä ja tuuli yltyy, kun vielä Gråharan majakan punainen valo himmenee ensimmäisten sadepisarrien iskiessä päin kasvoja, ovat hyvät neuvot tarpeen. Sadetta kesti vain hetken "ja niimpä kävi taivas taas selkeänä, Gråharan majakasta loisti lysti yhti ystävällisesti kuin ennen ja kaukana idässä Söderskärin korkea majakan torni ripsutteli kirkasta silmänsä". Niiden opastamina herrat löysivät luotonsa. Nuotio syytyi ja "vesikattila jupisee ja tupuaa syvämietteisenä vasta noki-

sena, keskellä leikkiviä liekkejä. Mihin tarpeeseen näin taivasalla pimeänä syösyönä kaksi yksinäistä metsämiestä vettä lämmittää, jätän lähemmin selittämättä; se olkoon vaan sanottu, että elämämmä tyytyväisinä ja parasta toivoen lopuksi sukelsimme nahkafällimme alle".

Oi poloinen, päiväni lapsi kurja kulkuani

Aamulla herätessä on säätila vain pahentunut ja vilukin pakkaa päälle. Olisikohan illan vedenlämmityksellä johonkin käyttö-tarkoitukseen osuutta tilaan, josta lausutaan: "Oi poloinen, päiväni lapsi kurja kulkuani".

Aamuruskon aikaan todetaan, ettei ampumista ole ajatteleminen, vaan pikemminkin sitä, miten päästään sopivaa reittiä takaisin kotirantaan. Yritetään Kronebergin selältä Viaporin suojassa, mutta "hyökylaineet" lyövät liian kovina ja niin saavutaan Degerön saaren Stansvikin lahteen. Nyt varataan aika ruokailuun kun

huomataan, ettei sitten eilisillan mitään ole syöty, vaikka päivä on jo puolessa välissä. Liekö sitten maittia aikaisemmin ollutkaan?

Kotimatkaa pohdittaessa todetaan, että vaikka tyynenä kesäiltana torvensoitto Kaivopuistosta tänne Stansvikin lahteen hyvin kuuluu, on matkaa maitsekin puolitoista peninkulmaa ja virstat päälle. Merimatka ei herroja nyt kiinnosta ja niin sovitaan kartanon hoitajan kanssa kyydityksestä maata myöten kaupunkiin ja illalla "pääkaupunki sulkee meidät jälleen äädilliseen sylinsä" ja vettajahti on päättynyt.

Sääennustus oli matkalaisille kertonut juuri tuon tyyppistä sää-tä, jota retkellä koettiin, mutta eipä uskottu. Nyt ennustajat saavat korkean arvosanan taidoistaan. "Siihen aikaan kuin muuan tähtien tirkistelijä oli ennustanut maailmalle pahaa säätä, ja vaikka sitä ennen luulin noita ennustuksia tyhjiksi loruiksi, luotan nyt niihin niinkuin katkismukseen".
Teksti ja kuvat: Esko O. Toivonen

"Viaporin vallit". Kirkkosaaren 57 mm patteri kuvattuna 25.3.1921.

**SHORTS MISSILE
SYSTEMS Ltd**

Aspic/Starstreak

YRJÖ PIRILÄ OY

MACHINERY OY
ERIKOISRYHMÄ

Bengtskärin taistelun 60-vuotisjuhlan seminaari

PEKKA

SNELLMAN

Maaliskuun 29. päivänä Turun Yliopisto järjesti yhteistyössä Turun Yliopistosäätiön, Saaristomeren Meripuolustusalueen, Turun Laivastokillan ja Turun Rannikkotyökystökillan kanssa Bengtskärin taistelun seminaarin. Koko päivän kestänyt seminaari liittyi tänä vuonna 26. heinäkuuta vietettävään Bengtskärin taistelun 60-vuotisjuhlaan.

Paikan päälle Turun Yliopiston hallintorakennuksen Tauno Nurmela -saliin kokoontui vakuuttava joukko Bengtskärin asiantuntijoita sekä vaikuttajia ja runsaasti yleisöä. Hallintorakennuksen ala-aulaan oli koottu Bengtskärin taistelusta kertova näyttely, jonka tekstit, esineistö ja runsaslukuiset valokuvat esittelivät taistelun taustat ja vaiheet. Ennen varsinaisen seminaarin avausta tarjottiin aamukahvit ja Laivaston Soittokunta esiintyi. Turun Yliopiston rehtorin Keijo Virtasen toivottaessa seminaarin osanottajat tervetulleiksi oli sali viimeistä istumapaikkaa myöten täynnä.

Majakan vaiheet 1906 alkaen

Seminaarin aloitti luento Bengtskärin majakan vaiheista, joita käytiin läpi alkaen rakennustöiden aloittamisesta vuoden 1906 tammikuussa aina majakan tulevaisuudennäkymiin saakka. Todettakoon, että majakan automatisoinnin jälkeen vuonna 1968 rakennuksen kunto heikkeni aina vuoteen 1992 asti, jolloin Turun Yliopiston Täydennyskoulutuskeskus otti johdon Bengtskärin majakan pelastusoperaatiossa. Operaatio noin 5 miljoonan markan hintaisine entisöintitöineen päättyi uudelleenviikimisjuhlaan kesällä vuonna 1995. Majakan korjaustöiden päämäärä oli tehdä Bengtskäristä matkailunähtävyys ja -vetonaula. Tässä tavoitteessa on onnistuttu. Bengtskär on

avoinna kaikille, kesäsesongin aikana joka päivä, ja kävijöitä on vuosittain n. 10000.

Komentaja Eero Auvinen kertoi Bengtskärin taistelun merkityksestä Suomen meripuolustukselle. Tässä merivoimien ensimmäisessä taistelussa jatkosodassa oli mukana kaikki rannikkosodankäynnin elementit: Rannikkojalkaväki, rannikkotyökystö, laivaston tulituki ja ilmavoimat. Mielenkiintoinen luento osoitti, että Bengtskärin taistelusta on opittavaa myös nykyhetken Merivoimilla. Vaikka taistelu päättyi lopulta Suomen voittoon, on mielenkiintoista pohtia miten taistelu olisi edennyt, jos vihollisosaston veneet olisi tunnistettu vaikka vain hetkeä aiemmin, tai jos suomalaisilla olisi ollut vaikka vain yksi huolellisesti naamioitu tarkka-ampuja tarkkuuskivääreineen...

Bengtskärin taistelu

Bengtskärin taistelua vihollisen silmin, osana Hankoniemen neuvostotukikohdan taistelua, tarkasteli sotahistorian tutkija Pekka Silvast. Hänen esityksensä valaisi Hankoniemen alueen yleistilannetta ja selitti osaltaan, miksi Bengtskär määrättiin tuhottavaksi. Vaikka Bengtskärin taistelu on nykyään Turun Rannikkopatteriston kuuluvan Örön linnakkeen perinnetaistelu, kuului Bengtskär tuolloin Hangon lohkoon. Komentaja Visa Auvinen kertoi omassa osuudessaan yksityiskohdaisesti taistelun kulusta. Joistain

yksityiskohdista esitettiin eräviä mielipiteitä ja syntyi, kuten seminaarien luonteeseen kuuluukin, jopa väittelyä. Viimeisimpänä saaristo-opas Seppo Sällylä esiteli havainnollisesti Bengtskärin taistelussa molemmin puolin käytetyistä käsiaseista. Seminaariin osallistui myös taistelun veteraaneja. Haastatelluista jäi mieleen erityisesti Marita Lönnfeltin kertomus Bengtskärin taistelusta 12-vuotiaan saaristolaistytön silmin.

Bengtskärin majakka siirtyi viime vuoden syksyllä Turun Yliopistosäätiön omistukseen. Saaren ja majakan matkailutoimintaa johtaa ja kehittää edelleen Oy Bengtskär Ab. Bengtskärin taistelun seminaarin anti kootaan kirjaksi, joka julkaistaan taistelun 60-vuotispäivään 26. heinäkuuta mennessä. Taistelusta on tekeillä myös elokuva, jonka tuotannon vaiheista kävivät seminaarissa kertomassa elokuvaohjaaja Tuomas Sallinen ja näyttelijä Mats Långbacka. Seminaarin yhteydessä Bengtskärin taistelun perintöä vaalimaan perustettiin neuvottelukunta, jossa ovat mukana Turun Yliopisto ja Yliopistosäätiö, Saaristomeren Meripuolustusalue, Merivartiosto ja Merenkulkupiiri, Puolustusministeriö, Varsinais-Suomen Liitto ja Dragsfjärdin kunta. Neuvottelukunnan puheenjohtajaksi valittiin Benito Casagrande.

P.S: Bengtskärin majakan ylläpitokuluja kattamaan on perustettu Bengtskär-rahasto. Sen pankkitilinumero on Merita 117 330-423 668, saaja Turun Yliopistosäätiö, viite Bengtskär.

TietoEnator

TE

Building the Information Society

Rakennamme tietoyhteiskuntaa myös puolustusvoimien kumppanina.

TietoEnator Oyj
Järjestelmäpalvelut

Tietotie 6
PL 403, 02101 Espoo
puh. (09) 862 6000, fax (09) 464 803

Ylistönmäentie 33
PL 203, 40101 Jyväskylä
puh. (014) 415 7211, fax (014) 415 7440

Tieteenkatu 1
PL 95, 33101 Tampere
puh. (03) 286 6111, fax (03) 318 1003

e-mail: info@tietoenator.com
www.tietoenator.com

PERKAINPÖNTTÖ

■ *Perkainpöntössä julkaisemme lukijoidemme mielipiteitä ja kysymyksiä sekä vastauksia niihin. Tarttu-kaapa kynään!*

MISSÄ KUVAT, ja miksi niitä ei käytetä?!

■ Rannikon Puolustaja on viime vuosina kehittynyt aivan erinomaiseksi lehdeksi. Yksi asia on kuitenkin hieman harmittanut allekirjoittanutta, nimittäin lehden kuvien käyttö. Joskus kirjoitukset on taitettu niin, että useita sivuja, jopa kokonainen artikkeli, on ilman kuvia. Toisaalta jotkut kuvat on julkaistu postimerkin kokoisina, joka vaikuttaa oudolta jos kuvista on puutetta.

Ymmärrän, että jos sopivia

kuvia ei jutun mukana tule, niitä on vaikeaa lehteen laittaa. Toisaalta tiedän, että esimerkiksi allekirjoittaneen kirjoittaman jutun mukana oli kuvia, joten niitä olisi voinut käyttää. Kuvat olivat tosin digitaalisessa muodossa, koska en enää uskalla lähettää ainutkertaisia ja kenties muilta lainaamiani alkuperäiskuvia lehdelle, josta ne on viime aikoina saanut takaisin jopa kahden vuoden viiveellä! Lähettämäni digitaaliset kuvat

Selittelyä ja vähän tietoaakin

■ Vastaan Ove Enqvistin esittämään kysymyksiin ja huomioihin taittajan näkökulmasta.

1) Lähdetään kuvattomista sivuista. Pyrin niitä välttämään, jos suinkin voin. Artikkelisiin, johon en ole kuvia saanut, en pysty niitä liittämään. Tilan puute voi joskus rajoittaa kuvien määrää, mutta en ole itsekään kovin innostunut sivukaupalla juoksevista kuvattomista tekstimassasta.

2) Postimerkin kokoisina julkaistuille kuville voi olla erilaisia syitä. Ensinnäkin, ettei alkuperäinen kuva syystä tai toisesta kestä julkaisemista suurempana (esim. 72 dpi:n resoluutiolla skannatut tai internetistä kaapatut näyttökuvat, joihin yhä useammin tahtoo törmätä). Toinen syy voi olla ns. "taiteellinen". Olen halunnut ottaa kuvia mukaan tekstimassaa keventämään, vaikka itse kuvalla ei ehkä merkittävää informaatioarvoa olisikaan.

3) En tarkalleen ottaen tiedä, mistä artikkelista on kyse, josta olisin jättänyt mainitut hyvälaatuiset kuvat pois. Jos esitetty tilanne koski Vallisaari-artikkelia, johon kovasti saarella itsekin

asuneena olisin kaivannut kuvia, voin vain todeta, ettei sellaisia ole jutun mukana tullut ainakaan minulle asti. Kiusanteosta ei siis ainakaan ole kysymys.

Kuvien palautusviiveistä kärsiviä rohkaisen pyytämään harvinaiset kuvansa takaisin, elleivät ne noin kuukauteen lehden ilmestymisen jälkeen ala palautua. Toimituksen yhteystiedot ovat lehden sivulla 2.

Missä muodossa kuvien siten pitäisi olla?

Sähköiset kuvat toivon saavani EPS-, TIFF- tai JPG -muotoisina. Edes yleisimmillä kuvankäsittelyohjelmissä (esim. PhotoShop, Corel, yms.) niiden omaan formaattiin tallennettuja kuvia en haluaisi ottaa vastaan, koska eri versioilla tehdyt kuvat voivat samaakin ohjelmaa käytettäessä jäädä ikuisiksi arvoituksiksi.

Mediana käyvät niin vanha "korppu" (1.4 Mb levyke), Iomagan Zip kuin CD-levy. Kuvatiedostojen vaatima tila kuitenkin sulkee lähes pois korppuvaihtoehdon, koska JPG:n pakkaus vähentää kuvan informaatiota. Omalta kannaltani sähköposti ei

ovat kuitenkin olleet korkeatasoisia, Gummeuksen graafisten laitteiden skannaamia erästä toista julkaisua varten, jossa ne on julkaistu erittäin korkealaatuisina.

Yllämainitun takia ehdotan, että lehti ilmoittaisi selvästi, miten ja minkä muotoisia digitaalisia kuvia lehti pystyy käyttämään ja millä medialla (CD, Zip-levyke, korppu, Esikuntajärjestelmä, sähköposti jne) niitä voi lähettää. Toinen selvitetävä asia on se, voiko kirjoittaja tilata kuvan jostakin kuva-arkistosta Rannikon Puolustajan laskuun, jos sopivaa kuvaa ei kotiarkeista löydy, vai rittääkö jos kirjoituksen yhteydessä ilmoittaa arkiston nimen ja kuvan mahdollisen tunnuksen?

Hyvää jatkoa toivottaen.

Ove Enqvist

(modeemiin sidottuna käyttäjänä) ole kovin suositeltavaa hitaasta siirtonopeudesta johtuen.

Internetistä kaapatut kuvat ovat useimmiten 72 dpi:n näyttökuvia, ja on hyvä muistaa, että niitäkin koskevat tekijänoikeudet. Lehdessämme käytettävien kuvien resoluution tulisi olla 300 dpi siinä koossa, jossa ne julkaistaan, viivakuvien jopa 600 dpi.

Paperikuvista sanoisin, että valokuva ja dia ovat edelleen hyviä vaihtoehtoja. Erilaisilla kotitulostimilla tehdyt vedokset eivät yleensä tuota hyvää lopputulosta.

Ei minulla materiaalin suhteen ole ollut valittamista. Lehden lukijakunta, avustajat, toimittajat ja kirjapaino toimivat ajan hermolla ja kaikki uusimmat menetelmät ovat käytössä. Yritän mahdollisuuksien mukaan pysyä samassa vauhdissa mukana ja tehdä minimiajassa luettavuudeltaankin mielenkiintoista lehteä.

Lisätietoja voitte pyytää tarvittaessa puhelimitse 0400 608804 tai sähköpostilla kari@merila.pp.fi

Kari Merilä

HAUSKA SATTUMA ja vähän historiaa

■ Sain viime syksynä Merisotakoulun 70-vuotisjuhliissa monistetun esitteen, jossa oli kerrottu Merisotakoulun perinteistä. Teksti perustui komentaja evp Tapani Mattilan ansiokkaaseen juhlaesitelmään koulun vuosipäivänä 18.10.1979. Hänen mukaansa Ehrensverd aloitti Suomenlinnassa saaristolaiaston kadettien ja aliupseerien opetustoiminnan omalla kustannuksellaan ilman hallituksen myötävaikutusta. Mattilan mukaan hän palkkasi ensimmäiseksi opettajaksi Porvoon gymnaasin matematiikan lehtorin Magnus Jakob Alopaeuksen, joka aloitti luentonsa Viaporissa syksyllä 1770.

Omassa tutkimuksessani, jossa olen selvittänyt vuonna 1640 perustettuun Turun Akatemiaan pääsyä törmäsin samaan aiheeseen. Matrikkelissa on maininta 19. syyskuuta 1743 syntyneestä Johan Lindquististä, joka kirjoitettiin akatemiaan 18. syyskuuta 1758 eli 15 vuotiaana. Hän opiskeli ensin lääketiedettä, myöhemmin matematiikkaa ja astronomiaa, väitteli vuonna 1768, suoritti pro gradun ja valmistui priimuksena maisteriksi 6. heinäkuuta 1769. Samana vuonna hän on Ehrensverdin toimeksiannosta pitänyt astronomian luentoja armeijan laivaston upseereille. Vuodesta 1771 hän oli matematiikan dosenttina ja vuodesta 1779 professorina. Lindquist

kuoli vuonna 1798.

Muutamaa vuotta myöhemmin eli 5. maaliskuuta 1761 kirjoitettiin akatemiaan jo edellä mainittu Magnus Jakob Alopaeus, joka oli syntynyt 16. joulukuuta 1743 eli oli Lindquistin kanssa lähes päivälleen samanikäinen. Alopaeus aloitti opiskelunsa Rantasalmella ja siirtyi Porvoon lukioon vuonna 1758 ja sieltä akatemiaan. Hän väitteli 12. maaliskuuta 1763, suoritti pro gradun 12. kesäkuuta 1766 ja valmistui maisteriksi 24. heinäkuuta 1766. Alopaeus oli matematiikan dosenttina vuonna 1769, seuraavana vuonna eli 1770 Porvoossa matematiikan lehtorina, kuten Mattilankin toteaa. Alopaeuksen ura kuitenkin muuttui, kun hän otti vuonna 1771 pappisvihkimyksen. Hän oli teologian lehtorina vuodesta 1785, tuomiorovastina vuodesta 1794, sai tohtorin arvon vuonna 1800. Alopaeuksesta tuli Porvoon piispa 26. lokakuuta 1809. Tässä tehtävässä hän oli kuolemaansa saakka eli vuoteen 1818. Hänen poikansa Magnus jatkoi isänsä uralla ja päätyi tuomiorovastiksi ja teologian tohtoriksi sekä saattoi loppuun isänsä aloittaman Porvoon lukion historian.

Matrikkelissa on joukko pappeja, jotka ovat palvelleet armeijan laivastossa. Rykmentin pastoriin vuonna 1762 syntynyt poika Lars Johan Stigzelius kirjoittau-

tui ylioppilaaksi Turkuun 15. syyskuuta 1779, otti todistuksen kesällä 1782 Uppsalaan, jossa opiskeli vähän aikaa. Stigzelius oli Suomenlinnan sotakoulun rehtori vuodesta 1783. Hän kuoli 41 vuotiaana 1. heinäkuuta 1803. Tässä yhteydessä voidaan myös mainita 3.2.1739 syntynyt lukkarinpoika Vilhelm Granlund, joka oli maisteri kreivi Cronhjelmien kotipappi ja jolle sotamarsalkka, kreivi Klingspor antoi kenttärovastin arvon.

Ensimmäinen tiedossani oleva Suomenlinnassa syntynyt kadetti on varmaankin linnoitustöissä kassanhoitajana olleen Gabriel Nybergin 18. heinäkuuta 1768 syntynyt Fridrik Nyberg. Hän kirjoitettiin akatemiaan 17. helmikuuta 1785. Ennen tätä hän oli ollut vapaaehtoisena linnoitusjoukoissa ja kadettina vuodesta 1784. Myöhemmin hän oli Suomenlinnassa kamreerina ja osallistui sotaan vuosina 1788–90 ja edelleen 1808–09. Ensimmäinen professori lienee 18. joulukuuta 1773 syntynyt Johan Henr. Avellaan, joka oli historian professori vuodesta 1812. Hän perusti akatemian Helsinkiin muuton jälkeen yksityisen oppilaitoksen. Hänen veljensä oli Vaasan hovioikeuden presidenttinä ja aateloitiin vuonna 1834 nimellä Adlerstjerna.

Pentti Jänkälä

Oikaisu

■ Viime numerossa Rannikkotykit 24 -palstan otsikko sivulla 50 oli piiloutunut kuvan alle ja jätti näin osan tärkeää tietoa arvailun varaan. Kokonaisuudessaan otsikko kuului: 75 mm:n 50 kaliiperin merikanuuna mallia Canet – PIKKU CANET.

KANTOLAN HAUTAUSTOIMISTO

Koulukatu 8, Tornio
Puh. (016) 480 021

Puolustuslinjaus VIIPYY!

■ Julkisuuteen on kerrottu puolustuselonteon käsittelyn siirtävän toukokuulle. Tämä merkitsee sitä, että lehden ilmestymisen aikaan olemme tietoisia ainakin hallituksen esittämän selonteon päälinjauksista. Hallituksen ulko- ja turvallisuuspoliittinen valio-kunta ei ole ollut yksimielinen linjauksista ja ratkaisujen aiheuttamista kustannuksista. Määrära-hakysymys nousseekin kiistatta suurimmaksi kysymykseksi. Valtio on monessa asiassa vetänyt ministeri Sauli Niinistön johdolla tiukkaa linjaa.

Avoin pattitilanne on johtanut poliittiseen huutokauppaan. Erinäisiä asioita asetetaan vastakain, vaikka ne eivät olekaan yhteismitallisia eivätkä voi kilpailla määrärahojen jaossa. Suomen on maantieteellisen asemansa vuoksi meneteltävä toisin kuin eräiden muiden eu-maiden, joiden viihollisuuskakava on joko poistunut tai siirtynyt kauemmaksi. Nämä maat voivat purkaa asevelvollisuusarmeijansa ja siirtyä liikku-

viin, teknisiin palkkajoukkoihin.

Suomen sotilaspoliittinen doktriini on säilytettävä ja sen on perustuttava alueellisen puolustukseen varuskuntineen, myös Lappi mukaan lukien, yleiseen asevelvollisuuteen, korkeaan maanpuolustustahtoon sukuun tai säätyyn katsomatta, hyvin koulutettuun upseeristoon ja reserviin sekä tietty valmius kriisien hallintaa koko maassa. Tämän lisäksi meidän on muistettava, että kaikissa tapauksissa Suomella on pitkä maa- ja meriraja, jonka valvonnasta on huolehdittava Euroopan unionin asettamien velvoitteiden mukaisesti.

Kustannussyistä voidaan myös tukeutua vapaaehtoiseen maanpuolustukseen ja sen tarjoamaan tukeen erityisesti paikallisy-joukkojen koulutuksessa. Nopean toiminnan taistelujoukot koulutetaan edelleen kertausharjoituksissa. Viimeksi mainittuihin joukkoihin sijoitettujen taistelijoiden ikä tulee olla alle 35 vuotta. Tämän jälkeen sijoitetaan ja

siirrytään paikallisyjoukkoihin. Tulevaisuuden sodankäynnissä huollon ja kuljetusten osuus lisääntyy, koska kalusto teknistyy ja tuho vaikutus kasvaa. Sota on totaalin ja kohdistuu voimakkaasti myös siviiliväestöön.

Euroopan unionilla on epäsuoraa turvallisuusvaikutusta, joka perustuu sen taloudelliseen ja poliittiseen painoarvoon. EU:sta ei ole kuitenkaan sotilalliseksi toimijaksi. Taloudelliset resurssit rajaavat mahdollisuuden, koska tarvittaisiin mm. johtajajärjestelmä, suuri ilma-, meri- ja maakuljetuksiin sopiva koneisto, Euroopan laajuinen huolto, yhteensopivuus ja paljon muuta.

Suomi tarvitsee liittoutumattomana oman ratkaisunsa eikä se merkitse halua kärjistä poliittisia suhteita naapurimaahamme Venäjään, jolla on omat puolustuspoliittiset ongelmansa ja ratkaisunsa.

Jan Fish
20.04.2001

Oikaisu

■ Viime numerossa oli henkilönimivirhe. Rannikkokääräkikillan entisen puheenjohtajan Matti Kaskealan nimi oli kahteen kertaan kirjoitettu väärin. Toimitus pahoittelee virhettä.

Vain Osuuspankissa
voit liittyä
pankkisi jäseneksi.

Saat rahanarvoisia etuja.

Tuttu ja turvallinen
paikallispankki.

 OSUUSPANKKI
Hamina Kotka Virolahti

HUOLTOAUTOKALUSTEET

www.modul-system.com

Komentajan huoneen avajaiset

Rouva Arna Mikkola vihkimässä komentajan huonetta leikkaamalla punaista silkkinauhaa.

Niin sanottu komentajan huone avattiin 22. maaliskuuta Suomenlinnan Upseerikerholla juhlavin menoin. Kyseessä on huone, joka on si-

sustettu Suomenlinnan Rannikorykmentin ja sen edeltäjien kaikkien komentajien käytössä olleilla huonekaluilla. Lisäksi huoneessa on muita SIRR:n ko-

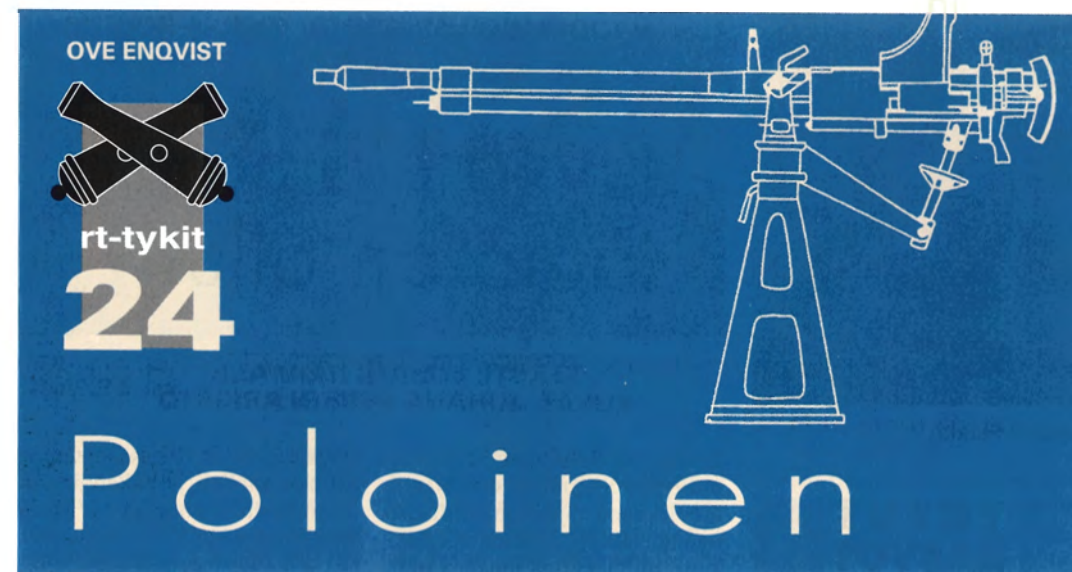
mentajistoon liittyviä esineitä. Arvokkain lienee rykmentin ensimmäisen komentajan eversti Arno Almqvistin tyttären Arna Mikkolan lahjoittama valokuva-albumi, jonka eversti Almqvist aikoinaan sai alaisiltaan.

Tilaisuuteen osallistui upseerikerhon puheenjohtajan komentajakapteeni Pasi Staffin kutsutuna viisi seitsemästä elossa olevasta rykmentin komentajasta, eversti Arno Almqvistin tytär Arna Mikkola puolisoineen sekä muutamat muut kutsuvieraat. Tilaisuus alkoi komentajakapteeni Pasi Staffin lausumalla runolla, jonka jälkeen rouva Mikkolan suoritti huoneen avaamisen. Kun punainen nauha oli juhlallisesti leikattu poikki vieraat pääsivät tutustumaan huoneeseen ja muistelemaan menneitä. Ilta päätettiin maittavaan illalliseen kerhon johdon huoneessa.

Ove Enqvist

Rykmentin entistä komentajistoa, vasemmalta eversti Torsti Lahti, kommodori Jorma Vuohelainen, eversti Juhani Niska ja prikaatikenraali Asko Kilpinen. Taustalla lippueamiraali Pertti Malmberg.

37 mm:n 40 kaliiperin automaattinen merikanuuna mallia McLean Poole (37/40 Po)

USA:n hallitus testasi Samuel Neal McLeanin kehittämää automaattitykkiä 1903–1905 ja 1916–1918, mutta se ei läpäissyt testejä. Ensimmäisessä maailmansodassa Venäjällä oli huutava pula aseista, ja se hankki vuonna 1916–1917 yli 200 McLeanin asetta. Ne asennettiin joko jalustalle (kartiolavetille) tai kenttä-(pyörä-)lavetille. Ase oli Venäjällä ensimmäinen, joka toimi kaasumäntäperiaatteella. Ensimmäisen maailmansodan aikana aseita

valmisti ainakin Poole Engineering Company Baltimoressa, Marylandissa Yhdysvalloissa.

Suomeen jäi vuonna 1918 viisi 37/40 Po (tai 37/40 LP) tykkiä. Sarjatlulta ampuva automaattikanuuna ei käyttänyt lipasta tai patruunavyötä, vaan viiden patruunan kammattadottiin käsin syöttöaukkoon. Se oli vapaasti käsin suunnattava, kilvellä varustettu ja pulteilla alustaansa kiinnitetty kiinteä rannikotykki. Tykki ei pienen korotuksensa takia

(suurin korotus oli noin 15 0) suoraan sopinut ilmatorjuntaan, vaan sitä käytettiin linnakkeiden lähitorjuntaan ja joissakin aluksissa. Vuonna 1945 tykit siirrettiin Merivoimien Varikko 1:een (Asevarikko 5, nykyinen Panssarivarikko). Asevarikko 5:ssä oli vielä 1956 tallella pääosa runsaasta 13000:sta 37/40 Po:n laukauksesta, jotka myöhemmin 1950-luvulla hävitettiin. Yksi tykki on säilynyt Sotamuseon kokoelmissa.

TILAUSLIIKENNE A Kainulainen Oy

Tilausajot koti- ja ulkomaille
myös valmiit matkapaketit Venäjälle
- Viisumeita Venäjälle - Linja-autovuokraukset

Puh./fax (014) 373 1051
GSM 0400 786 350
Virastotie 1 A, 40950 MUURAME

Juhana Perkki.

TUTUT KASVOT

■ *Rannikon Puolustajan haastattelusarjassa tutustutaan rannikojoukkojen piirissä pitkään toimineisiin henkilöihin. Tällä kertaa tutut kasvot kuuluvat molemmat sotamme upseerina läpikäyneelle ja arvostetun siviiliuran Helsingin Sanomissa tehneelle majuri, talousneuvos Juhana Perkkille. Suomen suurimman sanomalehden taloudenhoidon ohella Juhana Perkki on kirjoittanut lehtiin pakinoita ja dekka-reita sekä tehnyt kaunokirjallisia käännöstitä.*

Juhana Perkki syntyi Karjalan Kannaksella, Hiitolassa vuonna 1915. "Isäni oli kunnanlääkärinä Hiitolassa. Hän oli sen ajan radiakaaleja, vakaumukseltaan sosiaalidemokraatti ja ideologiselta kannalta punaisten puolella. Mutta kun punakapteeni Kaljunen tuli ruokaa hakemaan Hiitolasta, isäni kertoi sanoneensa punakapteenille, että meillä ei ole mitään ja et sinä voi ottaa mitään myöskään näiltä Hiitolan köyhiltä talonpojilta. Tällöin Kaljunen pisti pistoolin hänen suuhunsa niin, että kaksi etuhammasta meni poikki ja sanoi perkele mie-

Maanpuolustusaate kodin, koulun ja suojeluskunnan perintöä

"Hyvä elämä tämä on ollut"

TEKSTI: JUHANI HAAPALA
KUVAT: JUHANA PERKIN ARKISTO

ammu siut. Isäukkoni kertoi minulle myöhemmin, että hänen ideologinen ajatusmaailmansa muuttui silloin. Sittemmin isäukkoni oli lääkärinä mukana mm. Aunuksen sotaretkellä", kertoo talousneuvos Perkki

"Vilkas suojeluskuntatoiminta lujitti maanpuolustushenkeä myös Karjalassa. Vietin isäni kotikaupungissa, Sortavalassa vapaa-aikaani paljon. Siellä maanpuolustushenki oli erittäin korkealla. Sieltähän lähtivät lyseon pojat järjestään sotaan niin, että koulu jäi melkein tyhjäksi", muistelee haastateltavani.

"Vanhempani muuttivat Viipuriin, jossa aloitin koulunkäynnin. Vanhempieni erottua muutin äitini kanssa Helsinkiin ja valmistuin ylioppilaaksi vuonna 1934 Helsingin Suomalaisesta Yhteiskoulusta", jatkaa Perkki.

Suomalaisen Yhteiskoulun isänmaallinen ja maanpuolustusaatteellinen kasvatus vaikutti siihen, että Juhana Perkki ja monet hänen luokkatovereistaan hakeutuivat mukaan suojeluskuntatoimintaan. Erityisesti historian opettaja Heikki Linnove, innokas suojeluskuntamies on jäänyt haastateltavani mieleen. Tämä maanpuolustusaatteellinen ilmapiiiri sekä luokkatoverien samansuuntaiset ratkaisut vaikuttivat uran valintaan. "Olin innokas ratsastaja ja suojeluskunnassa saanut tykistökoulutuksen, joten ratsuväki oli lähinnä sydäntä. Varus-

miespalvelus RtR 2:ssa kuitenkin muutti mieleni ja hakeuduin v. 1936 Merisotakouluun 11. Merikadettikurssille".

Erinomainen toveripiiri

Keskusteltaessa silloisen merikadettikurssin opetuksesta haastateltavani palaa ajatuksissaan Suomen Joutsenen valtameripurjehdukseen, joka kuului kadettien koulutukseen. Dakarista Atlantin yli Haitiin, Kuubaan, Meksikoon, New Yorkiin, josta pahimpien talvimyrskyjen aikana Atlantin yli Osloon jne. "Kyllä saimme matkan aikana merivettä maistaa. Opimme, että merta ei tarvitse pelätä. Se kai oli matkan yksi tarkoitus. Tätä kokemusta ei meistä mukanaolleista varmaan kukaan unohda. Pidän näin jälkeenpäin ajatellenkin tätä koulutusta erittäin tarpeellisena." Merikadettikurssilta on haastateltavani mieleen jäänyt lähtemättömästi "se henki, se oli kyllä niin mahdolloman hyvä...se oli onnellista aikaa nuorelle miehelle, toveripiiri oli niin erinomainen. Harvat kurssit ovat pitäneet niin hyvin yhteyttä kuin me, viimeksi tavattiin viime syyskuussa rouvinemme hotelli Kämpissä, jossa myös ylentäjaisemme yli 60 vuotta sitten olivat."

Majuri, talousneuvos Juhana Perkin merikadettikurssi valmistui upseereiksi 16.09.1939, Talvisodan synkkien pilvien noustessa.

16.9.1939. Tästä alkoi matka linnakkeen päälliköksi Rautaveräjälle RtR 3:een.

Kadetit olivat, kuten koko laivasto kesällä 1939 puolueettomuusvartionnissa. Haastateltavani innostuu kertoessaan, miten hän kadettina ko. tehtävässä sai toimia tykkivene Karjalan förstina. "Se oli minun laivastourani huippuhetki" toteaa hän vieläkin ylpeyttä tuntien.

Talvisota – koulunpenkiltä suoraan sotaan

Joukko-osaston valinta ei tuottanut vaikeuksia. Sitäpaitsi hän sai valita joukko-osastonsa, koska "olin sen verran kärkipäässä", kuten hän itse asian ilmaisee. Kotiseutu veti puoleensa ja joukko-osastoksi tuli Laatokalla sijaitseva RtR 3. Siellä hänet määrättiin Rautaveräjän kuuden tuuman Canet-linnakkeen päälliköksi. Linnake ei ollut rauhan aikana miehitetty. Perkki keräsi miehet ja saattoi linnakkeen taistelukuntoon.

Talvisodan aikana ei Rautaveräjän linnakkeella mitään suuria taisteluja käyty. Linnake osallistui kuustuumaisilla Sortavalan "pilvin pimein" suuntautuneiden pommitusten sekä silloin tällöin jääalueella liikkuvien lumikelkkapartioiden torjuntaan.

"Mantsin saaren tilanteen jatkuva heikkeneminen johti siihen, että minut määrättiin komppanian päälliköksi. Patteriuupseerille jäi linnakkeen päällikkyys. Komppania muodostettiin Vala-

mon saaren huoltojoukoista. Komppania sai tehtäväkseen siirtä hihtäen Mantsiin, ottaa kaisallaan rintamavastuu ja asettua puolustukseen. Päämaja oli jo pariin kertaan määrännyt, että Mantsi oli tyhjennettävä, koska saari oli jäänyt pahasti vihollisen selustaan. Laatokan Rannikoprikaatin komentaja eversti E. I. Järvinen oli saanut keskusteltuaan Päämajan kanssa lykättyä päätöstä. Nyt oli kuitenkin määräys toteuttaa evakuointi. Minä sain tehtävän suojata komppania ni kanssa tämän evakuoinnin. Tehtävä oli mielestäni erittäin vaikea. Tein henkisen testamenttini ja ajattelin ettei tästä hengissä selvitä. Ryssä painaa päälle suurin joukoin. Meillä vain nämä vintofkat eikä mitään suojaa jäälakeudella. Rauha 13.03.1940 kuitenkin pelasti tilanteen. Evakuointia ei ehditty vielä edes aloittaa", muistelee majurimme. "Vetäytyminen toteutettiin rauhan tultua, kaikki materiaali jäi Mantsiin. Jatkoimme varmistustehtävää ja ryssä seurasi laajalla rintamalla meitä näköyhteyden päässä, vastoin rauhansopimusta".

"Olin erittäin pessimistinen enkä uskonut, että tästä sodasta Suomi selviää. Kun sota loppui, ja vaikka rauha oli katkera ja kotiseutuni meni, pääsi minulta helpotuksen huokaus. Huh hengissä hän tässä ollaan".

Haastateltavani toteaa kysy-

mykseeni, antoiko upseerikoulutus varmuuden siitä, että osaa eteen tulevat tehtävät: "Ei, olin avuton – koulun penkiltä suoraan sotaan, vastuunalaiseen, itsenäiseen päällikkötehtävään joutuminen on kovaa. Epävarmuus ja riittämättömyyden tunne oli kovin vahva ja ne kalvoivat sielua. Omalta kohdaltani auttoi se, että Rautaveräjä oli sodan alkuvaiheessa hiljaisella rintamaosuudella, joten sain aikaa totutella."

Alipäällystöllä korkea ammattitaito

Reserviläisten ja ennen kaikkea alipäällystön koulutustaso oli haastateltavani mielestä erinomaista. He olivat "luotettavia ja hyviä miehiä". Haastateltavani kertoi, että Rautaveräjän linnakkeelle tuli miehiä myös Valamon luostarista.

Mielenkiintoisena yksityiskohtana Perkki kertoo: "Jäättä pitkin viipotti munkin kaavussa Valamosta eräs noviisi, joka ilmoittautui palvelukseen. Hän toimi aluksi kirjuriina ja myöhemmin linnakkeen väepeliniä. Sen parempaa sotilasta en ole ikinä nähnyt."

Kuten yleensä, tässäkin Tutut kasvot -sarjassa, upseerit ovat arvostelleet reserviläisten heikkoa koulutustasoa ja sen aiheuttamia turhia tappioita. Perkki on päinvastaista mieltä. Perkki haluaa nostaa esiin mm. rauhanaikaisen alipäällystön erittäin korkean koulutustason. "Nähtiinhän se miten hyvin ne pärjäisivät, nehan ylenivät, vanhimmat niistä, upseerin arvoihin. Tämä koskee sekä Talvi- että Jatkosotaa, erinomaista miehiä. Meikäläinen nuori ja kokematon mies joutui usein tukeutumaan heihin". Perkki antaa tunnustusta suojeluskunnan antamalle opetukselle. Samoin edesauttoivat 30-luvun lamavuodet, jolloin nuorten miesten oli vaikeata saada työtä siviilisektorilta, korkeatasoisen aineksen rekrytoitumista puolustusvoimiin.

LEHTIKUVA

Kauniit daamit ja uljaat miehet – 11. Merikadettikurssi yhteiskuvassa vuonna 1959.

Vihollisen armoton jyräys pysäytettiin tykistöllä

Kun sota loppui, Laatokan ja osittain myös Viipurinlahden rannikoprikaateista muodostettiin linnoitustykistöjoukot uudelle itärajalle. Perkki määrättiin erään maalinnakkeen päälliköksi ja komennettiin kenttätykistön kapteenikurssille, joka päättyi sopivasti v. 41 juhannuksen alla. "Koulutus oli tarpeellinen, koska linnoitustykistön kalustoksi määrättiin ranskalaiset lahjatykit, jäykkälavettiset 90 K 77:t. Jatkosodan aloitin siis linnakkeen päällikkönä. Se oli tutustumista uuteen kalustoon ja harjoitusammuntoja. Hyökkäyksen lähdettyä liikkeelle siirryimme yhden venäläisen sotasaalistraktorin voimin tykki kerrallaan hyökkäyksen mukana. Osallistuimme mm. Viipurinlahden ylimenon tukemiseen", muistelee haastateltavani.

"Marssi jatkui Viipurin läpi Kannakselle. Täällä joutuin luopumaan yksiköstäni, koska sotasaaლიksi oli saatu helkkarin hieno rautatiepatteri. Minut määrättiin tämän patterin päälliköksi. Meillä oli yksi veturi, kaksi ammusvau-

nuu ja kaksi kahdeksan tuuman tykkiä. Ne oli helkutin hienoja pelejä. Meitä venäläiset jahtasivat ilmavoimilla jatkuvasti. Ehjää rataa oli noin viisi kilometriä, jota ajoimme edestakaisin vältyäksemme lentopommeilta. Patterilta puuttuivat kaikki ampumataulukot, kunnes saimme rautatiepatterin venäläisen päällikön kaikkine ampuma-asiakirjoineen vangiksi. Tämä venäläinen kapteeni opetti meitä ampumaan. Emme ehtineet suorittaa kuin kalustolaukaukset, kun patteri siirrettiin rautatien valmistuttua korjattavaksi ja edelleen Hangon rintamalle. Itse palasin takaisin entiseen yksikköni."

"Taistelut jatkuivat Itä-Karjalassa. Äänislinna oli jo vallattu, kun saavuimme sinne. Yksikköni majoittui vanhaan puukasarmiin. Kasarmi syttyi yöllä palamaan johtuen kai liiasta lämmityksestä ja me pelastauduimme paidat hampaissa." Tämä on pikku episodi sinänsä sanoo Perkki ja jatkaa hymähtäen: "Vuonna 1947 ilmestyi leiskuvatukkainen kommunistinuorukainen sisäasiainministeriöstä vaatimaan minulta selvitystä siitä, että mitä helvetissä te siellä Äänislinnassa poltitte Neuvostoliiton omaisuutta. Kuu-

lustelupöytäkirjat tehtiin, mutta ei siitä koskaan mitään kuulunut".

Äänislinnasta patteri siirrettiin Syvärin pohjoisrantaan, jonne perustettiin ketju näitä kiinteitä pattereita.

Asemasodan aikana Perkki komennettiin Syvärin eteläpuolella olevaan kenttätykistöpatteristoon (RsPsto 1) ja määrättiin ensin patterin päälliköksi ja sitten patteristoupseeriksi. Täällä hän palveli vuoden 44 kesään saakka. Suurhyökkäyksen alettua Kannaksella tämä raskas patteristo siirtyi sinne ja Perkki palasi takaisin linnoituspattereisiinsa. Venäläisten alettua hyökkäyksensä myös Syvärillä linnoitustykistöä ei saatu siirrettyä pois. Putket räjäytettiin ja patterin henkilöstö siirtyi Kannakselle. Täällä Perkki sai siirron KTR 2:een patteristoupseeriksi ja myöhemmin hänet määrättiin ko. patteriston komentajaksi. Tämä patteristo oli kärsinyt erittäin suuria tappiota vetäytymisen aikana. Se täydennettiin määrävahvuiseksi ennen ratkaisutaisteluja. Rykmentti tuki silloin puolustusta Laatokan Karjalassa, Salmin pohjoispuolelta. Näistä viivytystaisteluista Perkki kertoo: "Kun koko sodan aikana

oli saanut pihistellä ampumatarvikkeita eikä tykistöä ollut tarpeeksi, niin mistä päämaja olikaan loihnut sen kalusto- ja ammusmäärän. Meillä oli silloin tavaraa. Siellä perustettiin Tykistöryhmä Takkula. Everstiluutnantti Takkula oli sen komentaja ja minut määrättiin ryhmäupseeriksi. Ryhmässä oli kolme patteristoa. Se armoton ryssien jyräys pysäytettiin tykistön avulla. Oli hieno tunne, kun tiesi voimaa olevan takana ja voi omalta osaltaan auttaa jalkaväen vaikeuksia."

"Kun sota aikanaan loppui, minä ratsastin kotiin hevosvetoinen patteriston komentajana", sanoo Perkki ylpeyttä tuntien. "Ennen vanhaan sanottiin, että eikö se ole kauhistus Jumalan ja ihmisten edessä, kun merimies on hevosen selässä". Sen verran Perkki tunsi vielä merimies olensa näiden sotavuosien jälkeen.

Sotien jälkeen Perkki toimi mm. Utön linnakkeen päällikkönä sekä toimistopäällikkönä Merivoimien esikunnassa. Hän valmistui diplomiekonomiksi Svenska Handelshögskolanista vuonna 1949 ja erosi puolustusvoimien palveluksesta v. 1948

Uran vaihto

Uran vaihtoon vaikuttivat ennen kaikkea sen aikaisen hallituksen toimet ja elämä sodan jälkeisissä puolustusvoimissa. Myöskään tehtävät, joihin hänet määrättiin eivät innostaneet. Näistä Perkki

kertoo: "Kun olin kotiuttanut patteristoni, minut määrättiin divisiioonassa tarkastamaan kaikkien yksikköjen rankaisupäiväkirjat ja pistämään täytäntöön ne rangaistukset, joita liikuntasodan aikana ei ollut toimeenpantu. Se oli inhottava homma. Kiertelin yksiköt tällaisena kauppamatkustajana. Mielestäni tätä ei olisi tarvinnut tehdä. En minä niitä sieltä löytänyt".

"Tämän tehtävän suoritettuaani ilmoittauduin Kouvolassa upseereille tarkoitettuun selvittelykeskukseen, jossa "virkaheitoille" upseereille piti määrätä tuleva tehtävä. Nimeäni ei kuitenkaan listoista löytynyt. Sain määräyksen muutaman päivän lomaan, jonka aikana asian piti selviävän. Oli joulun aatonaatto. Minä matkustin onnellisena kotiin Helsinkiin. Nyt saisin ensimmäistä kertaa viitteen vuoteen viettää joulun vaimoni ja pienen poikani kanssa. Näin ei kuitekaan käynyt. Tapasin kurssikaverini ja hän ihmetteli missä olin ollut. Minut oli kuulema jo ajateltu julistaa kadonneeksi tai karkuriksi. Ei muuta kuin ilmoittautumaan Merivoimien esikuntaan. Täällä sain tietää siirrostani Turun Rannikotykistörykmenttiin. Soitin heti rykmentin komentajalle. Hän sanoi, että ilmoittaudutte huomispäivänä minulle. Pyysin, että olisin saanut viettää joulun kotona, koska siihen ei ollut viitteen vuoteen tilaisuutta. Ei tule kuuloonkaan, vastasi eversti, ilmoittaudutte minulle huomisaamuna klo 09.00.

Tein työtä käskettyä ja ilmoittauduin määräaikaan. Matka jatkui jouluaattona vielä Utön linnakkeelle, jonka päälliköksi minut oli määrätty. Palvelin Utössä vuoteen 1947."

"Tätä muistellessani olen vieläkin hiukan katkera." Toteaa haastateltavani vakavana.

Vuonna 1947 Perkki sai siirron MerivE:n toimistopäällikön tehtäviin. Siirto toteutettiin myös sen takia, että hän olisi voinut paremmin valmistautua Sotakorkeakoulun pääsyttökintoon. Perkki oli kuitenkin jo päätöksensä siviiliin siirtymisestä tehnyt.

Sodan jälkeen oli huutava työvoimapula. Upseeri, jolla oli myös muuta, esim. kaupallista koulutusta saattoi jopa valita työpaikkansa. Perkki siirtyi Helsingin Sanomiin, jossa hän toimi konttoripäällikkönä ja viimeiset vuodet kustannusjohtajana. Eläkkeelle hän siirtyi vuonna 1977.

Hyvä elämä tämä on ollut

Haastatteluni lopuksi majuri ja talousneuvos Juhana Perkki tekee tiliä elämänsä vaiheista ja toteaa, että hyvä elämä tämä on ollut. Upseerikokemusta hän arvostaa ehdottoman korkealle. Se antoi moraalisen ja henkisen ryhdin elämälle. Parempaa taustaa tuskin voi saada.

Upseerin uralle aikovia Perkki kehottaa harkitsemaan vielä toisenkin kerran – jos sittenkin teette positiivisen päätöksen, niin todennäköisesti ette sitä kadu. ■

LOUHINTA, KALLIO- JA MAANRAKENNUS

Saivotie 13
96500 ROVANIEMI
Puh. (016) 379 4291
fax 379 7444,
auto 0400 294 973

FF ▶▶

PORT OF TURKU
FINLAND

VIIDEN TÄHDEN SATAMA PALVELUKSESSASI
Turun Satama, Linnankatu 90, 20100 TURKU
puh. (02) 2674 111, faksi (02) 2674 110, www.port.turku.fi

Korporaali Ilmari Vyyryläinen Teikarin sankari

KARI NORKOLA

Muutama kymmenen vuotta sitten kaikkien aselajien koulutusohjeisiin sisältyi opetuskohta: Taistelu jalkaväen tapaan. Niihin tämän aiheen voi arvata tulleen viime sotiemme kokeuksista, joissa rannikkotykistönkin koulutuksen saaneet mustapunalaaat torjuivat vihollista useimmin konepistoolin ja käsikranaatein kuin oppimillaan kuusituomaisilla.

Perinteisen rannikkotykistön vaihtaessa nyt kalustonsa ohjuksiin on sopiva aika kerrata Suomenlahden pohjukassa, Johanneksessa 29.4. 1917 syntyneen Viljo Ilmari Vyyryläisen tarina kätevästä muurarista tykkimieheksi ja ruotukavereittensa pelastajaksi.

Sotansa Vyyryläinen aloitti Viipurin lohkolle ja vain aivan alussa hän toimi tykkiryhmänsä ammusmiehenä. Tulikasteensa hän kuitenkin sai Säkkijärvellä ja aseeksi oli silloin tullut jo pikakivääri. Kuitenkin joukon nimi oli Rannikkotykistörykmentti 2.

Jatkosota alkoi Viljo Vyyryläisellä vapaaehtoisella konetuliasekurssilla, josta kotiseudulleen toivonut korpraali suunnattiinkin länteen Hangon rintamalle. Siellä Vyyryläinen osallistui torjuntaan vihollisen hyökätessä Långskäriin, joka kuitenkin menetettiin.

Muutama kymmenen vuotta sitten kaikkien aselajien koulutusohjeisiin sisältyi opetuskohta: Taistelu jalkaväen tapaan. Niihin tämän aiheen voi arvata tulleen viime sotiemme kokeuksista, joissa rannikkotykistönkin koulutuksen saaneet mustapunalaaat torjuivat vihollista useimmin konepistoolin ja käsikranaatein kuin oppimillaan kuusituomaisilla.

muistoinen Vyyryläiselle ja hänen kanssaan muutamalle sadalle suomalaiselle rannikonpuolustajalle.

Se alkoi 1.7.1944. Venäläiset olivat päättäneet hyökätä suomalaisten sivustaan Teikarin kautta, joten heille ominaisen massiivisen tulivalmistelun jälkeen saareen hyökkäsi komppania toisen jälkeen. Saarta puolusti silloin noin 350 miestä. Hyökkäyksen pysähtyttyä, kun venäläisillä oli noin puolet saaresta hallussaan, puolustusta johtanut majuri Myntti pyysi vahvennuksia rykmentin komentajalta, eversti

Lyytiseltä, joka heti lähettikin kaiken, mitä nopeasti sai irti: 56 miestä, joiden mukana korpraali Vyyryläinen, eli rykmentin komppanian numero 80. Se riitti. Venäläiset työnnettiin saaresta ja kuoppiin haudattiin 250 maihinnoussutta. Vangiksi oli antautunut 76.

Kolmen päivän aikana puolustajien vahvuus nostettiin jo 645 mieheen ja seuraavat päivät toivatkin tullessaan vielä kaksi maihinnousua. Taisteluita käytiin joka puolella. Puolustajienkin

Ilmari Vyyryläisen muistolaatta Kaarinan kaupungille

Muistolaatan paljastukseen osallistuivat myös Vyyryläisen tytär Marja-Leena Virkki miehensä Pentin kanssa sekä tyttärentytär Anni Virkki

Mannerheiminristin ritari Viljo Ilmari Vyyryläisen muistolaatta paljastettiin Kaarinan kaupunginvaltuuston istuntonsalissa kansallisena veteraanipäivänä 27.4.2001. Arvostetun ritarin työ jatkui sodan jälkeen useissa Kaarinan kaupungin tärkeissä luottamustehtävissä. Kaarinan kaupunki halusi tällä tavalla jättää suuren sankarinsa muiston elämään paikkaan, jossa hän urasti elämänsä viimeisiin päiviin asti.

Sakari Kinnarinen

yhteydet olivat usein poikki, niinpä 80. komppania sai vastahyökkäyskäskyn sen antajan tietämättä, ettei yksikössä enää ollut yhtään upseeria. Korpraali Viljo Vyyryläinen pani silloin kahteen joukkueeseen supistuneen komppanian liikkeelle ja löi vihollisen.

Sekä suomalaiset että venäläiset pyrkivät vaihtelevalla menestyksellä toistensa kimppuun niin, että useissa tuliasemiksi kelpaavissa kuopissa oli aseita, jotka olivat joko jätettyjä tai käyttäjänsä kuollessa kädessä. Niinpä Viljo Vyyryläinenkin varustautui hyökätessään venäläisiä tulipesäkkeitä vastaan pikakiväärillä, kahdella konepistoolilla ja käsikranaateilla. Niillä hän tuhosi konekivääripesäkkeen toisen jälkeen johtaessaan vastahyökkäystä. Merivoimien komentajan, kenraaliluutnantti Väinö Valveen ritariksi esityksen mukaan ”Kahden joukkueenjohtajan haavoittuessa Teikarinsaaren toisen taistelun alkuvaiheessa 4.7.1944 korpraali Vyyryläinen oma-aloitte-

sesti otti johtoonsa molemmat joukkueet ryhtyen suorittamaan vastaiskua. Kun jotkut miehet eivät tahtoneet lähteä, hän nosti heidät kuopista vetäen eteenpäin sekä innosti tovereitaan omalla rohkeudellaan, josta seurauksena oli varsin huomattava menestys vihollisen mereen työntämisessä ja tuhoamisessa.

Onnistuneen vastaiskun jälkeen hän oma-aloitteisesti järjesti haavoittuneiden huollon ja evakuoinnin saaren laiturille, josta mantereelle kuljettaminen saatettiin järjestää.

Kerran korpraali Vyyryläinen yksin pysäytti Teikarissa 50 omaa miestä, jotka pakenivat pakkokauhun vallassa, rauhoittaen heidät sekä järjesti puolustuksen ja johti taistelua edelleen.

Teikarin taistelujen loppuvaiheessa, jolloin vihollinen uudella maihinnousulla oli tuonut saareen lisääntyvät määrät tuoreita joukkoja, korpraali Vyyryläinen jälleen oma-aloitteisesti jär-

jesti saaren pohjoiskärjessä puolustuslinjan siten, että selkäpuolelle jäi kylliksi tilaa evakuoimisen suorittamista varten kunnes kapteeni Fridell saapui ja otti johdon. Kun kaikki lääkintämiehet olivat haavoittuneet tai kaatuneet, otti korpraali Vyyryläinen lääkintälaukun ja sitoi haavoittuneita ja järjesti heidän poiskuljetuksensa vaikeissa oloissa neuvokkaasti. Vetäytymiskäskyn tultua hän tarkasti huolellisesti ennen poistumistaan, ettei omia miehiä jäänyt saareen.

Taistelujen aikana korpraali Vyyryläinen mm. valtasi henkilökohtaisesti neljä vihollisen konekivääriä, osoittaen erikoista rohkeutta ja toimintatarmoa.”

Viljo Vyyryläinen nimitettiin Mannerheiminristin 2. luokan ritari numero 181 21.12.1944 alikersantin arvossa ja konekivääriryhmän johtajana. Vuonna 1968 hänet ylennettiin ylikersantiksi. Hän lepää viimeisen kotipaikkansa Kaarinan hautausmaalla vuodesta 1976 lähtien.■

Passiiviset sensorit ja akustiset järjestelmät

- vedenalaiseen valvontaan
- miinanraivaukseen
- akustiseen ilmapalvontaan

Command and Control

- tulenjohto- ja viestijärjestelmät

Patria Finavitec Oy
Systems
Naulakatu 3
33100 Tampere
Puh. (03) 245 0111
Fax (03) 213 0188

 Patria Finavitec

Kotkassa järjestetty kansallisen veteraanipäivän tapahtumat keräsivät kaakonkulmalle mittavan joukon sotiemme sankareita niin taistelukentiltä kuin kotirintamaltakin. Pääjuhlaa vietettiin Kotkan kantasatamamaan rakennetussa juhlateltassa. Juhlaa kunnioitti läsnäolollaan myös tasavallan presidentti Tarja Halonen. Juhlapuheen piti ministeri Aatos Erkko.

Hyväntuulinen tasavallan presidentti Tarja Halonen ja valiokuntaneuvos Pentti Arajärvi Kotkan kaupunginvaltuuston puheenjohtajan Topias Kotiniemen seurassa.

Komea kunnianosoitus sotiemme veteraaneille

Kotkan kaupunki sai kunnian järjestää 15. valtakunnalliset veteraanipäivät 26.–27.4.2001. Järjestelytoimikunta suunnitteli ja rakensi päivien ohjelmaa lähes vuoden ajan. Aiemmistä tilaisuuksista poiketen juhlat olivat kaksipäiväiset sisältäen runsaasti erilaisia tapahtumia ja toimintaa. Esimerkiksi virolainen mieskuoro "Soomepoiste Meeskoor" esiintyi varsinaisen pääjuhlan lisäksi edellisenä iltana järjestetyssä Veteraanipäivien konsertissa. Oli sykähdyttävää kuulla Suomessa JR

200:n riveissä taistelleiden vielä suoraselkäisten virolaisten komeaa laulua.

Juhla-alueella Kantasatamassa oli pääasiassa Kotkan Rannikkoalueen ja reserviläisjärjestöjen pystyttämä näyttely, jossa keskityttiin Kotkan seudun tapahtumiin sota-aikana. Olipa "kalustonäyttelyyn" saatu jopa Tauno Päämilän omistama ja ohjastama ihka elävä suomenhevonen. Leisku olikin päivien vetonaula, mutta kiinnostusta herätti myös miinalaiva Hämeenmaa sekä sotilaskotitelta munkkeineen. Puolus-

tuvoimien toiminnallinen näytös keräsi uteliaita katselijoita, mutta toisena päivä tihkusateinen sää vei esityksestä parhaan terän.

Veteraanit olivat otettuja, kun Tasavallan Presidentti Tarja Halonen kunnioitti varsinaista pääjuhlaa läsnäolollaan. Juhlassa kuultiin veteraaneja kunnioittavia tervehdyspuheita ministereiltä ja puolustusvoimien tervehdyksen tilaisuuteen toi merivoimien komentaja vara-amiraali Esko Illi. Mukavan piristykseen ja toivoa tulevasta antoivat Annin päiväkodin lapset iloisella ja reippaalla

esityksellään.

Keski-iltään jo 81-vuotiaita veteraaneja on jäljellä enää noin 140 000 ja noin 25 000 heistä on sotainvalideja. Meillä ei siis ole kovin monta vuotta enää jäljellä osoittaa kunnioitustamme tälle karuja kokeneelle ikäpolvelle. Me Kotkassa olemme onnellisia ja ylpeitä, että saimme olla mukana jatkamassa perinnettä ja näyttämässä, että "henki elää".

**Teksti: Sakari Martimo
Kuvat ja kuvatekstit:
Ulla Parviainen**

Juhlan alussa lähetettiin matkaan veteraanien seppelpartiot.

Veteraani ja tämän päivän rannikkotaistelija. Juhlapäivän kunniavierailija ja muullakin yleisöllä oli mahdollisuus tutustua Kotkan kantasatamassa puolustusvoimien kalustoon ja varustukseen ennen ja nyt.

SALPALINJA -MUSEO

Avoimena kesä-elokuussa päivittäin klo 10-18
touko- ja syyskuussa sunnuntaisin klo 12-18
Tiedustelut Salpamaja-ravintola
puh. 05-3477 383

SALPAVAELLUS 29.6-1.7.2001

**MIHIKKÄLÄ
KAAKONHELMI**

**TERVETULO
MIHIKKÄLÄÄN**

PELIMANNIPÄIVÄT 3.-5.8.2001

Tiedustelut: Miehiikkälän kunta
Puh. 05-74901 fax 05-7490 219

www.miehiikkala.fi
miehiikkala@miehiikkala.fi

Kultainen ansiomitali Pekka Ahtolalle

■ Tunnustuksena puolustusvoimien ja maanpuolustuksen hyväksi tehdystä työstä puolustusvoimain komentaja on myöntänyt reservin majuri Pekka Ahtolalle 23.3. puolustusvoimien kultaisen ansiomitalin.

Rannikon Puolustaja onnittelee! –E.S.

K U N N I A K I R J A

TUNNUSTUKSENA PUOLUSTUSVOIMIEN
JA MAANPUOLUSTUKSEN HYVÄKSI
TEHDYSTÄ ERITTÄIN ARVOKKAASTA
TYÖSTÄ OLEN MYÖNTÄNYT

RESERVIN MAJURI PEKKA AHTOLALLE

PUOLUSTUSVOIMIEN
KULTAISEN
ANSIOMITALIN

HEISINGISSÄ 23 . 3 . 2001

Astoria Häggblom
PUOLUSTUSVOIMAIN KOMENTAJA
KENRAALI

ELESCO

Puolustusjärjestelmien suunnittelua, valmistusta ja integrointia miinasodankäynti-, tiedustelu-, valvonta- ja johtamisjärjestelmiin

Raivauksenhallintajärjestelmän käyttäjäliityntä toteutettuna 20" litteillä värinäytöillä, äärimmäisenä oikealla magneettisuojaajajärjestelmän käyttäjäliityntä.

Erityisosaamisen alueet:

- Elektromagnetismi
- Hydroakustiikka
- Elektroniikka vaativiin olosuhteisiin
- Järjestelmäintegrointi

Tuotteet:

- Heräteemiinien raivausjärjestelmät
- Magneettisuojaajajärjestelmät
- Herätämittausradat
- Akustiset ja optiset valvontajärjestelmät
- Johtokeskus- ja esitysjärjestelmät
- Ammunnanhallinta- ja laskinjärjestelmät
- Laitesuojat ja niiden varusteet

Elesco Oy
www.elesco.fi

PL 128
(Luomannotko 4)
02201 ESPOO
puh. (09) 525 9060
fax (09) 525 90660

PL 198
(Kampikuja 4)
78201 VARKAUS
puh. (017) 366 5100
fax (017) 366 5111

Yhdessä enemmän – ja paremmin.

Palveluiden kehittäminen, helpompi ja sujuvampi asiointi. Valikoimat, jossa yhdistyvät laatu ja kattavuus. Tässä vain muutama Kespron tavoite, jolla pyrimme parhaaseen mahdolliseen kumppanuuteen sinun, asiakkaamme kanssa. Tehdään yhdessä enemmän – ja paremmin.

KESPRO

Merikadetti- perinnettä kädestä käteen

18. merikadettikurssin aikakirjat siirtyvät kenraali Jaakko Valtasen kädestä Merisotakoulun johtajalle, kommodori Risto Raskulle. Kurssiveljet Lauri Lähteenmäki ja Erkki Nissilä seuraavat.

– Meidän kurssimme oli siitä poikkeuksellinen, että jouduimme rintamapalveluksen jälkeen sovittautumaan opiskelijaelämään ja sen sääntöihin, muisteli puolustusvoimain täysinpalveluttu komentaja, kenraali Jaakko Valtanen kadettiaikojaan entisessä opinajossaan Merisotakoulussa 2.5.2001. – Myös Liittoutuneiden valvontakomissio ulotti varjonsa kurssin läpivientiin.

Syksystä 1944 kevääseen 1946 järjestetty 18. merikadettikurssi julkaisi vaiheistaan teoksen, jonka toimitti itsekin merikadettikurssin käynyt everstiluutnantti Heikki Tiilikainen ja kustansi hänen johtamansa Suomen Sotilas. *Kivikaleerin kannella – 18 merikadettikurssin aikakirjat* on sikäli poikkeuksellinen kadettielämän kuvaus, että se keskittyy vahvasti upseerikoulutuksen perinteisiin ja sosiologiaankin. Kirjaan sisällytettiin pitkällisen pohdinnan jälkeen mm. merikadettikurssin sen aikainen Perinteiden Kirja omansalaatusine, hyvinkin hauskoine initiaatiomenoineen.

Kurssilta valmistuneista 13 upseerista monet nousivat näkyviin aseisiin puolustusvoimissa. Heitä olivat kenraali Valtasen lisäksi mm. puolustus-

voimien huoltopäällikkönä toiminut kenraaliluutnantti Alpo Kantola ja merivoimien entinen komentaja kontra-amiraali Bo Klenberg. Monet tekivät toisen uran reservissä, kuten tykkiasiantuntija eversti Pentti Silvast, Punaisen Ristin valmiuspäällikkö kommodori Pentti Louhi ja suurtankkerien päällikkö Antti Näsi.

18. merikadettikurssi sidotti 20 kappaletta teoksia erikoiskansiin ja lahjoitti ne kannustuspalkinnoiksi omistuskirjan ja kaukoputken myötä jaettava kunkin vuosikurssin sellaiselle merikadetilte, joka oli osoittanut rehtiä kadettitoveruutta ja harrastusta meri- ja rannikopuolustuksen historiaan sekä isänmaallisiin arvoihin ja hyviin perinteisiin.

Kenraali Valtanen sanoi ajatuksen perinteen siirtämisestä lähteneen sanoista, joilla Merisotakoulun johtaja esitteli uuden kadettikomppanian päällikön lähes kuusi vuosikymmentä sitten: ”Teillä on nyt johtajanne hyvä esimies. Hän on erinomainen ammattimies ja kokenut johtaja, oikeamielinen ja rehellinen ihminen sekä aidosti isänmaallinen kansalainen.”

RIIHIMÄEN PERUSRAKENNUS OY

Otavankatu 16 C, 11130 Riihimäki
Puh. (019) 723 126, 040 564 2965

KOTKAN OPTIIKKA

KOTKANKATU 12
48100 KOTKA
P. 05-212951

Kesällä 2001 on kahdeksana viikonlopun päivänä mahdollisuus nähdä Kuivasaaren 12-tuumainen kaksoistykkitorni, muitakin museotykkejä ja lisäksi saaren ainutlaatuista luontoa. Matkat tehdään vesibusseilla Merisatamasta ravintola Karusellin luota.

Retket ovat viikonloppuna 2–3.6, sunnuntaina 8.7, viikonloppuina 21–22.7 ja 4–5.8 sekä lauantaina 11.8. Lauantaisin lähdöt ovat Merisatamasta klo 9:00 ja 11:30, sunnuntaisin 9:00, 11:30 ja 14:00. Retket kestävät noin kolme tuntia, josta Kuivasaarella ollaan noin kaksi tuntia.

Hinta on 100 mk aikuisilta ja 60 mk alle 12-vuotiailta lapsilta. Hintaan sisältyvät matkat vesibussilla ja opastus. Lippuja myydään IHA-Linesin toimistossa Meritullintori 6 arkisin klo 9–16, puh. (09) 879 5343. Kuivasaarella on sotilaskoti.

Kuhunkin lähtöön myydään etukäteen korkeintaan 60 lippua ja lisäksi laiturilta Merisatamassa myydään enintään 20 lippua kansipaikoille, jos sää sen sallii. Retkelle osallistuvien on oltava Suomen kansalaisia ja heidän on voitava todistaa henkilöllisyytensä.

Tervetuloa koko perheen voimin!

RANNIKON PUOLUSTAJA

-lehden lukija-excursio

Kriisiajan energiahuolto

Aika: Keskiviikko 5. syyskuuta
2001, kello 16.30–n. 19.00
Paikka: Helsingin Energialaitos Oy,
Kamppi

- Esitelmät kriisiajan energiahuollosta (Helsinki)
- Tutustuminen luolatiloihin (Helsingin Energialaitos)

Tilaisuuden isäntänä toimii Helsingin kaupungin valmiuspäällikkö Raimo Suomio.

Ilmoittautuminen
24.8.2001 mennessä:

Eero Sivunen,
puh: 0500 504 579,
fax: (09) 1299 277
sähköposti:
eero.sivunen@rtk-fakta.rtk.fi

Mukaan mahtuu 35 henkilöä.
Paikat varataan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Tilaisuus on maksuton.

HANGÖ STEVEDORING
OY HANGÖ STEVEDORING AB
PL 26, 10901 HANKO
Puh. 019-221 922

Oy Lunden & Co Ab

Pansiontie 45
20200 Turku
Puh. 02-260 9911

Mikä on Rannikkotykistön Perinneyhdistys?

Rannikon Puolustaja -lehti julkaisee eri yhdistysten kuulumisia ja tiedottaa mm. niiden toiminnasta. Vuosien aikana sana "perinne" on liitetty lukuisten yhdistysten nimiin – milloin aselajin, joukkoyksikön, joukon tai killan – erilliseksi perinneyhdistykseksi tai -jaokseksi. Lisäksi on useita säätiöitä, jotka myös vaalivat toiminnasaan perinteitä.

Rannikkotykistösäätiö täytti runsas vuosi sitten 20 vuotta ja toimii edelleen aktiivisesti. Sitä edelsi Rannikkotykistön Perinneyhdistys ry, jota ei suinkaan ole vielä lopetettu.

Rannikon Puolustaja -lehti pyysi kenraaliluutnantti Alpo Kantolaa kertomaan Rt-perinneyhdistyksen ja Rt-säätiön taustoista. Kiitämme saamastamme tiedosta.

■ Moni nykypolven lukija varmaan hämmästelee tuon nimen nähdessään. Eikö nyt jo ole riittävästi yhdistyksiä kaikkiiin tarpeisiin? Varmaan näin onkin, mutta tuo yhdistys tarvittiin lähes neljänneksivuosisista nopeasti ja vain yhteen tarkoitukseen. Tehtävänsä täytettyään se "nukutettiin".

Yhdistyksen perustajat - monet jo silloin veteraaneja - ovat vuosien kuluessa poistuneet tai poistumassa. Nyt lienee oikea hetki kirjata tapahtuma historiaan. Yksityiskohtat löytyvät arkistosta, joka näyttää täydelliseltä tuon vaiheen mukana olleen silmin....

Tukea tarvittiin

1970-luvun lopulla tuntui siltä, että nyt tai ei ehkä lainkaan. Aselajin piirissä ympäri rannikoitamme koettiin ongelmana vähäisenkin "tukirahan" hankinta. Joukot olivat luonnollisesti kehittäneet seudulle verkoston, jolta voi "kerjätä". Suurimmalta puute tuntui aselajin johdon tasalla. Tarvittiin siis - muiden aselajien tapaan - säätiötyyppinen tuki.

Pettymyksiäkin oli

Syksyllä 1978 sisäpiirissä valmisteltiin ensimmäistä sidosryhmien yhteistä asiaa koskevaa neuvotetta. Päiväksi sovittiin marraskuun 15. 1978. Osanottajien innostus säätiön perustamiseksi oli suuri. Mutta – puuttui se oleellisin – peruspääoma. Teke-

mistä kuitenkin riitti kaikille osaaville. Puuhamiesten kesken sovittiin työnjaosta. Olavi Lyytinen oli ammattipuheenjohtaja kymmenissä kokouksissa ja ryhmissä. Yhteyksiä rekisteriviranomaisiin ja sääntöjen luonnostelua hoiti Kalle Ignatius. Jo hänen ensimmäinen käyntinsä oikeusministeriön ao. esittelijän luona osoitti hänen laatimansa sääntöluonnoksen olevan hyväksyttävissä. Samalla ilmeni, että oikeusministeriö ei enää rekisteröi säätiöitä, joiden peruspääoma on alle 100.000 mk. Kun tämä ei ollut ennalta tiedossa, pettymys oli luonnollisesti suuri.

Peruspääomaan kartuttamiseen vihkiytynyt Pentti Huhananntti ehdotti tällöin vaiheittain etenevistä: "Perustetaan yhdistys, pyritään sen pikaiseen rekisteröintiin ja aloitetaan laillinen rahankeräys".

Yhdistyksen perustajat

Jukka Karvinen laati vauhdilla yhdistykselle säännöt, jotka "marraskuun 1978 -ryhmä" eräin tarkistuksin hyväksyi 19.3.1979. Ja jo 4.4.1979 voitiin kutsua koolle yhdistyksen perustava kokous. Osoitus yrityksen vakavuudesta löytyy seuraavasta perustamiskirjan nimiluettelosta:

Akseli Heimonen
Keijo Mikola
Reijo Telaranta
Alpo Kantola
Heikki Tiilikainen
Eero Salovaara
Chr von Frenckell
Ruben Jaari
Pentti Vähäkallio
Väinö Valve
Jarl Storgårds
Liisa Österlund
Jaakko Valtanen

Pentti Huhananntti
Kalle Ignatius
Olavi Lyytinen
Jukka Karvinen
Olavi Häyrinen
Eero Harkia
T K Suvisaari
Aimo Pajunen
Juhana Perkki
Väinö Karvinen
Jaakko Leppänen
Toivo Linna

Yhdistyksen hallituksen järjestäytyttyä voitiin 6.4.1979 jättää yhdistysrekisteriin anomus Rannikkotykistön Perinneyhdistys -nimisen yhdistyksen perustamisesta. Oikeusministeriö hyväksyi anomuksen jo 30.4.1979. Ensimmäinen vaihe oli saatu päätökseen.

Onnistunut pääoman hankinta ja säätiön perustaminen

Päämäärän ollessa vain peruspääoman saaminen säätiölle ei ollut tarkoitus ryhtyä erityiseen jäsenhankintaan. Luonnollisesti liittyminen oli mahdol-

lista. Perustajajäseniä oli 25 ja jäsenmäärä suurimmillaan lienee ollut kaksinkertainen.

Kesän ja syksyn kuluessa yhdistys vaurastui. Runsaan pohjan muodosti erään sodan aikaisen yksikön tuolloin keräämä rahasto, jonka Eero Harkia oli taitavasti luotsannut läpi vaikeiden vuosien. Rannikkotykistön Upseeriyhdistys ry:n hallinnassa olleet Niilo Sarion ja Kurt Tourin rahastot niinkään siirrettiin peruspääomaan lukuisien yksityisten lahjoitusten ohella.

Oikeusministeriö myönsi 21.9.1979 luvan perustaa Rannikkotykistösäätiö. Säätiö tuli merkityksi rekisteriin 17.10.1979.

Rannikkotykistön Perinneyhdistys ry oli suorittanut ottamansa tehtävän.

Väliotsikointi toimituksen.

RT-Perinneyhdistyksen vuosikokous 23.5.2001, sivu 93.

Tapiovaara jatkaa rt-säätiössä

■ Rannikkotykistösäätiön valtuuskunnan vuosikokous pidettiin torstaina 19. huhtikuuta Luottokunta Oy:n toimitiloissa Lauttasaassa. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2000 toimintakertomus ja vahvistettiin ylijäämäinen tilinpäätös.

Vuoden 2001 toimintasuunnitelmassa painottivat edelleen rannikkotykistöaselajin piirissä tapahtuva tutkimus- ja kehittämistoiminta.

Säätiön hallituksen esittämä sääntömuutos hyväksyttiin, mutta sääntöjen mukaan asia joudutaan käsittelemään kahdessa kokouksessa.

Valtuuskunnan puheenjohtajisto, toimitusjohtaja Keijo Tapiovaara, toimitusjohtaja Jarl Storgårds sekä toimitusjohtaja Kari Tarkiainen, jatkaa entisessä kokoonpanossaan. Hallituksen puheenjohtajana toimii edelleen kommodori Hanno Strang.

Säätiön asiamiehenä toimineen komkapt Jyri Vikströmin siirryttyä siviilitehtäviin säätiön asiamiehenä on aloittanut komkapt Kari Aapro.

PJlä

APURAHAT JAETTU

■ Viime rannikonpuolustajan numerossa ollut ilmoitus tutkimusapurahojen hakemisesta tuotti rannikkotykistösäätiölle useita apurahahakemuksia. Rannikkotykistösäätiö käsitteli hakemukset 13.12.2000 pidetyssä hallituksen kokouksessa ja päätti jakaa rannikkopuolustusta tukevia apurahoja yhteensä 57 000 markkaa. Stipendit on osoitettu rannikonpuolustusta käsittelevien historiatietojen dokumentointiin ja tutkimustöiden suorittamiseen.

Stipendit myönnettiin seuraaville henkilöille ja yhteisöille:

■ 30 000 markkaa

Komentaja Ove Enqvistin sotatieteen tohtorin opintojen tukemiseen. Ove Enqvistin tutkimustyö käsittelee rannikkopuolustukseen tarvittavien maa-alueiden hallintaa Suomessa vuodesta 1809 nykypäivään.

■ 10 000 markkaa

VTM-tutkija Pekka Silvestin tutkimustyön tukemiseen joka käsittelee Hangon merisotilaallista neuvostotukikohtaa. Tutkimus on osa tutkijan suunnittelemaa väitöskirjatyötä, joka tehdään Helsingin yliopiston poliittisen historian laitoksella.

■ 10 000 markkaa

Komentaja Erkki Marttilan tutkimustyön tukemiseen joka käsittelee entisen Rannikkotykistörykmentti 3:n toiminta-alueen nykytilaa Laatokan alueella. Tutkimus liittyy rannikkopuolustuksemme historiatietojen taltioimiseen ja sen lopputuloksena on tarkoitus julkaista tutkimusraportti valokuvia ja tekstiä käsittävänä kirjasena.

■ 7 000 markkaa

Apuraha Rannikkotykistön opistoupseerit ry:n historiikin julkaisutoiminnan tukemiseen.

Tekeillä olevat julkaisut ja tutkimukset tulevat valmistuessaan olemaan arvokas lisä rannikkopuolustuksen historiateosten ketjuun. Rannikkotykistösäätiö onnittelee apurahan saajia ja toivottaa menestyä valmisteilla olevien julkaisujen ja tutkimusten toteuttamiseen.

Vireä Rannikkosotilaskotiyhdistys vietti vuosikokousta

Naisten vapaaehtoisen maanpuolustuksen urantuntajajärjestönä vireä Rannikkosotilaskotiyhdistys toimii maamme etelärannikon linnakkeilla ja Merivoimien joukko-osastojen sijaintipaikkakunnilla. Kaantuneita on yhteensä 13 sotilaskodissa ja aluksilla.

Yhdistyksen seitsemän paikallisosastoa vuorottelee vuosikokouksen järjestelyvastuussa. Tällä kertaa oli Helsingin alueella toimivan Suomenlinnan paikallisosaston vuoro emännöidä kokousta. Sunnuntaina, 4. maaliskuuta kokoontui yli satapäinen joukko vuosikokoukseen Hotelli Arthuriin, Helsinkiin.

Katsauksensa menneeseen loivat Suomenlinnan paikallisosaston puheenjohtaja Eija Paananen ja yhdistyksen puheenjohtaja Ulla Varjola, joka valittiin tehtävään myös seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi. Uutterasta työstä huolimatta numerot tilinpäätöksen viimeisellä rivillä kertovat karua kieltään. Yksi syy on se, että yhdistyksen toiminta-alueella palvelevien varusmiesten ja naisten määrä viime vuonna jäi odotettua pienemmäksi. Yhteysupseerimme kommodori Kai Varsio esitti arvion lähi vuosien varusmiesmäärien muutoksista ja niiden vaikutuksesta sotilaskotiemme toimintaan.

Vuosikokouksen jälkeen vietetyn vuosikokousjuhlan juhlapuheen piti Naisten Valmiusliiton puheenjohtaja Elisabeth Rehn. Rehn kertoi Valmiusliiton ajankohtaisista asioista ja tulevaisuuden näkymistä. Leppoisaan sävyyn hän kuvaili omia kokemuksiaan YK-tehtävissä entisen Jugoslavian alueella. Paikallaan oli myös lämminhenkinen muistutus

Naisten Valmiusliiton puheenjohtaja Elisabeth Rehn pitää juhlapuhetta.

siitä, kuinka tärkeää monesti pelkkä sotilaskodin läsnäolo on ankeissa oloissa palveleville maanpuolustajille.

Sotilaskotityötä on Rannikkosotilaskotiyhdistyksessä on tehty jo 83 vuotta.

Tämä vuosi on myös Sotilaskotiliiton 80-vuotisjuhlayksi ja niinkään YK:n vapaaehtoistoiminnan vuosi. Kolme keskeistä vapaaehtoisuuden piirrettä ovat taloudellisen hyödyn tavoittelemattomuus, vallan vapaus ja epäitsekkäis toiminta. Tarvitaan siis rohkeutta, joskus jopa huimapäisyyttä. Joskus menee pieleen, mutta liika varovaisuus ja totutuissa toimintamalleissa pysyminen estää kehityksen. Tarpeen on siis luoda myös uusia, ajan haasteisiin vastaavia toimintamalleja.

HELSINGIN YLIOPISTON MUSEO

FT Laura Kolbe.

rin, entisen Sveaborgin, nykyisen Suomenlinnan linnoitustyöt aloitettiin 1748. Rakentamisen myötä kauppa, merenkulku ja käsityöammatit vilkastuivat ja linnoituksen upseerit antoivat esimerkillään uusia kulttuurivirikkeitä kaupunkilaisille. Helsinkiin alkoi muodostua säätyläisluokka.

Suomen sota 1808–09 katkaisi monisatavuotisen yhteyden entiseen isäntämaahan Ruotsiin. Suomesta tuli osa Venäjän keisarikuntaa. Helsingissä oli vajaat 5000 asukasta, kun se keisarillisella asetuksella määrättiin 27.3.1812 Suomen suuriruhtinaskunnan pääkaupungiksi. Näin pääkaupungin statuksen saanut Helsinki oli silti vielä unelias yliopisto- ja hallintokaupunki, ”kananpoika, jolla ei ollut siipiä, ei pyrstöä, mutta oli saanut pesäpaikan”. Uuteen pääkaupunkiin yliopisto siirrettiin 1828 Turun palon jälkeen. Kun Nikolainkirkko,

nykyinen Tuomiokirkko, vihittiin 1852, ”Pohjolan valkea kaupunki” oli linnoitusupseeri Ehrenströmin ja arkkitehti Engelin suunnitelmien mukaisesti rakennettu uusklassiseen tyyliin vaaleine julkisivuineen.

Nykyiset kaupunginosat alkoivat saada oman ilmeensä mm. kehittyvän kaupan, teollistumisen ja satamien myötä: kutoma- ja metalliteollisuus keskittyi Sörnäisiin ja Kallioon, Sörnäisiin myös satama. Uuden työläiskaupungin osan asukkaat antoivat alueelleen uutta sykkettä ja oman leimansa. Porvareiden aidosti monikulttuuriseksi viihde-elämän keskuksesi kehittyi Espojen seutu. Yliopiston ja hallinnon keskittyminen nykyisen Senaatintorin ympärille teki Kruununhaasta tyypillisen virkamiesten kaupungin osan. Senaatintoria voitiin pitää vallan kaupunkina, jota hallitsi Kirkko, valtio ja tieto. Katajanokka muuttui vasta, kun kaupunki kaavoitti sen. Paha-mainesten salakuljettajien, rahattomien opiskelijoiden ja muun epämääräisen aineksen kansoittama, kaupungin rajan ulkopuolella olevaa hökkeliperiferiaa tuskin pystyy kuvittelemaan entiseksi ihaillessaan alueen tyyli- ja kulttuurin. Luontoromantiikan kaipuu ja halu päästä pakoon kaupunkielämän pahuutta vei ihmisiä Kulosaareen ja Munkkiniemeen.

Helsingin julkisista palveluista osa on peräisin 1800-luvun loppupuolelta: kaasulaitos perustettiin 1860 ja sähkölaitos 1884. Ensimmäinen vesijohtoverkko ja katuvalaistus ovat vuodelta 1876.

Maamme itsenäistyminen

1917 merkitsi ns. toisen pääkaupunkivaiheen alkamista. Jo ennen toista maailmansotaa pääkaupungin väkiluvun moninkertaistuminen pakotti aluelajennuksiin. Helsingin niemi oli käynyt ahtaaksi. 1946 toteutettiin suuri alueliitos, jolloin Helsinkiin liitettiin mm. Haagan kauppa, Huopalahden ja Oulunkylän kunnat, Kulosaaren huvilakaupunki sekä laajoja alueita silloisesta Helsingin maalaiskunnasta.

60-lukua pidetään Helsingin ensimmäisenä oikeana kaupungistumisen vuosikymmenenä. Sääty-yhteiskunta kyseenalaistettiin, radikalismi ja kaupunkiarvot nousivat esiin. 70- ja 80-lukuja hallitsivat citykulttuuri ja juppius. 90-luku toi kaupunkipolitiikan ja kaupungin identiteettiongelmat – samat kuin 100 vuotta aikaisemmin. Mikähän on ominaisinta nykyiselle vuosikymmenelle?

Helsinki on viime vuosikymmeninä kokenut merkittäviä tapahtumia: kesäolympialaiset 1952, joiden sanotaan olleen viimeiset todellisen olympiahengen mukaiset kisat, Ety-kokouksen isännöisyys. Helsinki on tullut tunnetuksi lukuisten muidenkin kansainvälisten huipputapaamisten paikkana sekä suositun kongressikaupunkina.

Laura Kolben huumorin värittämä Helsinki-esitelmä herätti vilkkaan keskustelun ja lukuisia kysymyksiä, joita olisi riittänyt pitkälle iltaan saakka. Muuten, mitkä ovat olleet maamme pääkaupunkeja? Useimmat vastasivat: Tukholma, Turku, Pietari ja Helsinki. Väärin, väärin! Tukholma, Pietari ja Helsinki.

Sirkka Stolt

MEIDÄN HELSINKIMME

Helsingin historiasta ja kaupungin kehittymisestä kyläpahasesta nykyiseksi vireäksi ja moni-ilmeiseksi pääkaupungiksi kertoi filosofian tohtori Laura Kolbe monikymmenpäiselle sisarjoukolle RSKY:n Suomenlinnan paikallisosaston tammikuun sisarillassa Katajanokalla.

Helsinki on ehtinyt juhlia 450 vuottaan. Se oli Euroopan kulttuurikaupunki. Tie on ollut pitkä niistä varhaisista vuosista, jolloin Helsingillä ei edes ollut kaupungeille tyypillistä kaupunkikulttuuria. Kaupungistuminen ja kasvun aika oli paljon myöhemmin.

Ruotsin kuninkaan Kustaa Vaasan mahtikäskyllä Helsinki perustettiin Vantaanjoen varrelle 1500-luvulla. Syrjäisen sijaintinsa vuoksi se pysyi kauan uinuvana kaupunkipahasena. Voittopuo-

lisesti ruotsinkielinen väki asui yksi- tai kaksikerroksisissa talorötelöissä. Kaupankäynti oli hollantilaisten ja saksalaisten käsissä.

Unelias kaupunki sai piristysruiskeen, kun kenraalikuvernööri Pietari Brahe siirretti kaupungin vesistöjen rantaan Vironniemelle, nykyisen Senaatintorin ja Pohjoissataman väliselle alueelle. Kehitystä vauhditti myös kaupungin edustalla sijaitsevien Suisaarten linnoittaminen. Viapo-

Myllykosken Lasi Ky

Jäserverintie 1, 46800 Anjalankoski
puh. 05-363 6071

Evp-upseerit lounaalla

■ Vireä evp-lounasperinne jatkui taas 14.3.2001 Katajanokan Kasinolla. Maanpuolustuskorkeakoulun Strategian Laitoksen johtaja, eversti Heikki Hult piti esitelmän aiheesta "Onko turvallisuuspoliittinen tilanne muuttunut? Tarvitaanko tarkennuksia puolustuselontekoon?". Eversti Hult valotti erinomaisessa esityksessään turvallisuuspolitiikan muuttunutta ympäristöä ja sen vaikutuksia Suomen linjauksiin ja valintoihin. Esitelmä sivusi myös selonteon taustoja niin Naton, EU:n, Venäjän, Ruotsin kuin sota- ja lähihistorian valossa. Tilaisuuteen osallistui 12 yhdistyksen jäsentä. Esitelmän jälkeen nautittiin maukas lounas, jota siivitti aktiivinen keskustelu.

Rannikkotyöstön Upseeriyhdistyksen evp-lounaalla Katajanokan Kasinolla 19. huhtikuuta ev Kaj

Wallander piti esitelmän aiheenaan Puolustusvoimien avoin oppimis- ja toimintaympäristö (AVOT) – tulevaisuuden näkymiä. Aiheesta käytiin vilkas keskustelu, jossa todettiin Suomen oleva etäopetuksessa eräs kärkimaista. (P Jlä)

Vaikka tapahtuman nimikkeessä on evp-etuliite lounaan edessä, toki myös aktiivipalveluksessa olevien jäsenet, kuten myös yhdistyksen jäsenenä olevat reservin upseerit ovat tervetulleita. Tarjolla oli vielä 17.5.2001 everstiluutnantti Uolevi Tirrosen esitelmä, jossa käsiteltiin Koivistoa ja Viipurinlahtea Kannaksen puolustusjärjestelyissä vuosina 1939–1944. Syksyn aikana jatketaan uusilla esitelmillä, joiden aiheista voi tehdä esityksiä esimerkiksi yhdistyksen varapuheenjohtajalle eversti Juhani Haapalalle.

URHEILUTALO

Kiinteistö Oy Vantaan Urheilutalo
Vantaan Retkeilyhotelli

Vantaan Retkeilyhotelli tarjoaa virikkeellisen, viihtyisän ja edullisen majoituksen Tikkurilan urheilupuistossa Vantaan kaupunkikeskustan välittömässä läheisyydessä.

Vantaan Retkeilyhotelli sijaitsee Tikkurilan urheilupuistossa Urheilutalon yhteydessä. Urheilupuistosta on 800 metrin kävelymatka Tikkurilan asemalle ja 1300 metrin matka Tiedekeskus Heurekaan. **Helsinkiin junamatka kestää 15 minuuttia ja lentokentälle auto-matka kestää 5-7 minuuttia.**

Urheilutalossa on kahvila-ravintola, keilahalli, biljardisali, kuntosali, ampumarata 25 m, paini- ja tatamitiloja ja iso täysimittainen palloiluhalli sekä tarvittavat puku- ja pesutilat.

Retkeilyhotellin välittömässä läheisyydessä on uimahalli, kaksi squashkenttää, golf-simulaattori ja useita ulkokenttiä eri palloilulajeille. Hiekkaharjun tenniskeskus, squash- ja sulkapallohalli sekä golfkenttä sijaitsevat 1500 metrin etäisyydellä Hiekkaharjun aseman läheisyydessä.

Vantaan retkeilyhotellissa ja -majassa on yhteensä 100 vuodepaikkaa.

Majoitusliike kuuluu valtakunnalliseen Suomen Retkeilyjärjestön SRM ry:n -hostelliketjuun ja edelleen kansainväliseen (IYHF) hostelliverkostoon. **SRM:n luokitusjärjestelmässä hotelli on luokiteltu ylempään (****) tasoluokkaan.**

Hinnat alkaen 90 mk/henkilö

Vantaan Retkeilyhotelli
Valkoisenläntheentie 52
01300 Vantaa

Soita Hotelli (09) 872 0067
Fax (09) 872 0068

ION TRACK INSTRUMENTS LTD.

ITEMISER - Räjähdyks- ja huumausaineiden ilmaisin- ja tunnistusjärjestelmä

"ITEMISER" on kaksitoiminen ilmaisin- ja tunnistusjärjestelmä narkoottisten ja räjähdysaineiden jäljittämiseen. ITEMISER on tällä hetkellä herkin markkinoilla oleva ko. aineiden ilmaisinlaite, jonka ainutlaatuinen "Ion Trap Mobility Spectrometer" (ITMS®) paljastinmenetelmä on patentoitu. Esimerkiksi kätketystä aineesta kuljetuslaatikkoon irronneet vähäisetkin määrät (100 pikogr.) voidaan ilmaista laitteen avulla.

ITEMISER-ilmaisin kertoo välittömästi, onko kyseessä narkoottinen vai räjähdysaine. Tämä kevyt ja helposti siirreltävä laite koostuu näytteenottolaitteesta, analysaattorista, kosketusnäyttölaitteesta sekä tulostimesta. Henkilökunta voidaan nopeasti kouluttaa käyttämään järjestelmää tehokkaasti. Kun laite havaitsee kiellettyä ainetta, tapahtuu tunnistus, merkkivalo syttyy, sekä haluttaessa kuuluu hälytysääni.

Näytteenotto suoritetaan joko pyyhkäisemällä pintaa paperisuodattimella (näytteen kerääjä) tai sähkökäyttöisellä käsi-imurilla, jossa on sama näytteenkerääjä. Useat riippumattomat kokeet ovat osoittaneet, että näin saadaan kerätyksi 25 kertaa enemmän näytettä kuin muilla menetelmillä. Molemmissa tapauksissa näytettä sisältävä kerääjä asetetaan laitteen näyteaukosta sisään, mikä automaattisesti käynnistää analysoinnin. Viiden sekunnin kuluessa laite ilmoittaa, onko kyseessä kiellettyä ainetta. Näytteenotto voidaan toistaa tuhansia kertoja päivässä.

ITEMISER paljastaa kaikki tunnetut narkoottiset aineet ja räjähteet.

KÄYTTÖKOHTTEET

- lentoasemat
- tuomioistuimet
- poliisiasemat
- VIP-kohteet
- oikeustieteelliset laboratoriot
- vankilat
- julkiset rakennukset
- tulliasemat

LAITTEEN MITAT:

- 47,0 x 53,5 x 37,0 cm (pituus x syvyys x korkeus)
- paino 19,5 kg

YHTEYSTIEDOT:

MACHINERY OY
Ansatie 5, PL 560
Erikoisryhmä
01741 VANTAA

puh. (09) 89551
faksi (09) 8955 3474

Juhlamatkalla palkittiin yhdistyksen entisiä puheenjohtajia. Vasemmalta Esko Haapala, Mika Oranen, Jari Andersson (nyk. pja), Valto Vainio, Aapo Tokkola ja Kaj Lehto.

15-vuotias Rannikkotyökystön Opistoupseerit ry Juhlamatka Tukholmaan

Rannikkotyökystön Opistoupseerit ry saavutti 1.3.2001 15 vuoden iän. Rippi-kouluikään ehtinyt yhdistys perustettiin vuonna 1986 nimellä Rannikkotyökystön Toimiupseerit ry.

Yhdistys toteuttaa toimintaansa järjestämällä jäsenilleen mm jatkokoulutusta, kokouksia, juhlatilaisuuksia, retkiä ja muita tapahtumia. Ajankohtaisiin jatkokoulutustilaisuuksiin liittyvät myös yhdistyksen kevät- ja syyskokoukset. Tällä kertaa halusimme juhlistaa toimintamme pyöreitä vuosia toteuttamalla juhlamatkan Tukholmaan. Ajatus vierailusta syntyi jo edellisenä vuonna. Täytyy todeta, että hyvä suunnittelu kannatti, sillä juhlamatka onnistui yli ennako-odotusten. Sen voivat todistaa lähes viisikymmentä mukana ollutta puolisoineen ja seuralaisineen.

Juhlaohjelmaa

Matkan virallinen osuus aloitettiin jo ennen kuin s Mariella irtosi Helsingin satamasta. Kokoonnuimme laivan kokouskerrokseen, jossa yhdistyksen puheenjohtajan Jari Anderssonin johdolla aloitettiin 15-vuotisjuhlatilaisuus. Itse tilaisuus oli arvokas

niin ohjelmaltaan kuin tunnelmaltaan. Puheenjohtaja jakoi hallituksen myöntämät numeroidut muistolahjat entisille puheenjohtajille. Entinen puheenjohtajamme - nykyinen Päällystöliiton päätoiminen luottamusmies - Mika Oranen piti juhlaesitelmän, jossa hän pohdiskeli aatteellisen yhdistyksen merkitystä nykyaikana. Samalla hän toi tuoreimmat kuulumiset työmarkkinapuolelta. Juhltilaisuus päättyi taikurijäsenemme Keke Pulliaisen magiikka-esitykseen. Ennen siirtymistämme laivan buffé-ravintolaan, pidimme vielä yhdistyksen sääntömääräisen kevätkokouksen Eero Savikon toimiessa ansiokkaasti valittuna puheenjohtajana. Kevätkokouksen aluksi koki ensiesiintymisensä yhdistyksen 15-vuotisjuhlaolut, joka otettiin innostuneesti vastaan muutoinkin kuin varteenotettavana vaihtoehtona perinteiselle kokouskahville.

Vaxholms Amfibieregemente

Laivan saavuttua Tukholmaan, meitä oli satamassa vastassa everstiluutnantti Ola Truedsson Vaxholmasta sekä Hannu Ahtinen, jäsenemme Tukholman suurlähetystöstä. Ajoimme linja-autolla läpi Tukholman Vaxholmaan, jossa sijaitsi matkamme päätutustumiskohde: Amf I. Voi olla, että suomalainen ja ruotsalainen käsitys vaatimattomasta ja yksinkertaisesta voileipäpöydästä eroaa toisistaan. Tämän päätelmän voi tehdä, sillä edellä mainituksi kuvat-

tu voileipäpöytä, jonka isäntäjoukko-osasto meille tarjosi, ei hävinnyt Viking Linen vastaavalle misään suhteessa.

“Vaatimattoman” lounaan jälkeen kapteeni Jan Engfors esitteli meille aurinkoisen kävelyretken aikana Vaxholman varuskuntaa. Everstiluutnantti Truedsson perehdytti meitä seuraavaksi erinomaisella esityksellään uusien amfibiojoukkojen toimintaan ja toimintaympäristöön. Ruotsin puolustusvoimia on viime vuosina supistettu kovalla kädellä niin henkilöstön kuin varuskuntienkin kustannuksella. Uhkakuvia on tarkistettu. Käytännössä keskitytään parempiin, nykyaikaisempiin ja liikkuvampiin joukkoihin sekä asejärjestelmiin kiinteän rannikkotyökystön jäädessä reserviin. Kansainväliset kriisinhallintatehtävät ja yhteistyö on saanut kasvavan merkityksen myös Amf I:n toiminnassa.

Vierailun päätteeksi puheenjohtaja Jari Andersson kiitti isäntiämme erinomaisesta ohjelmasta ja vieraanvaraisuudesta sekä luovutti Amf I:lle yhdistyksemme standaarin.

Matkaa muistellessa

Paluumatka Suomeen sujui vapaamuotoisissa merkeissä. Matkanjohtajana haluan kiittää kaikkia mukana olleita hyvästä risteilyseurasta. Oli mukavaa tutustua teihin kaikkiin. Uskoakseni tätä matkaa muistellaan vielä pitkään pitkin etelärannikkoa. Yhdistyksen hallitus kiittää samalla Suomen Tukholman suurlähetystön sotilasasiamiestä kommodori Bo Österlundia ja hänen oikeaa kättään Hannu Ahtista Vaxholman vierailun taustatyöstä.

Rannikkotyökystösäätiölle kiitokset saamastamme tuesta.

Nyt kun kevät on jo edennyt pitkälle ja kesä tekee tuloaan muistutan samalla seuraavasta syyskokouksesta, joka on meidän Upinniemiessä palvelevien järjestelyvastulla.

Aatteellisen yhdistyksen voima on sen jäsenissä. Sen saimme kokea myös 15-vuotisjuhlaristeilyllä.

Tatu Vartiainen
Kuvat Petri Kalliomäki

Puheenjohtaja Jari Andersson (oik) luovutti yhdistyksen standaarin sekä muistoesineet vierailun isännille pataljoonan komentaja evl Ola Truedssonille (kesk) ja varuskunnan komendantti kapt Jan Engforsille (vas).

*Kiitoksella ja lämmöllä
maamme veteraaneja kohtaan.*

LIEDON KUNTA

Shell Kontiomäki

Tervetuloa ostoksille

- Kainuun laajin kalastustarvikemyymälä
- Kerman Saven tehtaanimyymälä
- Runsaasti lahjatarvikkeita

Puh. (08) 687 2301, Viitostie 2, Kontiomäki

Hitsaustyöt – Teräsrakenteet – Teollisuuden kunnossapito OY RAASEPORIN METALLI AB

Raasepori 10600 Tammisaari

Puh. (019) 241 6710,

Fax (019) 241 6720

Auto 0400-955 160

RASKONE PITÄÄ KALUSTON KUNNOSSA

Autot, työkoneet,
perävaunut, lisälaitteet

- moottori, voimansiirto, jarrut, diesel-laitteet
- hydraulikka, sähkö- ja elektroniikkatyöt
- runko- ja alustalaitteet, päällirakenteet

RASKONE
kestävää yhteistyötä

Riihimäentie 4	40520	JYVÄSKYLÄ	puh. 010 232 0630	fax 010 232 0631
Timperintie 7	87400	KAJAANI	puh. 010 232 0570	fax 010 232 0571
Koskitalonpolku, PL 25	67101	KOKKOLA	puh. 010 232 0650	fax 010 232 0651
Virranniementie 14, PL 1420	70421	KUOPIO	puh. 010 232 0460	fax 010 232 0461
Kasarnimäki, PL 16	45101	KOUVOLA	puh. 010 232 0400	fax 010 232 0401
Rokkamäentie 1, PL 39	41341	LAUKAA	puh. 010 232 0740	fax 010 232 0741
Korjamonkatu 3, Porsiala	50100	MIKKELI	puh. 010 232 0430	fax 010 232 0431
Moreenikuja 2	90630	OULU	puh. 010 232 0500	fax 010 232 0501
Honkaluoto, PL 90	28101	PORI	puh. 010 232 0350	fax 010 232 0351

Ahjoitie 7	96320	ROVANIEMI	puh. 010 232 0620	fax 010 232 0621
Kuortaneentie 6, PL 92	60101	SEINÄJOKI	puh. 010 232 0640	fax 010 232 0641
Perikkoonkatu 11	33850	TAMPERE	puh. 010 232 0370	fax 010 232 0371
Tiemestarininkatu 5, PL 700	20361	TURKU	puh. 010 232 0300	fax 010 232 0301
Meijerinkatu 2-4, PL 307	65101	VAASA	puh. 010 232 0700	fax 010 232 0701
Tolonen saven 8, PL 205	01511	VANTAA	puh. 010 232 0255	fax 010 232 0250
Ouluntie 30, PL 44	84101	YLVIESKA	puh. 010 232 0540	fax 010 232 0541
Juntusrannantie 9	99600	ÄMMÄNSAARI	puh. 010 232 0590	fax 010 232 0591

NÄRKO

• after sales

Commins

• varaosat ja huolto

NORBA

• päällirakennus ja huolto

SUOMENLINNAN RANNIKKOTYKISTÖKILTA RY

Pieniä muutoksia johtokunnassa

Killan vuosikokous oli 2.3 Katajanokan Kasinolla. Anne Haikonen ja Tim Livson luopuivat johtokunnan jäsenyydestä. Johan Grönroos ja Toivo G. Mäkelä siirtyivät varajäsenestä varsinaiseksi jäseniksi. Muuten johtokunta säilyi ennallaan. Varajäseniä ei vielä valittu.

Uutta kalustoa

Vuosikokouksesitelmän piti komentajakapteeni Jussi Voutilainen aiheesta "Kehittyvä rannikonpuolustus". Esityksen painopiste oli uudessa kalustossa, jota ollaan lähivuosina hankkimassa: merivalvontamonisensoreita, rannikkotutkia, ohjuksia, pimeänäkölaitteita, aluksia. Uudesta kalustosta on ollut kirjoituksia lehden viime numeroissa.

Varusmiehiä muistettiin

Suomenlinnan Rannikkorykmentin kotiuttamisjuhlassa 28.3 palattiin hyvin palvelleita 9 kuukauden varusmiehiä killan baretilia ja Rannikon Puolustajain killan plaketilla. Isosaarella kiltaa edustivat Pekka Ahtola ja Kristiina Slotte.

Juhannus 22.-23.6.

Järvössä juhlitaan juhannusta perinteisin menoin. Lisätietoja antavat Iipi ja Johan Grönroos, puh (09) 801 3114.

Juhannusta voi viettää myös Kuninkaansaarella yhdessä Suomenlinnan Rannikkorykmentin perinneyhdistyksen väen kanssa. Lisätietoja antaa Antti Lohisaari.

Suljetut saaret

Viime kesänä järjestettiin neljä retkeä otsikolla "Tutustuminen salaiseen saaristoon". Retket olivat huippusuosittuja, johtuen

osittain maksuttomuudesta. Kesällä 2001 on tarkoitus järjestää kahdeksana päivänä peräti 20 samantapaista retkeä, mutta ne ovat maksullisia ja niillä tutustutaan vain Kuivasaareen. Matkat tehdään vesibusseilla Merisatamasta. Kuivasaarella on sotilaskoti. Tarkat tiedot retkistä ovat lehden sivulla 77.

Toimintapäivä Järvössä 18.8.

Killan ja Suomenlahden Meripuolustusosaston Suomenlinnan paikallisosaston (entinen paikalliskomppania) yhteinen toimintapäivä on lauantaina 18.8. Järvössä. Ilmoittautumiset viimeistään 1.8. Kristiina Slotte, joka antaa myös lisätietoja.

Kuninkaansaaren soutu 1.9.

Suomenlinnan Rannikkorykmentin perinneyhdistys on jälleen haastanut mukaan joukkueen myös rannikkotyökistökiltasta. Sitä kokooa Kristiina Slotte.

Viime vuonna soudun voitti perinneyhdistyksen hallituksen joukkue, mutta kiltta tuli hienosti toiseksi. Kilpailuun osallistui kaikkiaan viisi joukkuetta. Lisäksi syötiin ja juotiin sekä kisailtiin tikanheitossa, ilmakivääriammunnassa, renkaanheitossa ja liinanheitossa. Kannattaa siis tulla mukaan koko perheen voimalla! Lisätietoja antaa Antti Lohisaari.

Tykkiryhmätöimintää käynnistellään

Kuivasaaren 305 O tykille tullaan perustamaan tämän vuoden aikana tykkiryhmä, jonka toiminta tulee olemaan osa Maanpuolustuskoulutus ry:n koulutusjärjestelmää. Tykkiryhmään tulee kuulumaan tarpeellinen määrä vapaaehtoisia Suomenlinnan Ran-

nikkotyökistökillan jäseniä. Tykkiryhmäläiset tullaan sijoittamaan perustettavaan Paikallisosasto Rikamaan.

Toiminnan päämääränä on mm:

- järeän tykin käyttötaidon ylläpitäminen
- järeän tykin ylläpitäminen ampumakuntoisena sekä muiden Kuivasaaren museoalueen tykkien ylläpitävä huolto
- kunnialaukausten ampumavalmiuden ylläpitäminen harjoitusammunoin sekä kunnialaukausten ampuminen tarvittaessa.

Kaikki toiminnasta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä killan sihteeriin Kimmo Ylitaloon.

kirj. Timo Elolähte

Yhteystietoja

Timo Elolähte,
pk/fax (09) 3859 532,
pt (09) 1561 371,
gsm 040-830 4097,
s-posti timo.elolahde@ytv.fi

Kristiina Slotte,
pk (09) 801 1116,
gsm 050-525 0022,
s-posti kristiina_slotte@yahoo.com

Kimmo Ylitalo
pt (09) 4370 2240,
gsm 040-547 8729,
s-posti kimmo.ylitalo@ray.fi

Antti Lohisaari
(SIRR:n perinneyhdistys ry)
pt (09) 1814 5247,
gsm 040-550 3595

RT-KERHO JOHTORENGAS

Kuulumiset

Kerhon sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 8.3 Suomenlinnan Upseerikerhon perinnehuoneella. Kokouksessa valittiin hallituksen esityksestä kerhon uudeksi kunniapuheenjohtajaksi luutnantti Veijo Eravuo.

Veijo Eravuo on aikaisemmin toiminut Rt-kerho Johtorengaan puheenjohtajana vuosina 1974-80 ja on kerhomme kunniajäsen. Me kaikki tunnemme Veijon aktiivisena kerholaisena, joka mielellään osallistuu kerhomme tapahtumiin. Onnea vielä kerhan koko hallituksen puolesta!

Johtorengaan jäsenistö on ollut edelleen aktiivisesti mukana SIMeripOs:n toiminnassa sekä järjestämässä kursseja että osallistumalla niille. Lisätietoja jatkuvasti kehittyvästä koulutuksesta löytyy MPK ry:n sivuilta.

Lisätietoja voi kysellä suoraan piiripäällikkö Aslak Savirannalta, gsm. 040-5030 875.

Tulevia tapahtumia

Kerhon perheretki pidetään yhdessä Rannikkotyöstökillan suositun "Salaiset saaret" retken yhteydessä su 27.5. Kuivasaareen. Lähtöaika selviää Suomenlinnan Rannikkotyöstökillan palstalta / soittamalla sihteerille. Meillä on retkelle 15 henkilön kiintiö, joten ilmoittaudu nopeasti mukaan tähän koko perheen tapahtumaan!

Selinin lautasammunnat pidetään kevätkaudella. Asiasta lisää www-sivuillamme, kun päivämäärä täsmentyy.

Perinteinen RT-Golf

pelataan Tuusulassa 21.8. Lisätiedot / ilmoittautumiset: Pertti E. K. Aalto, puh. 0500 213554. Katso ilmoitus viereisellä sivulla.

Liittyminen jäseneksi

Liittyminen kerhon jäseneksi tapahtuu helpointen RULin sivujen kautta: tai ottamalla yhteyttä sihteerin [Muista: merkitse lisätietoja kohtaan tieto Rt-kerho Johtorengas].

P.S.

Kerhon jäsenten toivotaan edelleen ilmoittavan mahdollisen sähköpostiosoitteensa sihteerille osoitteeseen, jotta tapahtumista, ja varsinkin "nopeista lähdöistä" voidaan ilmoitella myös sitä kautta.

Yhteystiedot

Jukka Toukkari, pj
Punamäenpolku 1 D 50
00300 Helsinki
gsm 0400 771587

Toni Aalto, sihteeri
Vaskivuorentie 22 B 28
01600 Vantaa
pt 010 4533275
gsm 050 5607990

ILMAVOIMIEN HYLÄTYN
MATERIAALIN MYYMÄLÄ

KASINHÄNTÄ
TIKKAKOSKI

AVOINNA
Ti klo 10.00-17.00 ja To 10.00-17.00

Ryhmille (10 henk.) sopimuksen mukaan
puhelin numerosta (014) 181 5809 . fax (014) 181 5810

PH (014) 181 5090 FAX (014) 181 5042

HUOM! Kasinhäntästä maksutapana ainoastaan käteinen.

GOLF GOLF GOLF GOLF GOLF GOLF GOLF GOLF

RT-GOLF 2001

Rannikonpuolustajat yhdistävät taas voimansa.

Seitsemäs Rt-Golf turnaus pidetään Tuusulan golfkentällä tiistaina 21.8.2001.

Rt-henkiset ja Merivoimien kantahenkilöstö, rt:n ja laivaston järjestäytyneet reserviläiset puolisoineen, joilla on green card ja virallinen pelitasoitus voivat osallistua tähän kisaan. Tarkoituksena on myös hyvän yhteistyöhengen luominen meidän kaikkien rannikonpuolustajien kesken. Vaikka kovana vastustajamme meillä on maan vetovoima ja välillä vähän vedenkin, me kohotamme lippujamme.

Jaossa on taas kiertopalkinto ISON MAIJA ja voittajalle arvaamaton määrä kunniaa ja mainetta meripuolustuksen piirissä. Muutkin loistavasti pelanneet palkitaan sekä pisin draivi ja lähemmäksi lippua lyönyt pelaaja. Naisille on oma kilpailusarja ja he osallistuvat myös kiertopalkintokisaan. Kilpailumuoto on tasoituksellinen pistebogey-kilpailu ja suurin hyväksyttävä HCP-tasoitus on 36. Lisäksi paras scratch-tulos palkitaan.

Perinteisen saunan ja palkintojen jaon jälkeen nautimme yhteisen päivällisen viereisessä Krapin-Hovin Ateljeeri ravintolassa. Jälkipelissä sen salaisuus.

Aikataulu: klo 10.00 ilmoittautuminen, aamukahvi ja range-harjoittelu
klo 11.00 1. ryhmä lähtee kilpailuun
klo 15.00 sauna - klo 16.30 asti
klo 16.30 palkintojen jako
klo 17.00 päivällinen

Kustannukset: 250,00 mk, sis. kilpailun, aamupalan, eväät, saunan ja päivällisen

Ilmoittautumiset: viimeistään 6.8.2001 (rajoitettu pelaajamäärä)
mieluummin sähköpostilla: pertti.e.k.aalto@kolumbus.fi
tai puh. 0500-213 554, koti 323 33 25, kotifax 3446 1290
Ilmoita yhdistyksesi, HCP ja golf-klubisi

Tuusulan Golf-Klubi puh.no: 0424 1024

Svingi kuntoon ja tervetuloa kisaan
Rt-Kerho Johtorengas ry

Jakelu:

PE, MerivE, SIMepa, SIRR, HanRPsto, SmMepa, TurRPsto, KotRa, UudPr, RaaRtPsto, VaaRanjP, MeriSK, Sininen Reservi, Rt-Kerho Johtorengas, Rt-Killat, Laivaston Killat, Rannikkojääkäri Kilta, RtUY, Meriupseeriyhdistys, Rannikkotyöstökistö Säätiö, Sinisen Reservin Säätiö, Rannikkotyöstökistön Opistoupseerit, Rannikkosotilaskotiyhdistys, SIMeripOs

GOLF GOLF GOLF GOLF GOLF GOLF GOLF GOLF

Vihollisen erikoisjoukkojen lisäksi märkä keli toi haastetta Upinniemen rannikopatteria suojaamaan saapuneille reilulle 80 vapaaehtoiselle maanpuolustajalle.

Märkä keli ei vesittänyt Talvi 2001-harjoitusta

Talvi 2001 -harjoitus huipentui vihollisen erikoisjoukkojen eliminointiin asutuskeskuksessa.

Suomi on joutunut ulkovallan vihamielisen painostuksen kohteeksi. Valmiutta nostetaan. Tilanne ei osoita lientymisen merkkejä, joten Upinniemeen on kutsuttu kolme linnakekomppaniaa ja vartiojoukkue suojaamaan rannikopatterin tykit ja eliminoimaan mahdollisesti tavattavat vihollisen erikoisjoukot ja muu vihollistoiminta.

Tällainen tilanne oli vastassa Suomenlahden meripuolustusosaston (SIMeripOs) järjestämään vapaaehtoiseen Talvi 2001-harjoitukseen saapuneita reserviläisiä.

Mukana paljon ensikertalaisia

Upinniemessä 9.–11. maaliskuuta järjestettyyn harjoitukseen osallistui 82 pääosin rannikojoukoissa asepalveluksensa suorittanutta reserviläistä. Valtaosa harjoitukseen osallistuvasta miehistöstä oli mukana vapaaehtoisessa harjoituksessa ensimmäistä kertaa.

Harjoituksen tavoitteena oli paitsi kerrata yksittäisen taistelijan taitoja ja talvisodankäyntiä, myös rekrytoida linnakekomppanian taistelijoita mukaan toimintaan ja informoida heitä vapaaehtoisesta maanpuolustusjärjestelmästä sekä erityisesti SIMeripOs:sta ja ryt-toiminnasta. Harjoituksen yhtenä tavoitteena oli myös rekrytoida osanottajia mukaan MPK:n kevään 2001 harjoitusteemaa sivuaville kursseille.

– On ihan hieno juttu muistella menneitä, totesi ensimmäistä kertaa vapaaehtoisessa kertausharjoituksessa mukana ollut korpraali Mikael Iso-Oja.

Harjoituksessa vartiojoukkueeseen kuulunut Iso-Oja kotiutui vuonna 1991 Upinniemen esikuntakomppaniasta.

Kertaamassa hän on käynyt kerran: Leijona 94 -harjoituksesta kolahti taistelijalle 11 kertauspäivää. Vapaaehtoisissa kertausharjoituksissa Iso-Oja aikoo olla mukana jatkossakin.

– Yksi tai kaksi vapaaehtoista

harjoitusta vuodessa tuntuisi sopivalta määrältä, etenkin jos keli on hyvä, Iso-Oja tuumaili Upinniemen tiikusateessa.

Nyt järjestetty Talvi 2001 -harjoitus muodostaa tämänhetkisten suunnitelmien mukaan yhden kokonaisuuden kesäkuussa 2002 järjestettävän SIMeripOs:n pääsotaharjoituksen kanssa. Ensi kesänä on tarkoitus syventää nyt opittuja taitoja ja välttää suoria päällekkäisyyksiä koulutuksessa.

YK-veteraanit toivat kokemusta rastikoulutukseen

Yksittäisen taistelijan taitoja hierottii tilannekuvaan sidotulla rastikoulutuksella. Rasteilla kerättiin niin viestitoimintaa, miinoitusta, asutuskeskustaistelua kuin toimintaa talviolosuhteissa ja yllättävissä tilanteissa. Tietoaan ja taitojaan oli jakamassa myös muutama YK-joukoissa kokemusta hakenut veteraani.

– Checkpoint-rastilla YK-veteraanit toivat kaivattua syvyyttä

Reservin korpraali Mikael Iso-Oja osallistui vapaaehtoiseen kertausharjoitukseen ensimmäistä kertaa.

koulutukseen, vahvisti vartiojoukkueen kouluttajana toiminut reservin kersantti Olli-Pekka Pitkän.

Viimeisenä harjoituspäivän rynnäkkökivääriammuntoja edelsivät aseenkäsittelyrastit, jonka jälkeen harjoitus huipentui linnakekomppanioiden vastahyökkäykseen ja vihollisen erikoisjoukkojen eliminointiin asutuskeskuksessa.

Osallistujista kootut linnakekompaniat ja vartiojoukkue harjoittelivat myös yksiköiden tiedustelu-, hyökkäys-, ja puolustustoimintaa. Harjoituksen huollosta vastasi Hangon paikallisosasto.

Järjestäjät oppivat paljon

Myös harjoituksen reserviläisjohtaja, yliupseeri Jukka Autio oli tyytyväinen harjoituksen kulkuun.

– Taistelukoulutus on sujunut hyvin ja porukka on ollut määrätään säästä huolimatta hyvin motivoitunut, Autio kommentoi.

Risuja osallistujat olivat antaneet jonkin verran "kotiuttamisen pienestä viivästyksestä". Aution mukaan järjestäjät saivatkin arvokasta kokemusta talviolosuhteissa toteutettavan harjoituksen toteuttamisesta.

– Järjestävä puoli oppi paljon. Talviharjoituksia pitää olla jatkossakin, ja nyt meillä on selvillä, miten tällaisen harjoituksen kuviot pitää hoitaa. Talviolosuhteiden mukanaan tuoma viive joukkojen liikkumisessa on muistettava laadittaessa harjoitusohjelmaa.

Tämä oli myös järjestävän kokoonpanon ensimmäinen yhteinen harjoitus ja kysymyksessä oli ensimmäinen tämänkaltaisen talvisissa olosuhteissa järjestetty vapaaehtoinen harjoitus, Autio Muistutti.

Teksti Henrik Elonen ja Ville Tawaststjerna, kuvat Henrik Elonen

RT-Perinneyhdistyksen vuosikokous 23.5.2001

RT-perinneyhdistyksen kokousedustajat seuraavat tarkkana komkapt Apron esitystä.

Lähes 13 vuoden tauon jälkeen Rannikotyhistön perinneyhdistys piti kokouksen, jossa arvioitiin yhdistyksen merkitystä ja tulevaisuutta. 23.5.2001 pidetyssä kokouksessa päätettiin jatkaa yhdistyksen sääntöjen mukaista toimintaa mahdollisimman

tiivissä yhteistoiminnassa Rannikotyhistösäätiö r:n kanssa pyrkien tukemaan sen toimintaedellytyksiä sekä sopeuttaen toimintansa myös muiden rannikopuolustuksen yhteisöjen kanssa. Mahdollisuuksien mukaan yhdistys pyrkii taltioimaan rannikoty-

kiston perinteitä esimerkiksi yhteishankkeina muiden yhteisöjen vastaavan toiminnan kanssa.

Perinneyhdistyksen toimintaa tullaan tulevaisuudessa korostamaan "pelikentän" selvittäjänä eri rannikotyhistön piirissä olevien yhdistysten roolijaossa.

Kokous valitsi yksimielisesti puheenjohtajakseen eversti evp Juhani A. Niskan. Uudeksi hallitukseksi valittiin:

Hanno Strang
Mikko Taavitsainen
Kari Aapro
Jari Storgårds
Martti Koski
Jaakko Leppänen
Reijo Telaranta
Petteri Knuutila

Meripuolustuspiiri toteuttaa vapaaehtoista merellistä maanpuolustuskoulutusta

Meripuolustuksen vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus alkoi samoihin aikoihin kuin toiminta alkoi muuallakin maassamme vuonna 1992. Merivoimissa toiminta alkoi Merireservin koulutuksen nimellä. Jo ennen tätä vaihetta merivoimien piirissä toimivien reserviläisyhdistysten ja kilttojen välillä oli aloitettu yhteistoimintaneuvottelut samankaltaisten toimintojen rationalisoinniseksi. Näistä käytettiin yleistyönimeä sininen reservi.

Sinisen Reservin perustamisen jälkeen se otti koulutustehtävän hoitaakseen. Samalla se toimi yhdistysten välisenä yhteistoimintaforumina.

Seuraava kehitysvaihe oli vuosi 1998, kun merivoimat laajeni käsittämään entisten laivastojoukkojen lisäksi myös rannikkojoukot. Yhdistymisen jälkeen merkittävimmät rannikkojoukkojen reserviläisyhdistykset ja kyllat liittyivät jäseneksi Sininen Reservi ry:een. Jäsenyhdistysten määrä nousi 21 ja niiden jäsenien lukumäärä yli 6000. Koulutus- ja muu toiminta moninkertaistui lyhyessä ajassa.

Viimeinen suurempi toiminnallinen muutos tapahtui 1.4.1999, kun uusimuotoinen Maanpuolustuskoulutus ry aloitti toimintansa. Tällöin koulutustoiminta siirrettiin kokonaan sen alaisuuteen. Sinisen Reservin koulutuksesta syntyi Maanpuolustuskoulutus ry:n alainen valtakunnallinen maanpuolustuspiiri nimeltään Meripuolustuspiiri. Sininen Reservi ry toimii koulutustoiminnan resurssina ja tukiorganisaationa, mutta samalla myös isäntänä, sillä se on yksi Maanpuolustuskoulutus ry:n jäsenyhdistyksistä.

Huolimatta kaikesta edellä kerrotusta vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus on ollut koko ajan Maanpuolustuskoulutus ry:n toimintaa. Toiminta on kuitenkin alkuajoista kehittynyt määrällisesti ja laadullisesti melkoisesti.

Nykyinen koulutusorganisaatio

Meripuolustuspiiri on valtakunnallinen maanpuolustuspiiri ja sillä on toimintaa tällä hetkellä rannikkoalueella Virolahdelta-Kokkolaan ja sisämaassa Tampereen seudulla. Meripuolustuspiiri jakaantuu Itäiseksi ja Läntiseksi koulutusalueeksi siten, että itäiseen kuuluu Suomenlahti ja läntiseen Saaristomeri ja Pohjanlahti sekä Tampereen seutu. Sisä-Suomi on jaettu muuten toiminnan käynnistymisen varalta suunnitteen puoliksi. Meripuolustuspiirin toimintaa Tamperetta lukuunottamatta ei muualla Sisä-Suomessa vielä ole.

Varsinainen toiminta tapahtuu Meripuolustuspiirin alaisissa paikallisosastoissa tai muiden maakunnallisten maanpuolustuspiirien yhteydessä toimivissa meriosastoissa. Paikallisosastoja on Itäisellä koulutusalueella Hamina-Kotka alueella Meri-Karjalan paikallisosasto, muualla Suomenlahdella toimii Suomenlahden Meripuolustusosasto ja paikallisosastot Santahaminassa, Suomenlinnassa, Porkkalassa ja Hangossa. Läntisellä koulutusalueella Saaristomeren Meripuolustusosasto ja paikallisosastot Paraisilla ja Kemiön saarilla sekä alueensa maanpuolustuspiirin paikallisosastoissa meriosastot Tampereella, Vaasassa ja Kokkolassa. Meripuolustusosastoilla on

alueidensa koulutustoimintaa koordinoiva ja tukeva tehtävä.

Koulutuksen järjestelyt

Meripuolustuspiirin koulutuksen sisältö poikkeaa jonkin verran muiden maanpuolustuspiirien koulutuksesta. Koulutus on lähes kokonaan meripuolustuksen reserviläiskoulutusta tukevaa toimintaa. Kurssiaiheet jakaantuvat sisältönsä puolesta karkeasti laivasto- ja rannikkojoukkokursseihin Kurssivalikoimasta yli 80 % on sotilaallisia lisäkursseja, joilla pyritään parantamaan reserviläisen henkilökohtaisia sotilaallisia taitoja tavoitteena hänen reserviin sijoitettavuuden parantaminen.

Sotilaallisia lisäkursseja ovat mm

- sotilasveneenkuljettajakurssit, joilla annetaan perus- ja jatkokoulutusta veneenkuljettajataidoissa ja niille voi hakeutua myös kaikki yli 15 vuotiaat suomalaiset,

- ilmatorjunta-, viesti-, tiedustelu- ja kohteensuojaamiskurssit jne.

Erilaisia sotilaallisia lisäkursityyppejä on noin 20. Niistä yli puolet ovat reserviläisille kohdennettuja tehtäväkohtaisia kursseja ja harjoituksia.

Meripuolustuksen valmiuskurssin opetus tähtää merellisten viranomaisten poikkeusolojen toimintojen kouluttamisen. Kurssi on ajateltu olevan eräänlainen pilottikurssi paikallisosastojen toimintaan mukaan tuleville. Kurssiin sisältyy 2-3 vuorokauden sotilaallinen jakso joka merivoimien aluksilla tai linnakkeella. Kurssi järjestetään vuorovuosina Suomenlahdella ja Saaristo-

merellä.

Yleiskurssien tarkoituksena on mm kansalaisen yleisten erä- ja merimiestaitojen kouluttaminen tai kertaaminen. Tällaisia kursseja ovat

- pelastautumiskurssit, meripelastus- ja ensiapukurssit,
- ympäristövahinkojen torjuntakurssit jne

Kouluttajakoulutuksen tarkoituksena on kouluttaa kurssinjohtajat ja kouluttajat edellä mainituille kursseille. Kouluttajakoulutuksesta osa toteutetaan puolustusvoimien kertausharjoituksina tai vapaaehtoisina harjoituksina ja osa Meripuolustuspiirin omana koulutuksena.

Koulutustoiminnan lisäksi on erilaisia yhteisiä tapahtumia, joiden tarkoitus voi olla Meripuolustuspiirin toiminnan tunnetuksi tekeminen. Tässä ominaisuudessa osallistutaan erilaisiin merihenkisiin näyttely- ja messuta-

pahtumiin usein yhdessä merivoimien kanssa.

Meripuolustuspiiri ei järjestä muiden maanpuolustuspiirien tapaan kansalaisen turvakursseja eikä nk yleisiä kuntakursseja. Tällaisille kursseille halukkaat ohjataan alueella toimivan maanpuolustuspiirin kursseille

Meripuolustuspiirin kursseilla on harjoituskäytössä Sinisen Reservin ja sen jäsenyhdistysten omistamaa alus- ja venekalustoa. Suurimpana aluksena toimii koululaiva Röyttä, jolla järjestetään vuosittain monia koulutuspurjehduksia ja harjoituksia. Oman aluskaluston lisäksi koulutuksessa on käytössä myös merivoimien ja merivartiostojen kalustoa.

Lopuksi

Meripuolustuspiirin koulutustoiminnan tarjonta on monipuolista

ja sen sisältö on useimpien kursseiden osalta suunniteltu yhteistyönä merivoimien toimeksiantajien kanssa palvelemaan reserviläiskoulutuksen tarpeita. Kurssien vuosittainen suunniteltu määrä on ollut 100 kurssin tasoa. Kurseista on toteutunut 75-85 %. Kurssien määrä ei ole kasvanut, mutta niiden aihepiirit ovat laajentuneet entisestään. Osa kursseista varsinkin reserviyksikkökurssit (ryt) ovat nk kutsukurssseja, joille osallistujat kutsutaan merivoimien tarpeiden mukaan. Noin kolmannes kursseista on kaikille avoimia. Näillä kursseilla annetaan arkipäivän ja poikkeusaikojen turvallisuutta parantavaa opetusta.

Meripuolustuspiirin koulutustoiminta on varautumiskoulutusta poikkeusoloihin.

Aslak Saviranta

Sininen Reservi kokoontuu

■ Sinisen Reservi ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidettiin lauantaina 7. huhtikuuta Rannikkosotilaskotiyhdistyksen tiloissa Katajanokalla. Läsnä oli 12 jäsenyhdistyksen edustus.

Sääntömääräisinä asioina käsiteltiin toimintakertomus sekä tilinpäätös.

Kokouksen alussa kommodori Kai Varsio (MerivE) piti esitelmän aiheanaan

Merivoimien kehitysnäkymät. Kokoukselle annettiin myös selvitys yhteisestä lehtihankkeesta (Rannikon Puolustaja/Ankkuri).

Sinisen Reservin hallituksen seuraava kokous pidetään lauantaina 8. syyskuuta Helsingissä sekä järjestöpäivät lauantaina 27. lokakuuta 2001 Helsingissä. P Jlä

OY M. RAUANHEIMO AB

PL 254, 67101 Kokkola *06-832 3100

Samppaantie 385
20960 Turku
Puh. (02) 273 7460
Fax (02) 258 8824
Kotisivuosoite: www.kolumbus.fi/satavan.venepalvelu
E-mail: satavan.venepalvelu@kolumbus.fi

MAXMO KOMMUN

66640 MAXMO
Puh. (06) 345 1520, fax (06) 345 0227
www.maxmo.fi

KTP SERVICE OY

Munckinkatu 63 A 1, Hyvinkää
Puh./fax (019) 417 656
Matkapuh. 0400-439 881, 0400-845 934

System integration is one of our strong points

GB L1 810 2/99

The ASRAD-R on the M113 chassis. The system can be installed on a range of tracked or wheeled carrier vehicles.

Our company has developed the new highly mobile ATLAS SHORT-RANGE AIR DEFENCE SYSTEM (ASRAD-R) together with BOFORS Missiles, Sweden.

The ASRAD-R air defence system is optimised for the protection of vital assets and troops. ASRAD-R defends against threats posed by low level fixed and rotary wing aircraft.

The 3-dimensional radar from ERICSSON with integrated IFF has been combined with the weapon pedestal.

The search and acquisition radar allows the system to be operated fully autonomously, but it can also be used as part of a combined air defence unit. The pedestal carries four RBS 70 MK 2 missiles ready to fire. Additional missiles can be carried inside the vehicle. Also can the previous missiles generation be fired.

The ASRAD-R system core modules except of the RBS 70 specific parts are common with those being introduced into the German Army Air Defence Forces in the light mechanized Short Range Air Defence System (LeFlaSys).

The ASRAD-R system offers considerable affordability by delivering performance levels that meet or exceed those of similar systems but at a lower price.

STN ATLAS Elektronik GmbH

Sebaldsbrücker Heerstr. 235
D - 28305 Bremen, Germany
Phone.: + 49 (421) 457 - 0
e-mail:
land-and-airborne-systems@stn-atlas.de
<http://www.stn-atlas.de>

Bofors AB

S - 691 80 Karlskoga, Sweden
Phone: + 46 586 810 00
Fax: + 46 586 581 45
e-mail: rm@bofors.se

Oy Telva Ab
Särkiniementie 18, P.O.Box 9
FIN-00210 Helsinki
☎ +358 (0)9 5844 900
Fax +358 (0)9 5844 9191
www.telva.fi

STN ATLAS ELEKTRONIK

BOFORS MISSILES

RANNIKKO-
JÄÄKÄRI-
KILTA

Killan kuulumisia

Kevätkokous

Killan kevätkokous pidettiin Maanpuolustuskiltojen liiton tiloissa Helsingissä 29.03.2001. Läsnä oli toistakymmentä yhteisistä asioista kiinnostunutta kiltalaista. Sääntöjen mukaisten kevätkokousasioiden lisäksi valittiin killan kunniajäseneksi killan entinen pitkäaikainen puheenjohtaja Erkki Kajander. Hän on myös monilla muilla tavoin ansioitunut maanpuolustuksen hyväksi tekevänä työssä. Samalla hänet nimitettiin kunniamaininnaksi. Onnittelut Erkolle. Varsinainen kunniajäseneksi ottaminen tapahtuu 05.07.2001 killan vuosipäivänä.

Esite ja killan maja

Kentällä tapahtuvassa toiminnassa on nähty puutteena mm killasta kertovan esitteen puuttuminen. Tähän on tulossa korjaus. Esitettä suunnittelee oma työryhmä. Esitteen avulla on helppo kertoa kiltatoiminnasta yleensä ja killastamme yksityiskohtaisesti. Se sopii annettavaksi uusille kiltalaisille tai henkilöille, jotka ovat kiinnostuneet toiminnastamme.

Killan maja on talven jälkeen kiltalaisten käytössä. Majalla on jatkuvasti enemmän käyttöä kuin sinne kyetään ottamaan varauksia. Asiasta kiinnostuneet olkaa ajoissa yhteydessä Juha Karvoseen. Häneltä saatte tarkemmat tiedot varauslanteesta. Maja on meidän yhteistä omaisuutta. Pidetään siitä hyvää huolta.

Majatalkoot pidettiin toukokuun alussa, jolloin talven jäljet siivottiin ja paikat panttiin kuntoon. Harvalla killalla on yhtä komealla paikalla omaa tukikohtaa.

Jääkäripäivä

Vaasan Rannikkojääkäripaltonjoonassa vietettiin Jääkäripäivää 23.02.2001. Lähes viisisataa varusmiestä osallistui paraatikatselemukseen ja ohimarssiin. Palkitsemisten jälkeen vieraat saivat kuulla mielenkiintoisen esitelmän YK-joukkojemme huollosta. Päivä päättyi kerholla nautittuun yhteiseen päivälliseen.

Teikarin saaren matka

Teikarin saari sijaitsee Viipurinlahden suulla ja on rauhoitettu hautasaareksi. Viipurin kaupungin vi-

ranomaiset ovat luvanneet pitää huolta saaresta ja sille kesällä 2000 pystytetystä suomalaisten ja venäläisten yhteisestä muistomerkistä.

Kesäkuun puolella välissä järjestetyn Teikarin matkan käytännön järjestelyt hoiti Aarne Krogerus apunaan Vihdin Matkatoimisto. Oppaana oli tunnettu sotahistorioitsija everstiluutnantti Antti Juutilainen. Matkalla tutustuttiin myös Koiviston ja Kannaksen taistelupaikkoihin.

Venäjän Luoteisen-Rajavartioston rajaviranomaiset ja Helsingin suurlähetystön raja-asioista vastaava eversti A Tshalikov suhtautuivat matkan valmisteluihin hyvin myönteisesti ja heidän apunsa oli ensiarvoisen tärkeä sekä muodollisuuksien että käytännön asioiden hoitamisessa. Esitän heille parhaat kiitokset.

Matkasta kerrotaan tarkemmin seuraavassa Rannikon Puolustajassa.

Hyvää kesää.

Olli Ollila

	Puh. (019) 532 572 Tel. Fax (019) 535 051
	Kesän kohtauspaikka Hyvää ruokaa ja juomaa Musiikkia ja taidetta Avoimna joka päivä

	VALKEALA Puh. 05-8631 Fax. 05-386 0374
	Suomen suurin varuskuntapitäjä (Utti ja Vekaranjärvi) www.valkeala.fi

Toteuttava mainostoimisto Kouvossa - Tietokoneohjattu tarratekstin valmistus - Seripaino Studio Optar Soita 05-370 3450 tai käy Rohtokalliontie 2, 45160 Kouvola
--

Killan ammunnat West Shooters radalla

■ RANNIKKOJÄÄKÄRIKILTA otti ensiaskeleen ampumatoiminnan elvyttämiseen 24.2. järjestetyssä tilaisuudessa, joka pidettiin Tähtitorninmäen väestönsuojassa sijaitsevalla West Shooters seuran radalla.

Rata soveltuu pistooliammuntaan, pienoispistoolista aina 9 mm:iin saakka. Sarjatuli aseita ei saa käyttää. Tilat ovat valoisa ja mukavat, ratoja on yhteensä 7 kappaletta.

Rannikkojääkärikillalla on ollut aktiivista ammuntoimintaa viimeksi 1990-luvun puolivälissä, jolloin käytiin mm. Upinniemen pistooliradalla keran-kahdesti kuukaudessa, lähinnä kevästä syksyyn. Nyt tavoitteena onkin aktiivoida ammunnasta kiinnostuneet jäsenet hyvän ja mielenkiintoisen harrastuksen pariin, ja tehdä siitä enemmän tapa kuin satunnainen tapahtuma!

Kuten vapaaehtoisessa toiminnassa yleensä, alku on monasti vaatimatonta. Tämänkertaiseen tapahtumaan osallistui viisi kiltalaista. Osallistujat olivat kaikki jonkin verran asiaa harrastaneita, joten aseksittelyyn ja tyyppikoulutukseen ei mennyt kovin paljon aikaa. Tällä kertaa käytettävissä oli yksi Ruger MK 2 pienoispistooli, sekä yksi Glock 19 9 mm, tauluina käytettiin practicalammunasta tuttuja puolivartalotauluja.

Viiden kohdistuslaukauksen jälkeen per ase siirryttiin varsinaiseen asiaan. Ohjelmaan kuului muutama viiden laukausen kilpailusarja, joihin saatiin vähän enemmän vaikeusmomenttia antamalla niille aikayläraja. Huomattiin taas kerran että yksi sekuntikin on yllättävän pitkä aika, ja siten on turha hosua.

Tämän jälkeen siirryttiin alkeelliseen practical ammuntaan, eli presidentteen, jossa tarkoitus on ampua "double tap" eli kaksoislaukaus kolmeen

vieri vieressä olevaan tauluun.

Etäisyyttä tauluihin oli nyt noin kymmenen metriä. Tämä yksinkertaisen ammunnan suurin opetus on se, että tarvitaan todella paljon harjoitusta ennenkuin tämäntyyppinen ampuminen toimii niin kuin elokuvissa. Seuraava vaihe oli tietenkin vaikeusasteen kohottaminen, joka toteutettiin laittamalla "omia" varsinaisten kohteiden eteen. Kun tämä ammunta oli ammuttu, niin oli vielä jopa muutama "oma" hengissä. Kuitenkin osa vähemmän tai enemmän kipeätä saaneena.

Kuten kaikki hauska, myös tämänkertainen ammunta, loppui. Kaksi tuntia on hyvässä seurassa, ja hyvän harrastuksen parissa melko lyhyt aika. Mutta ei tämä tähän lopu! Rannikkojääkärikilta järjestää tämän vuoden aikana myös muita aktiviteetteja, joihin kaikki jäsenet ovat enemmän kuin tervetulleita. Virallisessa tapahtumakalenterissa ei ole merkitty muita ampumatapahtumia tälle vuodelle, mutta ei ole vaiva eikä mikään järjestää vastaavanlaisia tapahtumia asiasta kiinnostuneille jäsenille.

**Rannikkojääkäriterveisin,
Stefan Lindroos**

Alussa oli hiljaista...

Hangon Rannikkopatteristo

viettää perustamisensa 80-vuotispäivää 1.8.2001 yhdessä Hangon Rannikkopatteriston Perinneyhdistyksen kanssa.

Juhlapäivän ohjelma:

- Juhlallinen lipunnosto Esikunta- ja Huoltopatterilla sekä Russarön linnakkeella
- Sepeleenlasku sankarihaudalla
- Paraatikatselmus ja ohimarssi kaupungissa
- Päiväjuhla ja kenttälounas kaupungissa
- Käynti Russarön linnakkeella, vanhat russaröläiset prikaatinkenraali Asko Kilpisen johdolla
- Iltajuhla Hangon Casinolla

Lisätiedot:

- yllil Eero Savikko/ yllil Reijo Heinonen 019 - 181 5114
- tstoit Leena Lindfors 019-181 5118
- "vanhat russaröläiset" maj evp Veikko-Olavi Eronen 019-248 1163

Terveisin !

**Hangon Rannikkopatteriston komentaja
Komentajakapteeni Jarmo Valtimo**

Rannikkojääkärikilta r.y:n hallitus 2001

Olli Ollila

puheenjohtaja
Bronrinne 3 as.18
02400 KIRKKONUMMI
Puh. 09-2962093, GSM 040-5002287

Viljo Lehtonen

varapuheenjohtaja, rahastonhoitaja
Lokkisaarentie 5 A 301
00980 HELSINKI
Puh. 09-3214252, GSM 050-0642088

Aarne Krogerus

sihteeri
Ukkohautentie 2 D 33
02170 ESPOO
Puh. 09-4126241 (k.), 09-25002702 (t.),
GSM 040-5451426

Tero Mäkinen

Internet-tiedotus, lippu-upseeri
Siltasaarekatu 15 B 60
00530 HELSINKI
Puh. GSM 050-5850046

Juha Karvonen

saunamaja, myyntituotteet
Vilkenintie 21 A
00640 HELSINKI
Puh. GSM 040-5010843

Tommi Sorvari

yhteyshenkilö/VaaRannJP,
action-tapahtumat
Valkamatie 7
00950 HELSINKI
Puh. GSM 050-5225955

Stefan Lindroos

tiedotus, tiedotteet,
yhteydet uusiin jäseniin
Kehruutie 1 B 16
00410 HELSINKI
Puh. 0204064437 (t.), GSM 040-5232922

Seppo Mäntymäki

Lounais-Suomi
Katteluksenkatu 4 B 51
20610 TURKU
Puh. 02-2444669 (k.)

Jussi Lempiäinen

ammunta, kuvaus,
Pihkalankatu 1 B 31
20610 TURKU
Puh. GSM 050-5523500

Teikarin Taistelijat

Teikari, Paavo
00840 HELSINKI
Puh. 09-6984535

JÄREÄÄ KULJETUSVOIMAA.

Puolustusvoimien tilaamissa Sisu HMTV 6x6:ssa on Cummins M11 380E dieselmoottori, jonka suurin teho on 278kW/380 hv. Vaihteistona 6-vaihteinen Allison-täysautomaattivaihteisto.

Suomen Puolustusvoimat ja RS Hansa Auto Oy ovat sopineet Sisu HMTV 6x6 maastokuorma-autojen hankinnasta. Lähinnä kenttäykistön kuljetustarpeisiin tilatut autot valmistetaan Oy Sisu Auto Ab:n Karjaan tehtaalla. Autojen suunnittelu on tapahtunut yhteistyössä Puolustusvoimien kanssa. Keskeisin tavoite on yhdistää hyvä maasto- ja tieliikkuvuus suureen kuormankantokykyyn kaikkein vaativimmissakin olosuhteissa. Autot toimitetaan täydellisesti varusteltuina.

HANSA AUTO

Renault ja Sisu kuorma-autot

Ristipellontie 19, 00390 Helsinki, puh. 09-547 841, fax 09-5478 4391

www.rshansa.fi

RS Hansa Auto Oy on Oy Sisu Auto Ab:n ja Renault V.I.:n omistama raskaan autokaluston myynti- ja huoltoyhtiö, jolla on kattava Renault ja Sisu kuorma-autojen valikoima 7.5 tonnin kokonaispainoluokasta alkaen. Moottori-, vaihteisto- ja alustavaihteiden lisäksi autojen jousitus ja vetotapa voidaan suunnitella asiakkaan tarpeiden mukaisiksi. Hansa Autolla on 15 omaa toimintakeskusta ja 28 valtuutettua huoltokorjaamoa.

REHELLISTÄ
SUOMALAISTA LEIPÄÄ.

REISSU MIES

Kiekkoleijonat Ruotsissa

Ruotsin meripuolustuksen tarkastajan sijaisen, eversti 1 *Stellan Fagrellin* kutsusta matkusti Suomen merivoimien edustajia perinteiseen rannikkotyköpuseereiden tapaamiseen Ruotsin Göteborgiin. Matkan aikana oli tarkoitus muun muassa tutustua Ruotsin rannikopuolustukseen ja pelata perinteinen Ruotsin ja Suomen rannikkotyköstön välinen jääkiekkoystävyyssottelu. Matka toteutettiin epävirallisena vierailuna. Seurueen johtajana toimi eversti evp *Juhani Niska*.

Lähdimme matkaan 8.3. Turusta, Viking Linellä. Koska kyseessä oli aamulaiva, joutuivat Kotkasta saapuvat pelaajat lähtemään matkaan jo noin kello kahden aikaan. Helsingistä saapuvien kuljetus lähti pääkaupungista kello viiden aikoihin. Aikaiset lähtöajankohdat eivät kuitenkaan himmentäneet seurueen hymyä, vaan kaikki toiminta oli ammattimaisen oloista ja näköistä. Kokoonnuimme kaikki terminaalissa hyvissä ajoin ja lähdimme kohti Tukholmaa kello 08.50.

Laivalta meille oli varattu aamulla kokoustila, jossa pidimme noin tunnin mittaisen palaverin. Tilaisuudessa esittäydettiin toisillemme, olihan joukkue kokenut kasvojen puhdistuksen edellisvuosista. Tilaisuus kulminoitui joukkueen johtajan sekä joukkueen kapteenin yliluutnantti Tuomo Meron pitämiin puheenvuoroihin. Varsinkin joukkueen johdon sanat syöpyivät pelaajien mieliin. Tilaisuudessa joukkueen kokoonpanoon liittyi myös ”Inga Omkostnader” sukulaisineen, jotka herättivät hilpeyttä useaan otteeseen matkan aikana.

Pelipaidat jakoon

Laiva saapui Tukholmaan 18.50 paikallista-aikaa. Meitä oli vastassa yhteysupseeri, joka opasti meidät linja-autolle. Joukkueen johto sai vielä täydennyksen, kun komkapt Vähäkangas ilmoittautui ruotuun. Hän oli lentänyt Tukholmaan etukäteen tuodakseen rtmajajoukkueen käyttöön Suomen majajoukkueen paidat.

Matka pelipaikalle Göteborgiin alkoi Swedintin koulutuskeskuksen kautta. Swedint sijaitsi kohtalaisesti matkan varrella, jo-

ten pitkää ”ketunlenkkiä” ei tästä koitunut, mutta epäilimme sen kuuluvan ruotsalaiseen kulutus-taktiikkaan. Saavuimme Göteborgiin, Älvsborgs amfibieregementeen, 9.3. noin kello 01.30. Majoitauduimme kasarmimajoitukseen, kahdeksan hengen tupiin.

Aamulla 9.3. kello 06.00 kiiri käytävillä herätyskellojen pirinää. Väsyneet matkamiehet ponkaisivat ylös vuoteistaan ja aamutoimien jälkeen saimme ansaittua aamupalaa varuskunnan muonituskeskuksessa.

Aamun ohjelmassa oli tervetulo puhe ja paikallisen rykmentin esittely. Kokoonnuimme luokkaan, jossa meidät toivotettiin tervetulleiksi, sekä meille näytettiin Ruotsin rannikopuolustusta käsittelevä video. Videon jälkeen kävelimme rantaan, jossa meitä odottikin jo kaksi Stridsbåtia, joilla teimme pienen ajelun Älvjoen suulla. Stridsbåtit veivät meidät pitkin Älv-jokea Göteborgin keskustaan, jossa linja-auto odotti meitä ja saimme kyydin Frölunda Indiansin kotihallin Skandinavium Areenalle.

Aamujää olikin varsin tarpeellinen, sillä pitkän matkan jälkeen lihakset ja pää olivat edelleen pahasti jumissa. Aamujään jälkeen nautimme maittavan lounaan jäähallin yhteydessä olleessa ravintolassa energiavarojen täyttämiseksi ennen varsinaista koitosta.

Harjoitus tekee mestarin

Päätuomari pudotti kiekon keskiympyrässä ja ystävyysottelu pääsi käyntiin iltapäivällä. Ensimmäisen kymmenen minuutin pelin aikana korostui meidän vähäinen yhdessä viettämämme jääaika. Pelimme oli melko sekaisin ja Ruotsi johti kahdeksan minuutin pelin jälkeen jo 3–1. Vähitellen kuitenkin pääsimme paremmin peliin mukaan ja peli tasoittui.

Ensimmäisen erän jälkeen oli tilanne 4–1. Toiseen erään tulimme sisuuntuneina ja voitimme erän 1–0. Kolmannessa erässä ottamamme jäähyt ratkaisivat voiton Ruotsalaisille numeroin 6–2. Suomen jäähykuninkaina ottelussa toimivat komkapt Kari Kokko ja ylil Jukka Kiuru. Ruotsalaisjoukkueen otteista näkyi alla olevat 5–6 harjoitusottelua ja kymmenkunta yhteistä jääharjoitusta.

Kokonaisuudessa peli oli korkeatasoista ja olisi voinut pienellä onnella käännyä meille voitolliseksi. Ensi vuonna kotimaassa pelattava peli olkoon koetinkivi koko joukkueelle sanan varsinaisessa merkityksessä.

Ottelun jälkeen palkittiin joukkueiden parhaat pelaajat, jotka olivat Suomen yliluutnantti Jarmo Säkkinen jo tuttuun tapaan, sekä Ruotsin joukkueen maalivahti, joka teki turhaksi lukuisat lähentely-yrityksemme usein pienoisella onnellakin. Ottelun voittaneen joukkueen kapteenille ojennettiin pokaali, mutta myös tappion kärsineet saivat hieman pienemmän pystin, ettei totuus unohtuisi.

Hyvän urheiluhengen mukaan useat valokuvaajat ikuistivat filmille joukkueet sopuisassa yhteiskuvassa. Totuus kuitenkin on, että ”poika” jäi kotiin jo neljännen kerran.

Ottelun jälkeen kiirehdimme majoitukseen vaihtamaan yllemme juhlallisemman vaatetuksen ja kokoonnuimme paikalliselle upseerikerholle kello 19.00. Odottaessamme tilaisuuden alkamista nautimme paikallista kuohuvaa olutta ensimmäistä kertaa matkan aikana.

Isäntämme toivotti kaikki tervetulleiksi. Pöytäjärjestys syntyi luonnollisesti ja oikeaoppisesti siten, että olimme kaikki kuin yhtä joukkuetta. Alkuruuaksi oli perinteistä Ruotsalaista tummaa leipää sillin kera. Alkuruuan yhteydessä nautimme aitoa Ruotsalaista brännviniä. Jo alkuruuan aikana kohotettiin useamman kerran maljaa hyvälle ja reilulle ottelulle, ja toivottiin perinteen jatkuvan vuosisatoja...

Muut pohjoismaat mukaan

Esille nousi ajatus myös muiden pohjoismaiden mukaantulosta tähän loistavaan perinteeseen. Miellenkiintoinen ajatus, joka jääköön ajatuksen asteelle. Pääruuaksi oli kokki valmistanut herkullisia porsaan kääryleitä, jotka nautittiin lämpimänä hehkuneiden kermaperunoiden kera. Snapsien lisäksi ruokajuomana oli punaviiniä. Pääruuan yhteydessä palkitsimme Ruotsin joukkueen kapteenin sekä yhteysupseerimme merimieshengen mukaisesti whisky-pullolla. Joukkueemme johtaja ojensi myös kollegalleen kiitokseksi whisky-pullon mainion kiitospuheensa yhteydessä. Lisäksi jaettiin Suomi-aiheisia kirjoja useammalle henkilölle. Jälkiruuaksi oli varattu kahvi ja leivos.

Ilallisen jälkeen iloinen seurue suuntasi matkansa kohti Göteborgin keskustaa. Aivan kaikki eivät kuitenkaan enää lähteneet jatkamaan juhlintaa kaupungille johtuen kohtuuttomasta pelirasituksesta. Keskustassa paikalliset opastivat meidät diskoon, jossa vietimme rytmikkään musiikin tahdissa heiluen verrattain mukavan illan.

Kokonaisuudessaan matka onnistui täydellisesti hyvässä hengessä ja ensi vuoden koitokselle jäi paloja hampaankoloon, mutta maassa maan tavalla.

**Kadettiylikersantti J-P Kettula
Kadetti Teemu Anttila**

65-2

G-vene ja Jurmo

G-vene on alumiinirakenteinen ryhmävene.

Merivoimat ja Perniössä toimiva Marine Alutech Oy ovat 8.3.2001 allekirjoittaneet sopimuksen yhteensä 23:n ryhmäveneen toimittamisesta Merivoimille, tämän ja kolmen seuraavan vuoden aikana. Nyt tilatut veneet muodostavat osan Rannikkojääkärripataljoonan erikoisvenekalustoa. Rannikkojääkärripataljoonan kehittäminen sisältyy eduskunnan hyväksymään Merivoimien uudistamiseen myönnettyyn tilausvaltuuteen.

Alumiinirakenteinen ryhmävene on noin 8 metriä pitkä dieselmoottorilla sekä vesisuihkupropulsiolla varustettu avovene, jonka kuljetuskapasiteetti on 2+8 henkilöä, nopeus yli 30 kn ja toimintasäde noin 150 mpk.

Rungon osalta vene on samaa tyyppiä, joita Marine Alutech on aiemmin toimittanut mm Ruotsin puolustusvoimille yhteensä sata kappaletta.

G-venettä isomman Jurmon lähtökohtasuunnitteluna on ollut kaikkien rannikkopuolustajien tuntema Uisko. Lisäkantavuus ja kehitetty runkorakenne parantavat veneen käyttötarkoitusta Rannikkojääkärripataljoonan kalustona. Jurmo on on tarkoitettu ensisijaisesti merivoimien rannikkojääkärien nopeaksi miehistön kuljetusveneeksi, joka soveltuu myös kaluston kuljetukseen. Veneen on yhden henkilön hallittavissa. Se kykenee

liikkumaan avoimilla saariston selillä ja kykenee rantautumaan mataliin tiedustelumatomiin rantoihin. Jurmo on liukuvarunkoinen, kahdella dieselmoottorilla- ja vesisuihkupropulsiolla varustettu vene. Runko on alumiinirakenteinen ja sen vesiivis osastointi on suunniteltu siten, että yhden osaston vedellä täyttymisen jälkeen uppoamattomuus- ja vuotokavuusvaatimukset täyttyvät. Pääkoneina on kaksi irrotuskytkimellä varustettua meridieselmoottoria. ■

Jurmo on Uiskon työn jatkaja.

ohjukset

Vertikaaliohjus MICA

Vertikaaliohjus Mica on aluslavettien pystyttyyn laukaistava ilmatorjuntaohjus. VL Mica on aluslavettisen Micaa edeltävä versio. Ammu- ja unohtatyyppinen ohjus kykenee myös itsenäisesti lukittautumaan maaliin lennon aikana. Hakuupäästä on olemassa vaihtoehtoisina infrapuna- tai tutkahakupää.

Taistelunjohtojärjestelmän osoittaman maalin perusteel-

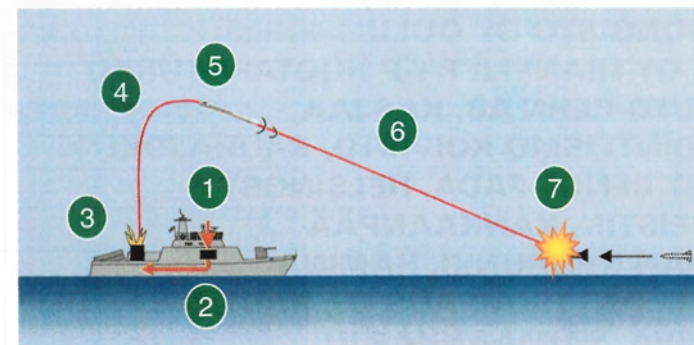
la tehdään maalianalyysi ja ohjus laukaistaan pystysuoraan ylöspäin. Inertiaohjauksen ansiosta ohjus hakeutuu kohtaamisreitille. Tämän jälkeen hakupää aktivoituu ja etsii maalin. Ohjus hakeutuu maaliin ja tuhoaa sen.

Pitkänkantaman ilmatorjuntaa

Pystyulottuvuus Micalla on yli viisi kilometriä. Vaakaan kye-

tään ampumaan maalin korkeudesta riippuen aina yli kymmeneen kilometriin. Ohjuksen kerrotaan olevan joksään-toimintakykyinen ja kykenevän vaikuttamaan kaikkia maalityyppejä vastaan ohjuksista helikoptereihin.

Ohjuksen pituus on hiukan yli kolme metriä ja se asennetaan aluksen sisään asennettaviin laukaisusäiliöihin. Painoa ohjuksella on yli 100 kiloa, josta taistelulatauksen osuus on yli 10 %. Taistelulataus on riittävä kaikkia ilma- maalityyppejä vastaan. Ohjuksen pituussuunnassa pitkät siivet mahdollistavat nopeat suunnan muutokset. Tarkka tutka perustuva 360-astetta näkevä herätesytytin mahdollistaa toiminnan jopa pinnassa lähestyviä ohjuksia vastaan. ■

Mica nousee lentoradalleen pystysuoraan.

Tietovisa

■ ■ ■ Tämänkertainen tietovisa testaa lukijoiden tarkkaavaisuutta tämän lehden tietojen osalta. Testaa kuinka hyvin olet lukenut tämän lehden artikkelit.

1. Panssarintorjuntaa vahvennetaan lähivuosina Suomessa

- e) Iгла
- a) Gill
- i) Bill

2. Merivoimat tilasi G-veneitä

- i) 40 kpl
- m) 23 kpl
- o) 16 kpl

3. Tarton rauhansopimus solmittiin

- f) 1920
- m) 1928
- v) 1947

4. Suomen ulkomaankaupan kuljetuksista hoidetaan merkitse noin

- k) 70 %
- a) 75 %
- i) 80 %

5. Ruotsin rannikkotyöstön tummansininen baretti on tänä päivänä

- b) vihreä
- o) musta
- y) tummanpunainen

6. Vara-amiraali Juhani Kaskealan on merikadettikurssia

- o) 34
- u) 36
- i) 38

7. Vuonna 1937 valmistunut Kaarnajoen patterin kalustona olivat

- k) 76 IT 31 RT
- o) 152/45 C
- i) RBS 15 SF II

8. Seuraava lehden lukija-exkursio järjestetään

- c) Vantaa Sähkölaitokselle
- b) Helsingin Energialaitos Oy:öön
- a) Vattenfalliin

9. Opistoupseerit ry täytti tänä vuonna

- a) 20 vuotta
- i) 15 vuotta
- k) 10 vuotta

10. Suomi–Ruotsi rt-henkinen jääkiekko ottelu pelattiin

- o) neljännen kerran
- i) toisen kerran
- k) viimeisen kerran

TERVEHDIMME RANNIKON PUOLUSTAJIA

ASEPAJA LOUKONEN OY, AURA

DRAGSFJÄRDIN KUNTA

HONGISTO OY OULU

OY TRANSTEK AB, OY TRANSLIFT V-P HUOTARI, TURKU

OY AUTO-REHN AB, KARJAA

MAALAUSURAKOINTI ISMO KOIVISTO, KAUAJOKI

AUTO-ROST BENGT PADA, HELSINGBY

NT-MEISTIN, KANKAANPÄÄ

HAMINAN KAUPUNKI, HAMINA

KALAJOEN TIMANTTIKAIKAUS OY, RAUTIO

K-NIIVA, SAIMAANHARJU

HUOLTOASEMAT. KIVELÄ, PYHÄLTÖ

RANNIKON PUOLUSTAJA YHTEINEN JULKAISUMME

RANNIKKOTYKISTÖN UPSEERIYHDISTYS

PL 160
00131 HELSINKI

• Puheenjohtaja Hasse Rekola
Kluuvintie 1 A 1
02180 ESPOO
gsm: 0400 426 099
e-mail: hans-peter.rekola@mil.fi

RANNIKKOTYKISTÖSÄÄTIÖ

• Valtuuskunnan puheenjohtaja
Keijo Tapiovaara
gsm: 0400 412 600
• Hallituksen puheenjohtaja
Hanno Strang
gsm: 040 557 0313
e-mail: hanno.strang@mil.fi
• Asiamies Kari Aapro
MerivE Op-os, PL 105
00201 Helsinki
gsm: 040 510 2016
e-mail: kari.aapro@mil.fi

MERIVOIMAT

• Tiedottaja Ilpo Bergholm
MerivE, PL 105
00201 HELSINKI
puh: (09) 181 0111
e-mail: ilpo.bergholm@mil.fi

MERIUPSEERIYHDISTYS

• Puheenjohtaja Juha Rannikko
MerivE, Mat-os
PL 105
00201 HELSINKI
puh: (09) 181 0111
e-mail: juha.rannikko@mil.fi

RANNIKKOTYKISTÖN OPISTOUPSEERIT

• Puheenjohtaja Jari Andersson
Santahamina C 35 C
00860 Helsinki
puh: (09) 181 44 811

RANNIKKOSOTILASKOTIYHDISTYS

• Puheenjohtaja Ulla Varjola
Katajanokankatu 4 D
00160 Helsinki
gsm: 050 429 2725
e-mail:
ulla.varjola@oriondiagnostica.fi

RT-KERHO JOHTORENGAS

• Puheenjohtaja Jukka Toukkari
Punamäenpolku 1 D 50
00300 Helsinki
gsm: 0400 771 587
e-mail: jukka.toukkari@bea.fi

SININEN RESERVI

• Puheenjohtaja Reijo Telaranta
Ristinummentie 43 B
04420 Järvenpää
gsm: 0400 412 628
e-mail: reijo.telaranta@kotimaa.fi

RANNIKKOJÄÄKÄRIKILTA

• Puheenjohtaja Olli Ollila
Bronrinne 3 as 18
02400 Kirkkonummi
gsm: 040 500 2287

RANNIKONPUOLUSTAJAIN KILTA

• Puheenjohtaja Esa Terviö
Kotilotie 6
48310 Kotka
gsm: 0400 960 925
e-mail: esa.tervio@kolumbus.fi

HANKONIEMEN KILTA

• Puheenjohtaja Risto Sariola
Suokatu 15-17 F 28
10900 Hanko
gsm: 040 535 1791
e-mail: risto.sariola@pp.inet.fi

KYMENLAAKSON

RANNIKONPUOLUSTAJAIN KILTA

• Puheenjohtaja Esa Terviö
Kotilotie 6
48310 Kotka
gsm: 0400 960 925
e-mail: esa.tervio@kolumbus.fi

MERENKURKUN KILTA

• Puheenjohtaja Timo Koukku
Hietalahdenkatu 29
65100 Vaasa
gsm: 050 558 5987

SELKÄMEREN RANNIKKOKILTA

• Puheenjohtaja Tauno Setälä
Savenvalajanvahe 4 C 25
26100 Rauma
gsm: 040 510 5547

SUOMENLINNAN RANNIKKOTYKISTÖKILTA

• Puheenjohtaja Eero Akaan-Penttilä
Sepontie 1 O
02130 Espoo
gsm: 050 511 3016
e-mail: eero.akaan-penttila@eduskunta.fi

TURUN RANNIKKOTYKISTÖKILTA

• Puheenjohtaja Thomas Eric Blom
Viskarinpolku 8 D 39
20210 Turku
puh: (02) 239 2697

SUOMENLINNAN RANNIKKORYKMENTIN PERINNEYHDISTYS

• Puheenjohtaja Antti Lohisaari
SIRR, PL 5
00861 Helsinki
gsm: 040 550 3595

Proteesiasioissa Teitä palvelee
erikoishammasteknikko

Juha Nepponen

Väinämöisenkatu 6 B, 32200 Loimaa, p. 02-762 2393

**PELASTUSOPISTO -
RÄDDNINGSSINSTITUTET**

Valtakunnallinen pelastustoimen koulutuskeskus

Pelastusopisto palveluksessanne
Hulkontie 83, 70820 KUOPIO
Puhelin (017) 307 111, Telekopio (017) 307 222
www.pelastusopisto.fi

1 KPL
500/693/PB
MAGALIN KAI

M

JOLLAKSENTIE 30
00850 HELSINKI

**Pilkun
päälle paras.**

lauttapaino oy

PL 130, Kirjatie 5,
32701 HUITTINEN
Puh. (02) 560 5200
E-mail: lauttapaino@lauttapaino.fi